



Znak: K-1.1611.1.2025

Szczecin, 21 października 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	1. Prawidłowość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja. 2. Prawidłowość realizacji budżetu w układzie zadaniowym. 3. Prawidłowość zarządzania zasobami ludzkimi. 4. Prawidłowość organizacji oraz gospodarowania mieniem. 5. Prawidłowość ponoszenia wydatków. 6. Prawidłowość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje. 7. Prawidłowość udzielania zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł. 8. Prawidłowość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych. 9. Terminowość oraz prawidłowość załatwiania spraw na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego¹. 10. Prawidłowość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZWIJHARS skierowanych przez zewnętrzne organy kontroli. 11. Prawidłowość przyjmowania i załatwiania skarg (art. 227 K.p.a.) oraz wniosków (art. 241 K.p.a.) na podstawie K.p.a.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych ul. Jana Matejki 6b, 71-615 Szczecin

¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwana K.p.a.

Osoba pełniąca funkcję organu kontrolowanego w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Andrzej Ogiejko do 28 maja 2024 roku Pani Anna Kusy-Łowicka od 29 maja 2024 roku
Okres objęty kontrolą	– od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli dla zakresu punktów 1-7 z przedmiotu kontroli – od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli dla zakresu punktów 8-11 z przedmiotu kontroli
Kontrolerzy	<i>Oddział Kontroli Finansowej w Wydziale Kontroli:</i> 1) Pan Łukasz Brzostowski – kierownik oddziału (kierownika zespołu kontrolnego) * 2) Pani Małgorzata Brukwicz – główny specjalista 3) Pani Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki 4) Pan Marek Lis – inspektor wojewódzki 5) Pan Dariusz Zięcik – inspektor wojewódzki 6) Pani Katarzyna Karczyńska – starszy inspektor <i>Oddział Koordynacji i Realizacji Kontroli w Wydziale Kontroli:</i> 7) Pani Anna Dąbska – kierownik oddziału 8) Pani Sylwia Rzymska – główny specjalista 9) Pani Monika Leńczuk-Janus – starszy inspektor wojewódzki 10) Pani Monika Jarosz-Szczepaniak – młodszy specjalista**
Nr upoważnienia	29/25 z 28 marca 2025 roku oraz 29/2/25 z 11 kwietnia 2025 roku
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej ² , art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ³ oraz art. 175 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 o finansach publicznych ⁴
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, celowość, rzetelność, efektywność
Rodzaj kontroli i tryb kontroli	Planowa, w trybie zwykłym
Termin kontroli	31 marca – 15 kwietnia 2025 roku

* od dnia 1.08.2025 r. jest pracownikiem Wydziału Finansów i Budżetu ZUW.

** z dniem 12.09.2025 r. rozwiązano stosunek pracy.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224 ze zm.).

³ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023r., poz. 190 ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.).

Spis treści	
Informacje ogólne	4
1. Prawdliwość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja.....	6
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości	25
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień	26
2. Prawdliwość realizacji budżetu w układzie zadaniowym.....	30
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień	35
3. Prawdliwość zarządzania zasobami ludzkimi.....	38
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości	54
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień	57
4. Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem.....	60
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości	82
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień	83
5. Prawdliwość ponoszenia wydatków.....	89
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości	95
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień	107
6. Prawdliwość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje.	112
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości	115
7. Prawdliwość udzielania zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł.	116
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości	120
8. Prawdliwość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych.....	123
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości / Uchybień.....	123
9. Terminowość oraz prawidłliwość załatwiania spraw na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.....	124
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości/ uchybień	127
10. Prawdliwość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZWIJHARS skierowanych przez zewnętrzne organy kontroli.	128
Realizacja zaleceń pokontrolnych skierowanych przez zewnętrzne jednostki kontrolne....	132
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości	133
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień	135
11. Prawdliwość przyjmowania i załatwiania skarg (art. 227 K.p.a.) oraz wniosków (art. 241 K.p.a.) na podstawie K.p.a.....	137
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości/ uchybień	138
Podsumowanie ustaleń w kontrolowanym podmiocie	139
Zalecenia.....	142

Informacje ogólne

Status prawny

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (dalej Inspekcja) jest powołana do kontroli przestrzegania przepisów o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w tym w zakresie ochrony interesów i praw konsumentów finalnych oraz podlega Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Podstawowym dokumentem regulującym działalność Inspekcji jest ustawa o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych⁵.

Zadania Inspekcji wykonuje wojewoda przy pomocy Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (dalej ZWIJHARS / Wojewódzki Inspektor), jako kierownika wojewódzkiej inspekcji, wchodzącej w skład zespolonej administracji wojewódzkiej⁶. ZWIJHARS wykonuje swoje zadania przy pomocy Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie (dalej WIJHARS/Inspektorat/Jednostka).

Organizacja ZWIJHARS/WIJHARS

Inspektorat funkcjonuje na podstawie Statutu WIJHARS⁷ oraz Regulaminu organizacyjnego WIJHARS (dalej Regulaminu organizacyjnego)⁸.

Wojewódzki Inspektor realizuje swoje zadania na terenie województwa zachodniopomorskiego. WIJHARS kieruje Wojewódzki Inspektor przy pomocy zastępcy i kierowników komórek organizacyjnych.

W skład Wojewódzkiego Inspektoratu wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

- 1) Wydział Kontroli:
 - a. Sekcja kontroli jakości handlowej
 - b. Sekcja kontroli rolnictwa ekologicznego i produktów regionalnych
- 2) Oddział Graniczny WIJHARS Szczecin-Świnoujście
- 3) Oddział WIJHARS w Koszalinie
- 4) Wydział Organizacyjno-Administracyjny
- 5) Główny Księgowy
- 6) Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- 7) Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Jakością.

Zadania

Jednym z głównych zadań ZWIJHARS/WIJHARS jest kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na terenie województwa. Oznacza to sprawdzanie czy produkty wprowadzane do obrotu, zarówno krajowe, jak i importowane oraz eksportowane, spełniają określone normy jakościowe, wymagania znakowania oraz przepisy dotyczące metod produkcji, warunków składowania i transportu.

⁵ Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1980).

⁶ Kontrole należące do zakresu działania właściwych organów Inspekcji wykonuje również Służba Celno-Skarbowa w zakresie określonym w przepisach odrębnych.

⁷ Wprowadzonego zarządzeniem nr 420/2024 Wojewody Zachodniopomorskiego z 2 grudnia 2024 r.

⁸ Wprowadzonego zarządzeniem nr 34/2024 z 11 grudnia 2024 r. ZWIJHARS.

Kontrolowane są m.in. podmioty zajmujące się produkcją, przetwórstwem, obrotem i magazynowaniem artykułów rolno-spożywczych, a także ich importem i eksportem. WIJHARS monitoruje również przestrzeganie zasad w ramach systemów jakości żywności, takich jak produkty tradycyjne czy ekologiczne, dokonuje oceny i wydaje stosowne świadectwa, a także przeprowadza certyfikację niektórych produktów.

Działalność inspekcji ma na celu ochronę interesów ekonomicznych, społecznych i gospodarczych konsumentów, poprzez wykrywanie artykułów o niewłaściwej jakości (w tym zafałszowanych) oraz poprzez zapewnienie uczciwej konkurencji na rynku i żywności odpowiedniej jakości

Źródła finansowania

Działalność ZWIJHARS/WIJHARS jest finansowana z budżetu państwa w ramach środków będących w budżecie wojewody. Finansowanie obejmuje koszty związane z realizacją ustawowych zadań inspekcji, takich jak kontrole, badania laboratoryjne, wynagrodzenia pracowników, zakup sprzętu oraz utrzymanie infrastruktury technicznej i biurowej.

Określenie obszaru kontroli	1. Prawidłowość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 11 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych Art. 171 ust. 5 ustawy o finansach publicznych Art. 40 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych

USTALENIA KONTROLI

Informacje ogólne

Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych jest dysponentem środków budżetowych III stopnia. Pobiera dochody oraz dokonuje wydatków w ramach w działu 010 („Rolnictwo i łowiectwo”) i rozdziału 01023 („Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych”).

1.1. Plan finansowy i jego zmiany oraz wykonanie wydatków

2023 r.

Zarządzeniem nr 37/2023 z dnia 22 lutego 2023 r. Wojewoda Zachodniopomorski wprowadził, zgodnie z ustawą budżetową, plan dochodów i wydatków budżetu na 2023 r. Kwota wydatków zaplanowanych dla WIJHARS wyniosła **5 230 000,00 zł** (wyłącznie w ramach rozdziału 01023).

W związku ze zmianami ustawy budżetowej na rok 2023, Wojewoda zaplanował łączne wydatki WIJHARS w kwotach kolejno:

- 5 230 000,00 zł (Zarządzenie nr 62/2023 z dnia 14 marca 2023 r.),
- 5 288 000,00 zł (Zarządzenie nr 226/2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r.).

Ponadto w trakcie roku budżetowego zmiany (przeniesienia) w planie finansowym dokonane zostały w drodze 5 decyzji Wojewody i 11 zarządzeń ZWIJHARS. Ostatecznie plan wydatków zwiększył się o 160 000,00 zł i wyniósł **5 448 000,00 zł**.

Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela (kwoty w zł):

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Plan wydatków wg ustawy budżetowej na 2023 r. ⁹	Plan po zmianach (przeniesieniach) na dzień 31.12.2023 r.	Liczba zmian (przeniesień) dot. danego paragrafu	Zaangażowanie wydatków (Rb-28) na dzień 31.12.2023 r.	Wykonanie wydatków (Rb-28) na dzień 31.12.2023 r.
01023	3020	5 000,00	18 045,00	3	18 045,00	18 045,00
	4000 ¹⁰	272 000,00	455 509,80	4	0,00	0,00
	4020	3 697 000,00	3 682 643,70	4	3 682 643,70	3 682 643,70
	4040	246 000,00	205 636,77	5	205 636,77	205 636,77
	4110	659 000,00	635 531,41	6	635 531,41	635 531,41
	4120	87 000,00	67 934,89	10	67 934,89	67 934,89

⁹ Po uwzględnieniu nowelizacji dokonanej w drodze ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2023 (data wejścia w życie: 11 sierpnia 2023 r.). Pierwotny plan, tj. przed nowelizacją, przewidywał wydatki w kwocie 5 230 000,00 zł, tj. mniejsze o 58 000,00 zł – z tego: o 49 000,00 zł w paragrafie 4020, o 8 000,00 zł w paragrafie 4110 i o 1 000,00 zł w paragrafie 4120.

¹⁰ Paragraf 4000 stosuje się jedynie do planowania i sporządzania planu po zmianach. W tym przypadku wykonanie planu klasyfikowane było w paragrafach 4210, 4260, 4280, 4300, 4360, 4390 i 4400.

4140	0,00	38 342,00	4	38 342,00	38 342,00
4170	43 000,00	53 014,32	2	53 014,32	53 014,32
4210	0,00	0,00	0	142 136,54	142 136,54
4260	0,00	0,00	0	58 338,51	58 338,51
4270	15 000,00	12 604,71	1	12 604,71	12 604,71
4280	0,00	0,00	0	6 095,00	6 095,00
4300	0,00	0,00	0	196 096,09	196 096,09
4360	0,00	0,00	0	47 266,28	47 266,28
4390	0,00	0,00	0	1 230,00	1 230,00
4400	0,00	0,00	0	4 338,80	4 338,80
4410	8 000,00	7 104,16	1	7 104,16	7 104,16
4430	15 000,00	22 447,81	3	22 447,81	22 447,81
4440	74 000,00	74 676,37	2	74 676,37	74 676,37
4480	6 000,00	6 332,52	2	6 332,52	6 332,52
4550	15 000,00	18 234,30	2	18 234,30	18 234,30
4610	1 000,00	1 713,59	3	1 713,59	1 713,59
4710	5 000,00	9 545,65	4	9 545,65	9 545,65
6060	140 000,00	138 683,00	1	138 683,00	138 683,00
Razem:	5 288 000,00	5 448 000,00	57	5 447 991,42	5 447 991,42

Na dzień 31.12.2023 r. wykonanie planu wydatków wyniosło 5 447 991,42 zł, tj. wydatkowane zostało o 8,58 zł mniej niż wynikało z planu. Wykonanie planu stanowiło prawie 100,00% zaplanowanych wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 421-441)

2024 r.

Zarządzeniem nr 355/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r. Wojewoda Zachodniopomorski wprowadził, zgodnie z ustawą budżetową (projektem), plan dochodów i wydatków budżetu na 2024 r. Kwota wydatków zaplanowanych dla WIJHARS wyniosła **5 967 000,00 zł** (wyłącznie w ramach rozdziału 01023).

W związku z wejściem w życie ustawy budżetowej na rok 2024, a następnie zmianami tej ustawy, Wojewoda zaplanował łączne wydatki WIJHARS w kwocie niezmienionej (kolejno Zarządzenia o numerach: 59/2024 z dnia 21 lutego 2024 r., 79/2024 z dnia 6 marca 2024 r. i 229/2024 z dnia 18 czerwca 2024 r.).

Ponadto w trakcie roku budżetowego zmiany (przeniesienia) w planie finansowym dokonane zostały w drodze 5 decyzji Wojewody i 12 zarządzeń ZWIJHARS. Ostatecznie plan wydatków zwiększył się o 455 000,00 zł i wyniósł **6 422 000,00 zł**.

Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela (kwoty w zł):

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Plan wydatków wg ustawy budżetowej na 2024 r. ¹¹	Plan po zmianach (przeniesieniach) na dzień 31.12.2024 r.	Liczba zmian (przeniesień) dot. danego paragrafu	Zaangażowanie wydatków (Rb-28) na dzień 31.12.2024 r.	Wykonanie wydatków (Rb-28) na dzień 31.12.2024 r.
01023	3020	5 000,00	6 182,58	1	6 182,58	6 182,58
	4000 ¹²	262 000,00	585 354,80	9	0,00	0,00
	4020	4 312 000,00	4 379 972,18	4	4 379 972,18	4 379 972,18
	4040	303 000,00	255 810,70	3	255 810,70	255 810,70
	4110	769 000,00	731 199,04	7	731 199,04	731 199,04
	4120	100 000,00	85 929,86	5	85 929,86	85 929,86
	4140	0,00	50 136,00	5	50 136,00	50 136,00
	4170	43 000,00	80 904,09	5	80 904,09	80 904,09
	4210	0,00	0,00	0	236 900,46	236 900,46
	4260	0,00	0,00	0	59 242,54	59 242,54
	4270	15 000,00	71 673,51	5	71 673,51	71 673,51
	4280	0,00	0,00	0	4 147,00	4 147,00
	4300	0,00	0,00	0	229 419,14	229 419,14
	4360	0,00	0,00	0	51 300,81	51 300,81
	4400	0,00	0,00	0	4 340,77	4 340,77
	4410	8 000,00	10 480,25	4	10 480,25	10 480,25
	4430	15 000,00	20 430,39	3	20 430,39	20 430,39
	4440	108 000,00	101 536,06	2	101 536,06	101 536,06
	4480	6 000,00	7 292,90	3	7 292,90	7 292,90
	4550	15 000,00	18 839,85	4	18 839,85	18 839,85
	4610	1 000,00	570,00	1	570,00	570,00
	4710	5 000,00	15 687,79	6	15 687,79	15 687,79
Razem:		5 967 000,00	6 422 000,00	67	6 421 995,92	6 421 995,92

Na dzień 31.12.2024 r. wykonanie planu wydatków wyniosło 6 421 995,92 zł, tj. wydatkowane zostało o 4,08 zł mniej niż wynikało z planu. Wykonanie planu stanowiło prawie 100,00% zaplanowanych wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 442-463)

Struktura wydatków budżetowych w 2023 r.

Najwyższe wydatki (w kwocie 4 591 746,77 zł, tj. 84,28% poniesionych wydatków) zostały poniesione na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi. Pozostałe wydatki dotyczyły:

- bieżącego funkcjonowania jednostki (699 516,65 zł, tj. 12,84% poniesionych wydatków),
- wydatków majątkowych (138 683,00 zł, tj. 2,55% poniesionych wydatków),

¹¹ Ustawa budżetowa na 2024 r. została znowelizowana w drodze ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2024 (data wejścia w życie: 30 listopada 2024 r.). Nowelizacją nie został objęty pierwotny plan wydatków WIJHARS – tzn. pozostał na poziomie 5 967 000,00 zł.

¹² Paragraf 4000 oraz paragrafy 4210, 4260, 4280, 4300, 4360, 4390 i 4400 – analogicznie jak w 2023 r.

- świadczeń na rzecz osób fizycznych (18 045,00 zł, tj. 0,33% poniesionych wydatków).

Strukturę poniesionych wydatków przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2023 r.	Struktura planowanych wydatków (w %)	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r.	% wykonania planu	Struktura poniesionych wydatków (w %)
Świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz inne równoważniki lub ekwiwalenty (§ 3020)	18 045,00 zł	0,33%	18 045,00 zł	100,00%	0,33%
Wynagrodzenia plus pochodne (§§ 4020-4120)	4 591 746,77 zł	84,28%	4 591 746,77 zł	100,00%	84,28%
Pozostałe wydatki bieżące (§ 4140, § 4170, §§ 4210-4710)	699 525,23 zł	12,84%	699 516,65 zł	99,9988%	12,84%
Wydatki majątkowe (§ 6060)	138 683,00 zł	2,55%	138 683,00 zł	100,00%	2,55%
Razem:	5 448 000,00 zł	100,00%	5 447 991,42 zł	99,9998%	100,00%

W 2023 r. różnica między planem wydatków (5 448 000,00 zł) a wykonaniem tego planu (5 447 991,42 zł) wyniosła 8,58 zł i dotyczyła pozostałych wydatków bieżących.

(dowód: akta kontroli str. 421-441, 464-467)

Struktura wydatków budżetowych w 2024 r.

Najwyższe wydatki (w kwocie 5 452 911,78 zł, tj. 84,91% poniesionych wydatków) zostały poniesione na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi. Pozostałe wydatki dotyczyły:

- bieżącego funkcjonowania jednostki (962 901,56 zł, tj. 14,99% poniesionych wydatków),
- świadczeń na rzecz osób fizycznych (6 182,58 zł, tj. 0,10% poniesionych wydatków).

Strukturę poniesionych wydatków przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2024 r.	Struktura planowanych wydatków (w %)	Wykonanie na dzień 31.12.2024 r.	% wykonania planu	Struktura poniesionych wydatków (w %)
Świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz inne równoważniki lub ekwiwalenty (§ 3020)	6 182,58 zł	0,10%	6 182,58 zł	100,00%	0,10%
Wynagrodzenia plus pochodne (§§ 4020-4120)	5 452 911,78 zł	84,91%	5 452 911,78 zł	100,00%	84,91%

Pozostałe wydatki bieżące (§ 4140, § 4170, §§ 4210-4710)	962 905,64 zł	14,99%	962 901,56 zł	99,9996%	14,99%
Razem:	6 422 000,00 zł	100,00%	6 421 995,92 zł	99,9999%	100,00%

W 2024 r. różnica między planem wydatków (6 422 000,00 zł) a wykonaniem tego planu (6 421 995,92 zł) wyniosła 4,08 zł i dotyczyła pozostałych wydatków bieżących.

(dowód: akta kontroli str. 442-463, 468-471)

Prawidłowość dokonywania zmian i przeniesień w planach wydatków (2023-2024)

Szczegóły w zakresie rodzajów aktów prawnych, na podstawie których dokonywane były zmiany i przeniesienia w planach wydatków na 2023 r. i 2024 r., przedstawia tabela:

Rozdział klasyfikacji budżetowej	Rok	Liczba zmian w drodze decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego	Liczba zmian w drodze zarządzeń ZWIJHARS
01023	2023	5	5
	2024	11	12

Ponadto w toku kontroli ustalono, że najczęściej dotyczyły więcej niż jednego paragrafu.

Natomiast próbą objęto po jednym, losowo wybranym paragrafie w każdym roku.

(dowód: akta kontroli str. 424-440, 446-462)

W ramach kontroli za 2023 r. szczegółową analizą objęto zmiany (przeniesienia) dotyczące paragrafu 3020. Zostały one dokonane 3 zarządzeniami ZWIJHARS. Spowodowały zwiększenie planu finansowego wydatków klasyfikowanych w ww. paragrafie o 13 045,00 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Plan wydatków	Wykonanie planu wydatków	Pozostały limit wydatków	Podstawa dokonania zmiany (przeniesienia)	Zwiększenie planu wydatków	Zmniejszenie planu wydatków
1	5 000,00	3 657,50	1 342,50	Zarządzenie ZWIJHARS nr 13/2023 z 21.07.2023 r.	1 000,00	0,00
2	6 000,00	5 470,00	530,00	Zarządzenie ZWIJHARS nr 23/2023 z 11.12.2023 r.	550,00	0,00
3	6 550,00	6 010,00	540,00	Zarządzenie ZWIJHARS nr 26/2024 z 22.12.2023 r.	11 495,00	0,00
	18 045,00	18 045,00	0,00			

Ustalono, że powyższe przeniesienia zostały ujęte w ewidencji księgowej WIJHARS, co potwierdzają odpowiednio zapisy na kontach 980-1 (dot. planu finansowego) i 998-1 (dot. zaangażowania wydatków budżetowych).

(dowód: akta kontroli str. 430-441, 472-476)

W ramach kontroli za 2024 r. szczegółową analizą objęto zmiany (przeniesienia) dotyczące paragrafu 4000. Zostały one dokonane 4 decyzjami Wojewody oraz 5 zarządzeniami ZWIJHARS. Dokonywane zwiększenia i zmniejszenia spowodowały

ostatecznie zwiększenie planu finansowego wydatków klasyfikowanych w ww. paragrafie o 323 354,80 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Plan wydatków	Wykonanie planu wydatków	Pozostały limit wydatków	Podstawa dokonania zmiany (przeniesienia)	Zwiększenie planu wydatków	Zmniejszenie planu wydatków
1	262 000,00	73 062,75	188 937,25	Decyzja Wojewody Z. nr 57/2024 z 06.03.2024 r.	200 000,00	0,00
2	462 000,00	117 507,96	344 492,04	Zarządzenie ZWIJHARS nr 11/2024 z 15.04.2024 r.	0,00	4 000,00
3	458 000,00	362 301,53	95 698,47	Decyzja Wojewody Z. nr 567/2024 z 25.10.2024 r.	30 000,00	0,00
4	488 000,00	402 413,27	85 586,73	Zarządzenie ZWIJHARS nr 30/2024 z 15.11.2024 r.	0,00	10 429,37
5	477 570,63	441 154,07	36 416,56	Zarządzenie ZWIJHARS nr 32/2024 z 02.12.2024 r.	0,00	2 205,00
6	475 365,63	452 486,36	22 879,27	Decyzja Wojewody Z. nr 675/2024 z 04.12.2024 r.	29 000,00	0,00
7	504 365,63	479 599,58	24 766,05	Decyzja Wojewody Z. nr 710/2024 z 19.12.2024 r.	61 550,00	0,00
8	565 915,63	528 462,41	37 453,22	Zarządzenie ZWIJHARS nr 41/2024 z 27.12.2024 r.	12 972,64	0,00
9	578 888,27	570 387,95	8 500,32	Zarządzenie ZWIJHARS nr 42/2024 z 30.12.2024 r.	6 466,53	0,00
	585 354,80	585 350,72	4,08			

Ustalono, że powyższe zmiany i przeniesienia zostały ujęte w ewidencji księgowej WIJHARS, co potwierdzają odpowiednio zapisy na kontach 980-29 (dot. planu finansowego) i 998-9 (dot. zaangażowania wydatków budżetowych).

(dowód: akta kontroli str. 451-463, 477-501)

Podsumowanie zmian i przeniesień (2023-2024)

Wojewódzki Inspektor posiadał upoważnienie do dokonywania przeniesień w planie finansowym, w obrębie jednego rozdziału – z wyłączeniem wydatków majątkowych i dotacji. Stosowne upoważnienie udzielone zostało przez Wojewodę Zachodniopomorskiego w drodze Zarządzenia Nr 187/2020 z dnia 6 lipca 2020 r.¹³

¹³ Zarządzenie Nr 187/2020 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 6 lipca 2020 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do dokonywania zmian w planach finansowych państwowych jednostek budżetowych. Zarządzenie wydane zostało na podstawie art. 171 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) oraz § 11 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718).

Przeniesienia dokonywane przez ZWIJHARS:

- dotyczyły wydatków w obrębie jednego rozdziału,
- nie dotyczyły wydatków majątkowych lub dotacji.

Ponadto na podstawie badanej próby nie stwierdzono, aby w latach 2023-2024 doszło do przekroczenia zaplanowanych wydatków przed dokonaniem zwiększenia w planie poprzez stosowną zmianę (przeniesienie).

(dowód: akta kontroli str. 430-441, 451-463, 472-505)

Sprawozdania Rb-28 za 2023 r. i 2024 r.

Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) za okres:

- od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. zostało złożone w dniu 2 lutego 2024 r.,
 - od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. zostało złożone w dniu 6 lutego 2025 r.,
- tj. każdorazowo w terminie określonym w Załączniku nr 39 do Rozporządzenia¹⁴.

W ramach kontroli dane wykazane w ww. sprawozdaniach zweryfikowano z ewidencją księgową. Stwierdzono, że za oba lata są one zgodne – w zakresie planu, zaangażowania oraz wykonania – z obrotami na kontach:

- 980 („Plan finansowy wydatków budż.”),
- 998 („Zaang. wyd. budż. roku bież.”),
- 130 („Rach. bież. jedn.”).

(dowód: akta kontroli str. 464-466, 468-470, 790-792)

1.2. Dochody

Plan dochodów na 2023 r. oraz plan dochodów na 2024 r.

Zgodnie z przywołanymi wcześniej Zarządzeniami Wojewody Zachodniopomorskiego:

- nr 37/2023 z dnia 22 lutego 2023 r. – kwota dochodów budżetowych zaplanowanych dla WIJHARS na **2023 r.** wyniosła **550 000,00 zł**;
- nr 355/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r. – kwota dochodów budżetowych zaplanowanych dla WIJHARS na **2024 r.** wyniosła **220 000,00 zł**.

W obu latach dochody zaplanowane zostały wyłącznie w ramach rozdziału 01023.

(dowód: akta kontroli str. 421, 442)

Ustalenie planu dochodów na 2023 r. oraz na 2024 r.

Z przedłożonej w toku kontroli dokumentacji wynika, że kwoty planowanych dochodów, klasyfikowanych w poszczególnych paragrafach, ustalone zostały na ww. lata w oparciu o dochody zrealizowane w latach poprzednich, w tym z uwzględnieniem wykonania dochodów w danym paragrafie za I półrocze roku poprzedniego.

Dlatego też plan dochodów na 2023 r. obejmował – w danym paragrafie – niemal dwukrotność dochodu wykonanego w tym paragrafie w trakcie I półrocza 2022 r. Projekt budżetu, wraz z opracowanymi materiałami, sporządzony został w lipcu 2022 r. i następnie przekazany Wojewodzie.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 454 ze zm.).

Analogiczny sposób ustalania dotyczył planu dochodów na 2024 r. Projekt budżetu, wraz z opracowanymi materiałami, sporządzony został w lipcu 2023 r. i następnie przekazany Wojewodzie. Należy zauważyć, że w zakresie paragrafu 0690 („Wpływy z różnych opłat”) uwzględniona została zmiana legislacyjna z listopada 2022 r., która skutkuje zmniejszeniem – i to niezależnym od WIJHARS – poborem dochodów klasyfikowanych w tym paragrafie.

(dowód: akta kontroli str. 506-543)

Struktura dochodów budżetowych w 2023 r.

W 2023 r. wykonanie dochodów wyniosło 257 775,30 zł, co stanowiło 46,87% planu.

Najwyższe z zaplanowanych dochodów zostały pobrane z tytułu:

- kar pieniężnych dot. osób prawnych (133 100,00 zł, tj. 51,63% sumy dochodów),
- kar pieniężnych dot. osób fizycznych (78 934,88 zł, tj. 30,62% sumy dochodów).

Szczegóły dotyczące zaplanowanych dochodów i ich wykonania przedstawia poniższa tabela (kwoty dochodów w zł):

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Plan dochodów	Źródła dochodów (w tym: dochody nieplanowane oraz ich źródła)	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r. (wg EK)	Wykonanie planu (%)	Struktura dochodów (%)
01023	0570	70 000,00	Kary pieniężne dot. osób fizycznych	78 934,88	112,76%	30,62%
	0580	80 000,00	Kary pieniężne dot. osób prawnych	133 100,00	166,38%	51,63%
	0640	0,00	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłat komorniczych oraz kosztów upomnienia	187,60	-	0,07%
	0690	400 000,00	Wpływy z różnych opłat	33 668,02	8,42%	13,06%
	0870	0,00	Sprzedaż składników majątkowych	10 981,33	-	4,26%
	0910	0,00	Odsetki	866,73	-	0,34%
	0940	0,00	Wpływy z rozliczeń / zwrotów z lat ubiegłych	36,74	-	0,01%
Razem:		550 000,00	-	257 775,30	46,87%	100,00%

Z przedstawionej tabeli wynika, że pobrane zostały również dochody nieplanowane, które związane były głównie ze sprzedażą składników majątkowych (10 981,33 zł) oraz należnościami ubocznymi wynikającymi z prowadzonych egzekucji administracyjnych (łącznie 1054,33 zł). Dokonane ustalenia potwierdza ewidencja księgowa.

Natomiast w odniesieniu do niewykonania zaplanowanych dochodów klasyfikowanych w paragrafie 0690 – należy zwrócić uwagę na fakty powszechnie znane dotyczące zmian legislacyjnych w zakresie opłat wnoszonych za kontrole graniczne. Z dniem 1 stycznia 2021 r. wprowadzona została odpłatność za ww. czynności kontrolne – bez

względu na ich wynik¹⁵. Natomiast od dnia 19 listopada 2022 r. obowiązek wniesienia opłaty za kontrolę graniczną dotyczy jedynie przypadku, gdy w jej wyniku stwierdzone zostanie, że artykuły nie odpowiadają stosownym wymaganiom w zakresie jakości¹⁶. Wynika z tego, że na etapie planowania dochodów na 2023 r. stan prawny uzasadniał uwzględnienie stosownych (i relatywnie wysokich) dochodów z tytułu opłat za kontrole graniczne. Zarazem na podstawie przedłożonej w toku kontroli dokumentacji ustalono, że ZWIJHARS najpierw przekazał Wojewodzie projekt budżetu na 2023 r. (nastąpiło to w lipcu 2022 r.), a dopiero później doszło do zmiany stanu prawnego w zakresie kontroli granicznych. Dlatego odstąpiono od żądania wyjaśnień w niniejszym zakresie, ponieważ niewykonanie dochodów zaplanowanych w obrębie paragrafu 0690 uzasadniają opisane wyżej okoliczności oraz potwierdza przedłożona dokumentacja.

(dowód: akta kontroli str. 542-544, 559)

Ponadto analizując dochody pobrane w 2023 r., dostrzeżono, że w dwóch zapisach na koncie „130-1 Dochody budżetowe” – dokonanych na podstawie dokumentu „WB 91/06/2023” – widnieje data operacji „2023-06-14” i data dokumentu „2023-06-06”. Natomiast z dowodu księgowego „Wyciąg nr 91 z dnia 2023-06-13”, opatrzonego w nagłówku odręcną adnotacją „WB 91/06/2023”, wynika, że data stwierdzonych nim operacji gospodarczych to „2023-06-13”.

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do tego, ZWIJHARS wskazał m.in., że powyższe jest wynikiem błędu pracownika, popełnionego przy wprowadzaniu danych.

Wyjaśnienie przyjęto, z uwagi, że ujawnione w toku kontroli ww. omyłki pisarskie nie wpłynęły na transparentność prowadzonej ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 560-578, 588)

Struktura dochodów budżetowych w 2024 r.

W 2024 r. wykonanie dochodów wyniosło 276 461,70 zł, co stanowiło 125,66% planu.

Analogicznie jak w roku poprzednim najwyższe z zaplanowanych dochodów zostały pobrane z tytułu:

- kar pieniężnych dot. osób prawnych (126 488,42 zł, tj. 45,75% sumy dochodów),
- kar pieniężnych dot. osób fizycznych (97 263,22 zł, tj. 35,18% sumy dochodów).

Szczegóły dotyczące zaplanowanych dochodów i ich wykonania przedstawia poniższa tabela (kwoty dochodów w zł):

¹⁵ Wcześniej: obowiązek wniesienia opłaty dotyczył jedynie przypadków, gdy w wyniku kontroli stwierdzone zostało, że artykuły nie odpowiadają stosownym wymaganiom w zakresie jakości. Art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych został znowelizowany w drodze ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 285).

¹⁶ Nowelizacja w drodze ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o ochronie roślin przed agrofagami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2254).

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Plan dochodów	Źródła dochodów (w tym: dochody nieplanowane oraz ich źródła)	Wykonanie na dzień 31.12.2024 r. (wg EK)	Wykonanie planu (%)	Struktura dochodów (%)
01023	0570	60 000,00	Kary pieniężne dot. osób fizycznych	97 263,22	162,11%	35,18%
	0580	120 000,00	Kary pieniężne dot. osób prawnych	126 488,42	105,41%	45,75%
	0640	0,00	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłat komorniczych oraz kosztów upomnienia	112,00	-	0,04%
	0690	40 000,00	Wpływy z różnych opłat	32 844,50	82,11%	11,88%
	0870	0,00	Sprzedaż składników majątkowych	6 017,76	-	2,18%
	0910	0,00	Odsetki	1 407,80	-	0,51%
	0950	0,00	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	12 328,00	-	4,46%
Razem:		220 000,00	-	276 461,70	125,66%	100,00%

Z przedstawionej tabeli wynika, że pobrane zostały również dochody nieplanowane, które związane były ze sprzedażą składników majątkowych (6 017,76 zł) oraz należnościami ubocznymi wynikającymi z prowadzonych egzekucji administracyjnych (łącznie 1 519,80 zł). Natomiast dochody zaklasyfikowane w paragrafie 0950 dotyczyły odszkodowania za szkodę (w wysokości 12 328,00 zł) otrzymanego w lipcu 2024 r. od zakładu ubezpieczeń z tytułu szkody komunikacyjnej¹⁷. Dokonane ustalenia potwierdza ewidencja księgowa.

(dowód: akta kontroli str. 545-558, 601)

Natomiast w odniesieniu do niewykonania zaplanowanych dochodów klasyfikowanych w paragrafie 0690 – odstąpiono od żądania wyjaśnień w niniejszym zakresie, mając na uwadze opisane wcześniej zmiany legislacyjne z listopada 2022 r. (tj. uzależnienie wniesienia opłaty za kontrolę graniczną od nieprawidłowej jakości artykułu).

Ponadto analizując dochody pobrane w 2024 r., dostrzeżono, że w dwóch zapisach na koncie „130-1 Dochody budżetowe” (z dnia 22 maja i 10 czerwca 2024 r.) jako treść widnieje jedynie numer dowodu źródłowego, tj. „WB 79/05/2024”.

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do tego, ZWIJHARS wskazał że powyższe wynika z błędu osoby, która nie wprowadziła opisu transakcji do systemu księgowego.

Wyjaśnienie przyjęto, z uwagi że ujawnione ww. pomyłki przy wprowadzaniu danych nie wpłynęły na transparentność prowadzonej ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 542-543, 545, 602-618, 638-641)

¹⁷ W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838 ze zm.).

Terminowość przekazywania pobranych dochodów (2023-2024)

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji finansowo-księgowej ustalono, że pobrane dochody zostały w całości odprowadzone na rachunek dochodów budżetu państwa. Tym samym nie stwierdzono, aby dochody pobierane w latach 2023-2024 przez WIJHARS przeznaczone były na pokrywanie wydatków.

Pod kątem terminowości przekazywania pobranych dochodów próbą objęto po jednym miesiącu z każdego roku. W tym zakresie zweryfikowano wszystkie operacje dotyczące chociaż pośrednio danego miesiąca – w tym z uwzględnieniem dochodów:

- pobranych w poprzednim miesiącu, a przekazanych w miesiącu objętym próbą,
- pobranych w miesiącu objętym próbą, a przekazanych w następnym miesiącu.

Za 2023 r. szczegółowej weryfikacji poddano dochody pobrane w czerwcu.

Przekazywanie następowało w odpowiednich terminach określonych w § 4 ust. 2 Rozporządzenia¹⁸. W odniesieniu do 2023 r. nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zaś za 2024 r. szczegółowej weryfikacji poddano dochody pobrane w listopadzie.

Z badanej próby wynika, że część pobranych dochodów – tj. w kwocie **2 377,00 zł** (pobranych w okresie 25-30 listopada) – przekazana została z przekroczeniem terminu określonego w § 4 ust. 2 pkt 6 ww. Rozporządzenia (tj. po 5. dniu następnego miesiąca).

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 559-637)

Prawidłowość pobierania dochodów budżetu państwa w latach 2023-2024 (próba)

Próba objęto dochody pobrane w latach 2023-2024, klasyfikowane w paragrafie 0690, dotyczące opłat wnoszonych za czynności przeprowadzone w ramach kontroli granicznych. Stawki dotyczące m.in. tego rodzaju opłat określa Rozporządzenie¹⁹, z tym że obowiązek wniesienia opłaty zachodzi wtedy, gdy w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że artykuły rolno-spożywcze nie odpowiadają stosownym wymaganiom w zakresie jakości lub wymaganiom dodatkowym zadeklarowanym przez producenta²⁰.

W ww. latach przeprowadzonych zostało 9 kontroli, w wyniku których stwierdzone zostało, że artykuły rolno-spożywcze nie odpowiadają stosownym wymaganiom w zakresie jakości. Każda z nich obejmowała nie więcej niż 5 partii produkcyjnych. Zgodnie z § 2 pkt 1 ww. rozporządzenia, stawka opłaty wynosi w takich przypadkach 120,00 zł za każdą kontrolę. Dlatego też z tytułu przeprowadzonych czynności kontrolnych pobranych zostało łącznie 1 080,00 zł dochodu, z tego:

- 480,00 zł za 2023 r. (4 kontrole),

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 259 ze zm.).

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Wsi z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie stawek opłat za czynności przeprowadzone w ramach kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz prawidłowości wprowadzania do obrotu i oznakowania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (Dz. U. z 2022 r. poz. 2354).

²⁰ Por. art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1688 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1980).

- 600,00 zł za 2024 r. (5 kontroli).

Pobrane dochody zostały terminowo przekazane na rachunek budżetu państwa. Dokonane ustalenia potwierdza ewidencja finansowo-księgowa.

W zakresie pobierania dochodów z tytułu opłat wnoszonych za kontrole graniczne nieprawidłowości nie stwierdzono.

(dowód: akta kontroli str. 642-643, 652, 660-692)

Ponadto analizując pobrane w latach 2023-2024 dochody klasyfikowane w paragrafie 0690, dostrzeżono rozbieżności dotyczące ujętych tam kwot wynikających ze stawek opłat – w zakresie „kontroli krajowych” (tzn. innych niż kontrole graniczne). **Szczegóły uchybienia opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli str. 644-651, 653-659, 693-706)

Sprawozdania Rb-27 za 2023 r. i 2024 r.

Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27) za okres:

- od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. zostało złożone w dniu 2 lutego 2024 r.,
 - od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. zostało złożone w dniu 6 lutego 2025 r.,
- tj. każdorazowo w terminie określonym w Załączniku nr 39 do Rozporządzenia²¹.

W ramach kontroli dane wykazane w ww. sprawozdaniach zweryfikowano z ewidencją księgową. Stwierdzono, że za oba lata są one zgodne – w zakresie wykonania – z obrotami na koncie 130-1 („Dochody budżetowe”).

(dowód: akta kontroli str. 559, 601, 788-789, 792-793)

1.3. Zobowiązania

Charakterystyka zobowiązań wykazanych według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Jak wynika ze sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego opiewały na kwotę 329 306,03 zł i były wyłącznie zobowiązaniami niewymagalnymi.

Natomiast szczegółowy podział zobowiązań WIJHARS – wraz ze wskazaniem źródła ich pochodzenia, paragrafu klasyfikacji budżetowej oraz szczegółowym zakresem, czego te zobowiązania dotyczyły – przedstawia poniższa tabela:

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Źródła zobowiązań	Stan zobowiązań na 31.12.2023 r.	Struktura (%)
01023	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne (lista płac - DWR za 2023)	255 810,70 zł	77,68%
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne (dot. DWR za 2023 r.)	43 973,90 zł	13,35%
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy (dot. DWR za 2023 r.)	4 805,53 zł	1,46%

²¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 454 ze zm.).

4140	Wpłaty na PFRON (dekl. mies. wpłat na PFRON za XII/2023)	3 770,00 zł	1,14%
4210	Zakup materiałów i wyposażenia (zakup paliwa)	1 659,71 zł	0,50%
4260	Zakup energii (centralne ogrzewanie, energia elektryczna i jej dystrybucja, woda, gaz)	6 242,68 zł	1,90%
4270	Zakup usług remontowych (konserwacja urządzeń teletechnicznych)	12,30 zł	0,00%
4300	Zakup usług pozostałych (usługi kurierskie, pocztowe i informatyczne; usługi: dozoru obiektu, utrzymania czystości terenu i budynku, wywozu odpadów; usługi ochrony obiektu i monitorowania; ścieki i woda opadowa; automyjnia, dostęp do kart paliwowych)	12 192,66 zł	3,70%
4550	Szkolenia członków KSC (szkolenie wstępne ogólne BHP)	60,00 zł	0,02%
4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający (dot. DWR za 2023 r.)	778,55 zł	0,24%
Razem:		329 306,03 zł	100,00%

Największą część zobowiązań według stanu na koniec 2023 r., tj. 305 368,68 zł (92,73%), stanowiły zobowiązania dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2023 r. (wyплаcanego dopiero w I kwartale 2024 r.) wraz z pochodnymi.

Dokonane ustalenia potwierdza ewidencja księgowa, w tym:

- saldo Ma konta 999 („Zaang. wyd. budż. przysz. lat”),
- salda Ma stosownych kont z „Zespołu 2” (201, 225, 229, 231, 240 i 241).

Pod kątem wymagalności zobowiązań (według stanu na 31 grudnia 2023 r.) weryfikacji poddano także 14 dowodów księgowych, które stanowiły podstawy dokonania zapisów w ewidencji księgowej we wskazanym wyżej zakresie oraz sporządzenia sprawozdania Rb-28 (w części dotyczącej zobowiązań niewymagalnych). Płatności wynikających z nich zobowiązań w każdym przypadku ustalone zostały na styczeń albo luty 2024 r. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 707-710, 790)

Charakterystyka zobowiązań wykazanych według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Jak wynika ze sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego opiewały na kwotę 381 746,59 zł i były wyłącznie zobowiązaniami niewymagalnymi.

Natomiast szczegółowy podział zobowiązań WIJHARS – wraz ze wskazaniem źródła ich pochodzenia, paragrafu klasyfikacji budżetowej oraz szczegółowym zakresem, czego te zobowiązania dotyczyły – przedstawia poniższa tabela:

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Źródła zobowiązań	Stan zobowiązań na 31.12.2024 r.	Struktura (%)
01023	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne (lista płac - DWR za 2024)	309 326,10 zł	81,03%
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne (dot. DWR za 2024 r.)	52 368,96 zł	13,72%
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy (dot. DWR za 2024 r.)	6 030,49 zł	1,58%
	4140	Wpłaty na PFRON (dekl. mies. wpłat na PFRON za XII/2024)	4 346,00 zł	1,14%
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia (zakup paliwa)	1 850,12 zł	0,48%
	4260	Zakup energii (energia elektryczna i jej dystrybucja, woda, gaz)	605,90 zł	0,16%
	4270	Zakup usług remontowych (konserwacja urządzeń teletechnicznych)	12,30 zł	0,00%
	4280	Zakup usług zdrowotnych (usługi medycyny pracy)	63,00 zł	0,02%
	4300	Zakup usług pozostałych (usługi kurierskie, pocztowe i informatyczne; usługi: dozoru obiektu, utrzymania czystości terenu i budynku, wywozu odpadów; usługi ochrony obiektu i monitorowania; ścieki i woda opadowa; przegląd przewodów kominiarskich; usługa sprzątania samochodu osobowego, dostęp do kart paliwowych)	5 987,39 zł	1,57%
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający (dot. DWR za 2024 r.)	1 156,33 zł	0,30%
Razem:		-	381 746,59 zł	100,00%

Największą część zobowiązań według stanu na koniec 2023 r., tj. 368 881,88 zł (96,63%), stanowiły zobowiązania dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2024 r. (wypłacanego dopiero w I kwartale 2025 r.) wraz z pochodnymi.

Dokonane ustalenia potwierdza ewidencja księgowa, w tym:

- saldo Ma konta 999 („Zaang. wyd. budż. przysz. lat”),
- salda Ma stosownych kont z „Zespołu 2” (201, 225, 229, 231, 240 i 241).

Pod kątem wymagalności zobowiązań (według stanu na 31 grudnia 2024 r.) weryfikacji poddano także 16 dowodów księgowych, które stanowiły podstawy dokonania zapisów w ewidencji księgowej we wskazanym wyżej zakresie oraz sporządzenia sprawozdania Rb-28 (w części dotyczącej zobowiązań niewymagalnych). Płatności wynikających z nich zobowiązań w każdym przypadku ustalone zostały na styczeń albo luty 2025 r.

Jednocześnie w toku przeprowadzonej weryfikacji ustalono, że wystawione w dniu 31 grudnia 2024 r. – na łączną kwotę brutto: 854,00 zł – faktury VAT o numerach 24/004164860/995 i 24/641034627/002:

- zostały zapłacone 1 dzień po terminie, który przypadał na 14 stycznia 2025 r. (fakt potwierdza m.in. dowód księgowy „Wyciąg nr 6 z dnia 2025-01-15”);
- nie zawierały adnotacji lub krótkiego opisu, o których mowa w Rozdziale XI ust. 19-20 Procedury kontroli finansowo-księgowej WIJHARS (załącznik nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS Nr 8/2023 z dnia 12 czerwca 2023 r.).

Adnotacji lub krótkiego opisu, o których mowa wyżej, nie zawierały też faktury VAT:

- nr 2217/24 (z dnia 31 grudnia 2024 r., kwota brutto: 439,11 zł),
- nr 1009/12/2024/R-NZO (z dnia 20 grudnia 2024 r., kwota brutto: 17,10 zł).

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości (Ad 5.1. Wydatki – odpowiednio:

Nieprzestrzeganie procedury finansowo-księgowej,

Dokonywanie nieterminowych płatności wynikających z dowodów księgowych).

(dowód: akta kontroli str. 711-714, 791, 2374-2378)

Sprawozdania Rb-Z za 2023 r. i 2024 r.

Sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec:

- IV kwartału 2023 r. zostało złożone w dniu 22 stycznia 2024 r.²²,
- IV kwartału 2024 r. zostało złożone w dniu 27 stycznia 2025 r.,

tj. każdorazowo w terminie określonym w Załączniku nr 5 do Rozporządzenia²³.

W toku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono istnienia zobowiązań wymagalnych na koniec 2023 r. oraz 2024 r. Zarazem dane wykazane w ww. sprawozdaniach potwierdzają istnienie ze strony WIJHARS wyłącznie zobowiązań niewymagalnych.

(dowód: akta kontroli str. 707-714, 794-799, 804-809)

1.4. Należności

Charakterystyka należności wykazanych według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Jak wynika ze sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27) za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., należności pozostałe do zapłaty według stanu na koniec okresu sprawozdawczego opiewały na kwotę 53 949,16 zł i obejmowały zaległości netto wobec WIJHARS w kwocie 49 149,16 zł.

Natomiast szczegółowy podział należności WIJHARS – wraz ze wskazaniem źródła ich pochodzenia oraz paragrafu klasyfikacji budżetowej – przedstawia poniższa tabela:

²² Złożone w tym dniu sprawozdanie zawierało jedynie jeden z wymaganych podpisów. Sprawozdanie opatrzone prawidłowo dwoma podpisami wpłynęło do Wojewody w dniu 2 lutego 2024 r.

²³ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Źródła należności	Należności na dzień 31.12.2023 r.	Struktura należności (%)	W tym: zaległości na dzień 31.12.2023 r.	Stosunek zaległości do należności (%)
01023	0570	Kary pieniężne - osoby fizyczne	15 723,22 zł	29,14%	11 723,22 zł	74,56%
	0580	Kary pieniężne - osoby prawne i inne jedn. org.	21 920,00 zł	40,63%	21 120,00 zł	96,35%
	0640	Wpływy z tytułu kosztów egz., opłaty komorniczej, kosztów upomnień	238,00 zł	0,44%	238,00 zł	100,00%
	0690	Wpływy z różnych opłat	3 754,60 zł	6,96%	3 754,60 zł	100,00%
	0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,00 zł	0,00%	0,00 zł	-
	0910	Odsetki od nieterminowych wpłat	12 313,34 zł	22,82%	12 313,34 zł	100,00%
			53 949,16 zł	100,00%	49 149,16 zł	91,10%

Według stanu na koniec 2023 r. – zaległości stanowiły 91,10% wszystkich należności. Różnica pomiędzy sumą należności (53 949,16 zł) a sumą zaległości (49 149,16 zł) dotyczyła należności niewymagalnych – w wysokości 4 800,00 zł. (tj. 8,90% należności).

Dokonane ustalenia potwierdza ewidencja księgowa, w tym:

- saldo Wn konta 221 („Należn. z tyt. doch. budż.”) i salda Wn kont analitycznych do niego;
- zestawienie obrotów na kontach analitycznych dotyczących poszczególnych podmiotów oraz ich rozliczeń z WIJHARS.

(dowód: akta kontroli str. 715-724, 788)

Charakterystyka należności wykazanych według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Jak wynika ze sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27) za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., należności pozostałe do zapłaty według stanu na koniec okresu sprawozdawczego opiewały na kwotę 124 508,53 zł i obejmowały zaległości netto wobec WIJHARS w kwocie 124 358,53 zł.

Natomiast szczegółowy podział należności WIJHARS – wraz ze wskazaniem źródła ich pochodzenia oraz paragrafu klasyfikacji budżetowej – przedstawia poniższa tabela:

Rozdział	Paragraf klasyfikacji	Źródła należności	Należności na dzień 31.12.2024 r.	Struktura należności (%)	W tym: zaległości na dzień 31.12.2024 r.	Stosunek zaległości do należności (%)
01023	0570	Kary pieniężne – osoby fizyczne	37 400,00 zł	30,04%	37 400,00 zł	100,00%
	0580	Kary pieniężne – osoby prawne i inne jedn. org.	66 491,58 zł	53,40%	66 491,58 zł	100,00%

	0640	Wpływy z tytułu kosztów egz., opłaty komorniczej, kosztów upomnień	326,80 zł	0,26%	326,80 zł	100,00%
	0690	Wpływy z różnych opłat	3 745,60 zł	3,01%	3 595,60 zł	96,00%
	0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,00 zł	0,00%	0,00 zł	-
	0910	Odsetki od nieterminowych wpłat	16 544,55 zł	13,29%	16 544,55 zł	100,00%
			124 508,53 zł	100,00%	124 358,53 zł	99,88%

Według stanu na koniec 2024 r. – zaległości stanowiły 99,88% wszystkich należności. Różnica pomiędzy sumą należności (124 508,53 zł) a sumą zaległości (124 358,53 zł) dotyczyła należności niewymagalnych - w wysokości 150,00 zł (tj. 0,12% należności).

Dokonane ustalenia potwierdza ewidencja księgowa, w tym:

- saldo Wn konta 221 („Należn. z tyt. doch. budż.) i salda Wn kont analitycznych do niego,
- zestawienie obrotów na kontach analitycznych dotyczących poszczególnych podmiotów oraz ich rozliczeń z WIJHARS.

(dowód: akta kontroli str. 725-733, 789)

Sprawozdania Rb-N za 2023 r. i 2024 r.

Sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec:

- IV kwartału 2023 r. zostało złożone w dniu 22 stycznia 2024 r.²⁴,
- IV kwartału 2024 r. zostało złożone w dniu 27 stycznia 2025 r.,

tj. każdorazowo w terminie określonym w Załączniku nr 5 do Rozporządzenia²⁵.

Wartość nominalna należności wymagalnych WIJHARS (zaległości dłużników, z tym że bez odsetek od wymagalnych należności czy też innych należności ubocznych) wyniosła:

- na koniec 2023 r. – łącznie 36 597,82 zł,
- na koniec 2024 r. – łącznie 107 487,18 zł.

Ponadto z układu podmiotowego sprawozdań wynika, że na koniec 2023 r. i 2024 r. dłużnikami WIJHARS były wyłącznie krajowe „przedsiębiorstwa niefinansowe”.

Zarazem wykazane w sprawozdaniach dane są zgodne z ewidencją księgową, także w zakresie opisanych wcześniej należności niewymagalnych (4800,00 zł według stanu na koniec 2023 r. oraz 150,00 zł według stanu na koniec 2024 r.).

(dowód: akta kontroli str. 800-809)

²⁴ Złożone w tym dniu sprawozdanie zawierało jedynie jeden z wymaganych podpisów. Sprawozdanie opatrzone prawidłowo dwoma podpisami wpłynęło do Wojewody w dniu 2 lutego 2024 r.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

Windykacja zaległości dłużników w latach 2023-2024 – procedury

W toku kontroli ustalono, że w WIJHARS nie została dotychczas stworzona i przyjęta ewentualna procedura postępowania w przypadkach uchylania się zobowiązanych od wykonania ciężących na nich obowiązków podlegających egzekucji administracyjnej (której celem byłoby zapewnienie porządku, efektywności działania oraz zgodności z przepisami prawa w powyższym zakresie, w szczególności zawartymi w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji).

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do tego, ZWIJHARS wskazał m.in., że:
(...) Zgodnie z dotychczasową praktyką realizację tego zadania zapewniają postanowienia zawarte w Rozdziale IV ust. 6-9 „Procedury kontroli finansowo-księgowej Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie”.

Powyższe wyjaśnienia przyjęto, ponieważ w Rozdziale IV ust. 6-8 zawarty jest sposób postępowania w badanym zakresie dotyczącym windykacji.

Natomiast Rozdział IV ust. 9 ww. „Procedury...”, stanowi, że: *Umarzanie, odraczanie lub rozkładanie na raty spłaty należności pieniężnych regulowane jest przepisami odrębnymi.*

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do tego, ZWIJHARS wskazał m.in., że:
W jednostce nie została przyjęta procedura postępowania, o której mowa w Rozdziale IV ust. 9 ww. „Procedury kontroli...” (...) Postępowanie regulują przepisy prawa. Obecnie trwają prace nad aktualizacją „Procedury kontroli finansowo-księgowej Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie”.

Powyższe wyjaśnienia przyjęto, gdyż materię tę regulują przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz z uwagi na trwające prace nad nowelizacją ww. „Procedury...”.

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 274-300)

Windykacja zaległości dłużników w latach 2023-2024 – działania ZWIJHARS (próba)

W toku kontroli dokonano ustalenia poszczególnych podmiotów zobowiązanych wobec WIJHARS – z uwzględnieniem wielkości zadłużenia w danym roku.

Na podstawie tego próbą objęto 4 losowo wybrane sprawy windykacyjne. Ustalono, że są to:

- 2 sprawy prowadzone przez okres lat 2023-2024 i wcześniej (dłużnicy oznaczeni w ewidencji księgowej symbolami „522” i „985”),
- 2 sprawy rozpoczęte w 2024 r. (dłużnicy oznaczeni w ewidencji księgowej symbolami „721” i „718”).

Z przedłożonej dokumentacji finansowo-księgowej wynika, że wobec zobowiązanych uchylających się od wykonania ciężących na nich obowiązków (dłużników) ZWIJHARS (wierzyciel) podejmował działania zmierzające do ich wykonania, w tym zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych przez właściwy organ egzekucyjny.

ZWIJHARS w szczególności:

- wystawił tytuły wykonawcze (po uprzednim przesłaniu upomnień);
- zawnioskował o wszczęcie egzekucji z nieruchomości (1 przypadek);
- wymieniał informacje z nadzorcą w postępowaniu restrukturyzacyjnym;
- wymieniał stosowną korespondencję z organami egzekucyjnymi, w tym:

- kierował prośby o podanie informacji w zakresie stanu ściągania należności na podstawie tytułu wykonawczego,
- wnioskował o podjęcie zawieszonego postępowania egzekucyjnego.

Ponadto od zaległości (wygenerowanych nie tylko przez podmioty objęte próbą, ale także przez innych dłużników) ZWIJHARS naliczał odsetki oraz dążył do ich uiszczenia lub wyegzekwowania w drodze egzekucji administracyjnej – co potwierdzają dokonane w latach 2023-2024 zapisy na koncie 130-1-6 („0910 odsetki od nieterminowych”).

W przypadku jednej ze spraw ZWIJHARS wstrzymał dochodzenie należności z uwagi na wydanie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie postanowienia w przedmiocie wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 715-769)

Umorzenia należności w latach 2023-2024

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono również, że w latach 2023-2024 ZWIJHARS udzielił umorzeń należności wymagalnych w ramach 5 prowadzonych spraw. Decyzje administracyjne w tym przedmiocie wydawane były z urzędu oraz podpisywane (co do zasady) przez osobę piastującą funkcję organu. Przesłankę do umorzeń stanowiła bezskuteczność postępowań egzekucyjnych²⁶.

Ostatecznie weryfikacją objęto wszystkie decyzje, z uwagi na istnienie powtarzalnych niezgodności. W tym zakresie stwierdzono (w zależności od danej sprawy):

- nieumieszczenie w decyzjach konkretnych kwot umorzonych odsetek;
- różne wysokości umorzonych odsetek (rozbieżności kwot pomiędzy wskazanymi w decyzjach a zapisami w ewidencji księgowej).

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 770-771, 774-786)

Z związku z umorzeniem niepodatkowych należności budżetu państwa, na stronie podmiotowej WIJHARS w Biuletynie Informacji Publicznej podane zostały informacje kwartalne o udzielonych umorzeniach za poszczególne okresy z lat 2023-2024 (zgodnie z ustawowym obowiązkiem²⁷). Przedstawione w nich łączne kwoty umorzeń nie są w pełni zgodne z pozostałą dokumentacją dotyczącą dokonanych umorzeń.

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 770-787)

Szczegóły tych uchybień opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

²⁶ Przesłanka umorzenia oraz kompetencja: por. art. 64 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) oraz art. 21 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1688 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1980).

²⁷ Por. art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.).

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Ad 1.2. Dochody

Nieterminowe przekazanie pobranych dochodów na rachunek budżetu państwa

Analiza dokumentacji finansowo-księgowej wykazała, że w odniesieniu do listopada 2024 r. zostało pobranych (i następnie przekazanych na rachunek budżetu państwa) łącznie 32 500,76 zł. Ustalono, że dochody pobrane w okresie 26-30 listopada 2024 r. – w łącznej wysokości **2 377,00 zł** – przekazane zostały przez Jednostkę na odpowiedni rachunek dochodów budżetu państwa dopiero 6 grudnia 2024 r. (**1 dzień po terminie**).

Zasadą jest, że dochody pobierane m.in. przez państwowe jednostki budżetowe (WIJHARS) – według stanu środków na ostatni dzień miesiąca – są przekazywane (na odpowiedni rachunek budżetu państwa) do 5. dnia następnego miesiąca.

Natomiast **przekazanie środków w kwocie 2 377,00 zł nastąpiło 6 grudnia 2024 r.**, tj. dopiero wraz z dochodami pobranymi według stanu na 5 grudnia 2024 r. (w ramach jednego przelewu opiewającego na 5 627,00 zł). Skutkiem tego pobrane dochody w kwocie 2 377,00 zł, zgromadzone na rachunku WIJHARS, z nieuzasadnionych przyczyn ułożone były na nim dłużej niż powinny.

Szczegóły przedstawia poniższa tabela:

Operacja dot. dochodu	Data - EK (pobr. / przek.)	Data - WB (pobr. / przek.)	Nr WB	Kwota (Suma kwot)	Suma pobranych dochodów	Suma przekazanych dochodów
Pobranie	26.11.2024	26.11.2024	183	1 000,00 zł	2 377,00 zł	5 627,00 zł
Pobranie	27.11.2024	27.11.2024	184	150,00 zł		
Pobranie	28.11.2024	28.11.2024	185	77,00 zł		
Pobranie	28.11.2024	28.11.2024		150,00 zł		
Pobranie	28.11.2024	28.11.2024		500,00 zł		
Pobranie	28.11.2024	28.11.2024		500,00 zł		
Pobranie	02.12.2024	02.12.2024	186	99,00 zł	3 250,00 zł	
Pobranie	02.12.2024	02.12.2024		150,00 zł		
Pobranie	02.12.2024	02.12.2024		150,00 zł		
Pobranie	02.12.2024	02.12.2024		500,00 zł		
Pobranie	04.12.2024	04.12.2024	187	150,00 zł		
Pobranie	04.12.2024	04.12.2024		810,00 zł		
Pobranie	04.12.2024	04.12.2024		610,00 zł		
Pobranie	05.12.2024	05.12.2024	188	281,00 zł		
Pobranie	05.12.2024	05.12.2024		500,00 zł		
Przekazanie	06.12.2024	06.12.2024	189	-5 627,00 zł	5 627,00 zł	

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do tego, ZWIJHARS wskazał, że: (...) wskazana nieprawidłowość powstała w okresie, w którym obowiązki w zakresie prowadzenia ewidencji finansowej / rozliczeń podatkowych itp. realizowała (...). Dyrektor jednostki nie posiadał wiedzy o przedmiotowym błędzie w czasie jego zaistnienia. (...).

W związku z powyższym (...) zostaną podjęte odpowiednie działania korygujące oraz wdrożone rozwiązania zapobiegające podobnym sytuacjom w przyszłości.

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 601-637)

Odnosząc się do dokonanych ustaleń i udzielonych w związku z nimi wyjaśnień, należy stwierdzić, że w opisanym przypadku **nie został dochowany termin przekazania pobranych dochodów**, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 259 ze zm.) – **w łącznej kwocie 2 377,00 zł.**

Ponadto należy dodać, że **powyższe mogłoby stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych**, czym jest – zgodnie z art. 6 pkt 2 ustawy²⁸ – m.in. niedokonanie w terminie wpłaty do budżetu w należnej wysokości dochodów przez jednostkę budżetową (WIJHARS). W opisanym przypadku **nie został przekroczony kwotowy próg odpowiedzialności**, dlatego ma zastosowanie **wyłączenie odpowiedzialności** przewidziane w art. 26 ust. 1 ww. ustawy – tzn. **kwota nieterminowo przekazanych dochodów nie przekracza kwoty minimalnej**, o której mowa w art. 26 ust. 3 ww. ustawy²⁹ (w 2024 r. wynosiła ona 6 445,71 zł).

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIEŃ

Ad 1.2. Dochody

Rozbieżności w zakresie stawek za kontrole inne niż kontrole graniczne

Analiza pobranych w latach 2023-2024 dochodów klasyfikowanych w paragrafie 0690 wykazała, że na koncie „130-1-1-1 koszty kontroli” – w zakresie „kontroli krajowych” (tzn. innych niż kontrole graniczne) – ujęte zostały również kwoty inne niż wynikające ze stawki określonej dla tego typu kontroli w Rozporządzeniu³⁰. Stawkę opłat za czynności przeprowadzone w ramach kontroli, o których mowa w § 1 pkt 2 i 3 (tj. innych niż „kontrole graniczne”) – w wysokości 150,00 zł – określa § 3 tego aktu.

Zadano pytanie, co jest powodem dokonania na ww. koncie zapisów dotyczących „kontroli krajowych” w wysokości innej niż 150,00 zł, w szczególności tych z datami:

- „2023-01-17” (50,00 zł),
- „2023-01-26” (521,97 zł i 0,40 zł),
- „2023-03-08” (95,40 zł),
- „2023-03-13” (11,40 zł),
- „2023-11-28” (300,00 zł).

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do tego, ZWIJHARS wskazał, że:

²⁸ Por. art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 104 ze zm.).

²⁹ Kwotą minimalną jest kwota przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 998 i 1586).

³⁰ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Wsi z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie stawek opłat za czynności przeprowadzone w ramach kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz prawidłowości wprowadzania do obrotu i oznakowania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (Dz. U. z 2022 r. poz. 2354).

Brak jest informacji, dlaczego (...) wskazała na koncie „130-1-1-1 koszty kontroli” za 2023 r. w zakresie kontroli krajowych kwoty inne niż 150 zł. (...).

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 644-651, 653-659, 693-706)

Odnosząc się do dokonanych ustaleń i udzielonych w związku z nimi wyjaśnień, należy stwierdzić, że **ZWIJHARS nie posiada pełnej wiedzy w zakresie zaewidencjonowanych zdarzeń gospodarczych**. Na podstawie przedłożonej w toku kontroli dokumentacji oraz udzielonych wyjaśnień nie sposób ustalić, czy wpływ na powyższe mógł mieć np. fakt, że ww. rozporządzenie określa również stawki opłat za badania laboratoryjne przeprowadzone w ramach kontroli, których wysokość określa zaś załącznik do niego. Hipotetycznie już samo zróżnicowanie wysokości stawek za takie badania (w przedziale od 10,00 zł do 1 522,00 zł) mogłoby powodować, że wpływy z tytułu prowadzonych czynności kontrolnych nie są w jednakowej wysokości.

W opisanym zakresie zasadnym jest dokończyć większej uwagi i staranności, aby zapewnić jakość i transparentność prowadzonej ewidencji księgowej. Nawet, jeżeli aktualny stan nie powoduje błędów rozliczeniowych, np. co do wysokości pobranych (należnych) dochodów, to skutkuje utrudnieniem możliwości porównania z oczekiwanym wzorcem.

Ad 1.4. Należności

Niezgodność kwot w dokumentacji dotyczącej umorzeń należności wymagalnych

W latach 2023-2024 ZWIJHARS dokonał takich umorzeń w ramach 5 spraw, tj.:

- 1) w I kwartale 2023 r. (DPD 90/03/2023),
- 2) w II kwartale 2023 r. (DPD 205/07/2023),
- 3) w IV kwartale 2023 r. (DPD 318/10/2023),
- 4) w II kwartale 2024 r. (DPD 161/06/2024),
- 5) w III kwartale 2024 r. (DPD 291/10/2024).

Decyzje w sprawach z punktów 1 i 3 nie zawierają w swojej treści konkretnie wskazanych kwot należnych odsetek objętych tymi umorzeniami.

W wyjaśnieniach, złożonych w odniesieniu do tego, ZWIJHARS wskazał m.in., że: (...) decyzje dotyczące umorzeń są każdorazowo weryfikowane przez radcę prawnego oraz zatwierdzane przez Główną Księgową. Proces ten ma na celu zapewnienie zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Niestety, w odniesieniu do dwóch wskazanych przypadków, nie jesteśmy w stanie jednoznacznie wskazać przyczyn braku wykazania kwoty odsetek. Analiza dostępnej dokumentacji nie pozwala na ustalenie, dlaczego (...) [wskazana osoba – dop. własny] nie uwzględniła odsetek w tych konkretnych decyzjach. Zapewniamy, że dokończymy wszelkich starań, aby sytuacja taka nie powtórzyła się w przyszłości.

Natomiast decyzje w sprawach z punktów 2, 4 i 5 zawierają w swojej treści konkretne kwoty należnych odsetek objętych tymi umorzeniami, z tym że ich wysokość nie jest zgodna z kwotami odsetek uwidocznionymi w ewidencji księgowej. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Punkt	Sprawa	Kwota umorzonych odsetek (ewidencja księgowa)	Kwota umorzonych odsetek (decyzja administracyjna)	Rozbieżność
2	DPD 205/07/2023	961,29 zł	992,44 zł	31,15 zł
4	DPD 161/06/2024	720,16 zł	764,99 zł	44,83 zł
5	DPD 291/10/2024	464,59 zł	470,19 zł	5,60 zł
Suma:		2 146,04 zł	2 227,62 zł	81,58 zł

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do sprawy DPD 161/06/2024 (punkt 4), ZWIJHARS wskazał m.in., że:

W zapisie na koncie „290 Odpisy aktualizujące należności” za 2024 r. widnieje kwota umorzonych odsetek w wysokości 720,16 zł w miejsce prawidłowej kwoty w wysokości 764,99 zł z powodu z błędu pracownika (...).

Takiego rodzaju niezgodności dotyczące spraw z punktów 2 i 5 ujawniono w wyniku przedłożenia przez ZWIJHARS – w ramach wyjaśnień – dodatkowej dokumentacji.

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 770-771, 774-786)

Rozbieżność danych pomiędzy ewidencją księgową a wydanymi decyzjami przełożyła się także na podawane do wiadomości publicznej informacje kwartalne o udzielonych umorzeniach³¹. Szczegóły przedstawia poniższa tabela:

Punkt	Sprawa	Łączna wysokość umorzonych zaległości (ewidencja księgowa)	Łączna wysokość umorzonych zaległości (dec. administracyjna)	Łączna kwota umorzenia (strona w BIP)	Okres
1	DPD 90/03/2023	12 286,02 zł	brak kwoty umorzonych odsetek	12 286,02 zł	2023 kw. I
2	DPD 205/07/2023	1 744,29 zł	1 775,44 zł	1 775,44 zł	2023 kw. II
3	DPD 318/10/2023	6 658,55 zł	brak kwoty umorzonych odsetek	6 175,95 zł	2023 kw. IV
4	DPD 161/06/2024	1 971,76 zł	2 016,59 zł	2 016,59 zł	2024 kw. II
5	DPD 291/10/2024	1 018,19 zł	1 056,71 zł	1 056,71 zł	2024 kw. III

Wynika z niej, że:

- informacje za II kw. 2023 r., II kw. 2024 r. i III kw. 2024 r. są zgodne z decyzjami, ale nie są zgodne z ewidencją księgową (dotyczy spraw z punktów 2, 4 i 5);
- informacja za I kw. 2023 r. jest zgodna z ewidencją księgową, ale decyzja nie zawiera kwoty umorzonych odsetek (dotyczy sprawy z punktu 1);
- informacja za IV kw. nie jest zgodna z ewidencją księgową, a decyzje nie zawierają kwot umorzonych odsetek (dotyczy sprawy z punktu 3).

³¹ Informacja o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetu państwa, [w:] <https://www.gov.pl/web/wijhars-szczecin> [dostęp: 10.07.2025].

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do niezgodności części zapisów na koncie 290 („Odpisy aktualiz. należności”) z informacjami kwartalnymi, ZWIJHARS wskazał, że:
Część zapisów na koncie „290 Odpisy aktualizujące należności” za 2023 r. i 2024 r. jest rozbieżna z informacjami kwartalnymi (...) z powodu błędów merytorycznych (...).

(dowód: akta kontroli str. 145-225, 770-787)

Odnosząc się do dokonanych ustaleń i udzielonych w związku z nimi wyjaśnień, należy stwierdzić, że ewidencja księgowa WIJHARS nie odzwierciedla dokonanych w latach 2023-2024 rzeczywistych umorzeń odsetek od zaległości dłużników. Przedłożona dokumentacja potwierdza, że taki stan obejmuje bezsprzecznie co najmniej 3 sprawy. W pozostałych dwóch przypadkach (sprawy z punktów 1 i 3) – choć wysokość umorzonych odsetek nie wynika z wydanych decyzji – to można wnioskować przez analogię, że faktycznie umorzone odsetki są wyższe od kwot widniejących w zapisach księgowych na koncie 290 („Odpisy aktualiz. należności”). W toku kontroli nie został przedłożony jakikolwiek dokument, z którego wynikałaby ich faktyczna wysokość. Skutkiem powyższego jest obniżenie jakości i transparentności prowadzonej ewidencji księgowej oraz niemożność ustalenia – wyłącznie na jej podstawie – pełnej wysokości dokonanych umorzeń. Zarazem z zapisów księgowych nie wynikają:

- kwoty umorzonych odsetek widniejące w wydanych decyzjach;
- informacje o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetu państwa podane za lata 2023-2024 na stronie podmiotowej WIJHARS w BIP.

Faktyczna kwota należności wymagalnych umorzonych przez ZWIJHARS w latach 2023-2024 nie wynika wprost z dokumentacji przedłożonej w toku kontroli.

Podsumowanie nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w obszarze nr 1

Warto też zauważyć, że wyeliminowanie nieprawidłowości i uchybień, stwierdzonych w toku przeprowadzonej kontroli, podniesie transparentność realizowanych zadań o charakterze publicznym, co nie powinno wówczas budzić ewentualnych wątpliwości np. pod kątem finansowym. Natomiast zdolnością (sprawczością) do wspomnianego wyeliminowania ich dysponują:

- Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- osoby realizujące poszczególne zadania objęte niniejszym obszarem kontroli.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z dnia 28 kwietnia 2025 r.
Ocena obszaru kontroli nr 1	Pozytywna z nieprawidłowościami

Określenie obszaru kontroli	2. Prawdopodobieństwo realizacji budżetu w układzie zadaniowym.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 40 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

USTALENIA KONTROLI

Informacje ogólne

W obowiązującej w WIJHARS polityce rachunkowości określono *Ogólne zasady sporządzania i realizacji planu finansowego wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*. Zgodnie z nimi plan z podziałem na klasyfikację zadaniową księguje się na koncie pozabilansowym 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym, z podziałem analitycznym na wydatki majątkowe i pozostałe. WIJHARS w latach 2023-2024 realizował tylko jedno:

- działanie: 6.5.4.3. *Kontrola i inne czynności kontrolne w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na rynku krajowym i w obrocie z zagranicą*
- podzadanie 6.5.4. *Jakość handlowa artykułów rolno-spożywczych*
- zadanie 6.5. *Ochrona konkurencji i konsumentów*
- funkcję 6. *Polityka gospodarcza kraju*.

Wykonanie planu finansowego wydatków budżetu zadaniowego

Według sprawozdań Rb-BZ1³² (i ich korekt) w latach 2023-2024 jednostka ponosiła wydatki tylko w ramach budżetu państwa. Plan i wykonanie budżetu zadaniowego przedstawiały się następująco:

Funkcja / zadanie / podzadanie / działanie	Plan z ustawy budżetowej (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
2023 rok			
6.	5 288 000,00	5 448 000,00	5 447 991,42
6.5.W	5 288 000,00	5 448 000,00	5 447 991,42
6.5.4.	5 288 000,00	5 448 000,00	5 447 991,42
6.5.4.3.	5 288 000,00	5 448 000,00	5 447 991,42
2024 rok			
6.	5 967 000,00	6 422 000,00	6 421 995,92
6.5.W	5 967 000,00	6 422 000,00	6 421 995,92
6.5.4.	5 967 000,00	6 422 000,00	6 421 995,92
6.5.4.3.	5 967 000,00	6 422 000,00	6 421 995,92

Analiza dokumentów wykazała, że równolegle do zmian w planie finansowym budżetu WIJHARS dokonywano przesunięć/zmian w planie wydatków w układzie zadaniowym. Ponadto zweryfikowano, że kwota budżetu zadaniowego wynikająca z Rb-BZ1 (korekt) za lata 2023-2024 jest zgodna z wartościami wykazanymi w sprawozdaniach Rb-28. Szczegółowe omówienie zmian i wykonania planu wydatków opisano w obszarze nr 1.
(dowód: akta str. 827-836, 872-882)

³² Roczne sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym.

Ewidencja księgowa w układzie zadaniowym

Z uwagi na wąski zakres budżetu zadaniowego WIJHARS prowadził ewidencję budżetu zadaniowego na koncie pozabilansowym 990-1 przypisanym do działania 6.5.4.3. W praktyce funkcjonowały dodatkowe dwa konta analityczne z podziałem na wydatki majątkowe i wydatki pozostałe. W toku analizy ewidencji księgowej stwierdzono uchybienie polegające na nieewidencjonowaniu na bieżąco wydatków na kontach 990, a jedynie ogólnym poleceniem księgowania na koniec roku (po jednym na każdy rok i konto). **Szczegóły uchybienia opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Cele i mierniki budżetu zadaniowego

W WIJHARS w ramach budżetu zadaniowego realizowano 2 cele i dokonywano pomiaru 2 miernikami:

- przy podzadaniu 6.5.4. wyznaczono cel *Zapewnienie właściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych poprzez ocenę i poprawę stanu zgodności z przepisami regulującymi produkcję i obrót artykułami rolno-spożywczymi* i miernik *Odsetek wykonanych przez przedsiębiorców zaleceń pokontrolnych (w %; w szt./szt.)*,
- przy działaniu 6.5.4.3. wyznaczono cel *Realizacja zadań ustawowych w zakresie nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych na rynku krajowym i w obrocie z zagranicą* i miernik *Procentowy udział ilości kontroli zrealizowanych do ilości kontroli zaplanowanych (w %; w szt./szt.)*.

W latach 2023-2024 nie dokonywano wyodrębnienia nowych podzadań/działań ani nie zmieniano w trakcie roku zaplanowanych mierników.

Kontrolujący stwierdzili, że co do zasady:

- cele i mierniki zdefiniowane prawidłowo w stosunku do podzadania i działania
- mierniki są
 - adekwatne do zamierzonych celów
 - łatwo mierzalne
 - możliwe do osiągnięcia
 - jednorodne.

Zwrócono jednak uwagę, że:

- 1) w karcie pomiaru miernika dla działania 6.5.4.3 konstrukcja miernika ma niespójność między punktem 3, gdzie określony jest wzór matematyczny zawierający elementy *a-f*, a punktem 8 gdzie wymieniane są elementy składowe wzoru – wymienione tylko *a* i *b* (jakby w nowym znaczeniu), ze wskazaniem, że na *a* składa się *a-e*, z kolei *b* to *f*.
- 2) w karcie pomiaru obu mierników, w punkcie 3 wskazany jest wzór matematyczny zawierający mnożenie przez liczbę 100 a nie 100%, jako że wyniki pomiaru przedstawiane są w %,
- 3) w karcie pomiaru miernika za 2024 r. dla działania 6.5.4.3 jednym z elementów wzoru pozostały kontrole ex-post pomimo tego, że od 01.04.2023 r. nie są realizowane przez WIJHARS.

W celu wyjaśnienia tych zagadnień zwrócono się z pytaniami. ZWIJHARS przedłożył w tym zakresie wyjaśnienia:

Ad. 1 (...) Przyjęto, że miernik składa się z dwóch podstawowych elementów, które znalazły odzwierciedlenie w punkcie 8 karty pomiaru miernika, czyli ilości kontroli zrealizowanych (a) oraz ilości kontroli zaplanowanych (b). (...) Powyższy sposób podania elementów miernika wynika z przekonania, że właściwie odzwierciedla wszystkie jego składniki i jest poprawny pod względem wyliczenia. W dotychczasowej wieloletniej sprawozdawczości sposób ten nie był kwestionowany.

Ad. 2 (...) wskazane wzory pod względem matematycznym powinny zawierać mnożenie przez 100%, a nie jak podano przez niedopatrzenie przez liczbę 100. Niemniej należy podkreślić, że w obu kartach pomiaru mierników wskazano prawidłowo jednostkę miary (%). W punkcie 4 oraz wynik pomiaru w punkcie 9 przedstawiono poprawnie w procentach.

Ad. 3 (...) Powodem wystąpienia tej sytuacji była rutynowość działań i brak w odpowiednim czasie inicjatywy odnośnie zmiany elementów miernika. Wskazać należy, że w wyliczeniu miernika przyjmowano dla kontroli ex-post wartość zerową i wartość miernika wyliczono prawidłowo.

(dowód: akta str. 119-132 [pytania nr 1-3], 819-824, 858-863)

Kontrolujący przychylają się do złożonych wyjaśnień mając na uwadze czytelność pomiaru (ad. 1), poprawne przedstawianie danych w % kartach pomiaru miernika (wynikach pomiaru) oraz w opisach wykonania miernika (ad. 2) oraz że wykazywane wartości wynoszą 0 (ad. 3), **jednakże rekomendują, by w porozumieniu z wydziałem merytorycznym ZUW, WIJHARS rozważył modyfikację i aktualizację wzorów mierników oraz sposobu ich obliczania.**

Plan i wykonanie mierników przedstawiały się następująco:

Podzadanie / działanie	Plan z ustawy budżetowej % (szt./szt.)	Plan po zmianach % (szt./szt.)	Wykonanie % (szt./szt.)
2023 rok			
6.5.4.	85% (102/120)	85% (102/120)	86,1% (142/165)
6.5.4.3.	90% (3060/3400)	90% (3060/3400)	110,8 % (3768/3400)
2024 rok			
6.5.4.	83% (137/165)	83% (137/165)	85,2 % (121/142)
6.5.4.3.	95% (3325/3500)	95% (3325/3500)	104,8% (3669/3500)

(dowód: akta str. 819-826, 858-871)

Największe odchylenie od planowanej wartości (nad wykonanie o 23%) odnotowano w mierniku dla działania 6.5.4.3. w 2023 roku. Jak wynika z treści opisu wykonania miernika, podpisanego przez ZWIJHARS i przedłożonego do wojewody zachodniopomorskiego, większa niż planowana realizacja kontroli spowodowana była przede wszystkim z większej od planowanej przy szacowaniu miernika liczby przeprowadzonych kontroli. Liczba tych kontroli jest trudna do oszacowania, gdyż w dużej mierze wynika z bieżącej koniunktury na rynku obrotu środkami spożywczymi.

Na podstawie procedur budżetowych ustalonych przez Wojewodę Zachodniopomorskiego³³, kierownicy jednostek zobowiązani są sprawdzania stopnia realizacji celów przyjętych dla podzadań i działań, dokonując pomiaru osiągniętych wartości miernika z wykorzystaniem „Kart pomiaru miernika”. W celu weryfikacji prawidłowości dokonania pomiaru, w ramach kontroli zweryfikowano karty pomiaru mierników (wraz z rejestrem pomiaru) z dokumentacją źródłową, tj. z raportami z rejestru merytorycznego za I półrocze 2023 i 2024 roku, a także za cały 2023 i 2024 rok. Nie stwierdzono niezgodności, z wyjątkiem wątpliwości przy pomiarze za cały 2024 roku miernika dla podzadania 6.5.4. Z raportu wynikały dwie liczby zrealizowanych zaleceń pokontrolnych: 48 (zatytułowane Liczba odpowiedzi na zalecenia) i 49 (Liczba pozytywnych odpowiedzi na zalecenia). Jak ustalono na podstawie wyjaśnień, różnica wynikała ze specyfiki jednej z kontroli i właściwości systemu informatycznego, a w mierniku prawidłowo przyjęto liczbę 49.

Nie przedłożono w trakcie kontroli dokumentu źródłowego, z którego wynika ilość kontroli zaplanowanych wykorzystywana przy mierniku dla działania 6.5.4.3. Jak ustalono na podstawie złożonych i przyjętych przez kontrolujących wyjaśnień, liczba kontroli oraz innych mierzonych czynności realizowanych corocznie w perspektywie wieloletniej jest stabilna, nie wykazuje wyraźnych i znaczących tendencji wzrostowych lub spadkowych i w związku z tym, w planowanej liczbie tych kontroli uwzględnia się poziom na podstawie dotychczasowych tendencji wieloletnich, a także wykorzystywane są raporty z lat poprzednich generowane w systemie informatycznym GIJHARS³⁴.

Ponadto w pozycji 10 rejestru pomiaru jako osoba sporządzająca pomiar wskazany jest kierownik wydziału. W pozycji 11 rejestru, gdzie powinna być wskazana osoba zatwierdzająca pomiar, znajduje się parafea kierownika wydziału. Zgodnie z procedurami budżetowymi ustalonymi przez zarządzenie wojewody zachodniopomorskiego, to kierownik jednostki (zespolonej inspekcji) sprawdza stopień realizacji celów przyjętych dla podzadań i działań, dokonując pomiaru osiągniętych wartości miernika, z wykorzystaniem „Kart pomiaru miernika”, którego elementem jest rejestr pomiaru.

Na tę okoliczność zwrócono się z pytaniem do ZWIJHARS. Udzielono wyjaśnień o następującej treści³⁵:

Kierownik Wydziału Kontroli sporządzający w ramach budżetu zadaniowego pomiary mierników dla podzadania i działania w wymaganych terminach sprawozdawczych przekazywał drogą elektroniczną (mailową) Głównej Księgowej (p. XX) karty pomiaru mierników oraz opisy wykonania mierników do ostatecznej weryfikacji. Były one przekazywane w przeświadczeniu, że ostateczna informacja opisowa z realizacji budżetu zadaniowego przekazywana do Wydziału Finansów i Budżetu podlegać będzie zatwierdzeniu przez kierownika jednostki. Należy jednak podkreślić, że wzór karty pomiaru

³³ Zarządzenie nr 371/2020 z 28.12.2020 r. i zarządzenie nr 371/2024 z 24.10.2024 r., w sprawie ustalenia procedur planowania budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, jego realizacji oraz sprawozdawania.

³⁴ Zintegrowany system informatyczny Centralny Rejestr Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

³⁵ W treści wyjaśnień dokonano anonimizacji.

miernika w pozycji 11 rejestru „Zatwierdził pomiar” zgodnie z legendą formularza przewiduje podanie danych osoby odpowiedzialnej za realizację podzadania i działania, w tym wypadku Kierownika Wydziału Kontroli. Wzór karty pomiaru miernika i procedury budżetowe nie wskazują jednoznacznie na konieczność zatwierdzenia pomiarów przez kierownika jednostki.

Wyjaśnienia przyjęto mając na uwadze ich treść oraz fakt, że w opisie wykonania miernika zatwierdzonym przez kierownika jednostki i przekazanym do wydziału merytorycznego ZUW wartość miernika zgodna jest z rejestrem pomiaru. Odnosząc się jednak do wyjaśnień należy wskazać, że mimo iż wzór karty pomiaru miernika nie wskazuje jednoznacznie osoby zatwierdzającej pomiar, to wynika to jasno z treści punktu 4 samej procedury:

4. Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych ZUW zgodnie z właściwością merytoryczną:

- (...)
- sprawdzają stopień realizacji celów przyjętych dla podzadań i działań, dokonując pomiaru osiągniętych wartości miernika z wykorzystaniem „Kart pomiaru miernika”, zgodnie z zał. nr 1
- (...).

Ponadto co wynika z legendy, osobami dokonującymi pomiar i zatwierdzającymi pomiar powinny być co do zasady dwie różne osoby. Jest to istotne z uwagi na zasadę rozdzielności funkcji w celu zachowania niezależnej weryfikacji pomiaru (przejrzystość procesu monitorowania), a także zmniejszenia ryzyka popełnienia błędu. **Kontrolujący zwracają w związku z tym uwagę, że pomiar powinien być zatwierdzany przez kierownika jednostki jako odpowiedzialnego za realizację podzadania/działania, a nie kierownika komórki organizacyjnej w wojewódzkim inspektoracie.**

(dowód: akta str. 119-132 [pytania nr 4-5], 145-225
[pytanie nr 12], 810-826, 837-871, 883-895)

Sprawozdawczość budżetowa w układzie zadaniowym

Procedury budżetowe ustalone przez Wojewodę Zachodniopomorskiego

Zgodnie z procedurami budżetowymi ZWIJHARS sporządzał opisy wykonania mierników za I półrocze roku budżetowego i za cały rok.

W trakcie weryfikacji prawidłowości sporządzenia opisu wykonania miernika z kartą pomiaru miernika, stwierdzono, że w rejestrze pomiaru miernika dla działania 6.5.4.3. w II kwartale 2024 r., w elemencie pkt 8, wpisano wartość zaplanowanych kontroli 3400, a nie jak powinno być 3500. Jednakże z uwagi na to, że w wyniku pomiaru jak i w opisie wykonania miernika, wskazano prawidłową wartość 3500 – uznano powyższe za oczywistą omyłkę.

Opisy wykonania mierników za cały rok były przekazywane do wydziału merytorycznego ZUW w wyznaczonym terminie (do 5 lutego następującego po roku budżetowym).

(dowód: akta str. 825-826, 864-871)

Sprawozdania Rb-BZ1

Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁶ w układzie zadaniowym ZWIJHARS terminowo przedkładał do wojewody zachodniopomorskiego roczne sprawozdania Rb-BZ1, tj. 19 lutego roku następującego po okresie sprawozdawczym, a w przypadku korekt do 30 kwietnia roku następującego po roku budżetowym.

Sprawozdania Rb-BZ1 są zgodne z plan finansowymi wynikającymi z kont 990, jednakże w wyniku uchybienia opisanego przy ewidencji księgowej, z analizy kont 990 nie można było ustalić prawidłowej wysokości wydatków, a tym samym zgodności w tym zakresie ze sprawozdaniami Rb-BZ1.

(dowód: akta str. 830-833, 875-882)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIĘĆ

Ewidencja księgowa w układzie zadaniowym

Nieewidencjonowanie na bieżąco wydatków na kontach budżetu zadaniowego

W trakcie analizy kont 990-1 Działanie 6.5.4.3 (syntetyczne) i 990-1-1 wydatki majątkowe oraz 990-1-2 wydatki pozostałe (analityczne), zarówno za 2023 rok jak i 2024 rok, stwierdzono, że nie ewidencjonowano na bieżąco wydatków tych kontach 990, a jedynie ogólnym poleceniem księgowania na koniec roku (po jednym na każdy rok i konto analityczne). Ponadto kwota księgowania po stronie Ma dotyczy całego planu finansowego, bez podziału na poniesione wydatki i wartość planu niezrealizowanego.

(dowód: akta str. 834-836, 873-874)

Rozliczenia wydatków na kontach dokonywano następującymi dokumentami:

- Polecenie księgowania nr DP 409/12/2023 z 15 stycznia 2024 r., którym po stronie Ma zaksięgowano kwotę 5 309 317 zł na koncie 990-1-2 i kwotę 138 683 zł na koncie 990-1-1 [dotyczy 2023 roku].
- Polecenie księgowania nr DP 463/12/2025 (omyłka w numerze, powinno być 2024) z 31 grudnia 2024 r., którym po stronie Ma zaksięgowano kwotę 6 422 000 zł na koncie 990-1-2 (nie było planu finansowego na koncie 990-1-1) [dotyczy 2024 roku].

(dowód: akta str. 829, 872)

Mimo, że konta pozabilansowe nie wchodzą w zakres ksiąg rachunkowych, w ocenie kontrolujących, operacje na nich powinny być prowadzone wg zasad jak dla ksiąg rachunkowych, wynikających np. z art. 24 ustawy o rachunkowości, tj. przede wszystkim prowadzone sprawdzalnie i bieżąco. Jedno polecenie księgowania nie spełnia tych założeń. Ponadto księgowanie jednym poleceniem księgowania całej kwoty równej planowi wydatków jest niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia

³⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2011 r. poz. 1731).

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości³⁷ oraz z opisem kont wynikającym z Polityki rachunkowości stosowanej w WIJHARS, które wskazują, że:

Na stronie Ma konta 990 ujmuje się równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych w układzie zadaniowym oraz wartość niezrealizowanego i wygasłego planu finansowego. Ewidencja szczegółowa do konta 990 umożliwia sporządzenie sprawozdania z wykonania wydatków budżetowych w układzie budżetu zadaniowego.

(dowód: akta str. 226-268)

Księgowanie (na bieżąco) osobno wydatków, a osobno niewykorzystanego planu jest niezbędne, by możliwe było sporządzenie sprawozdania w układzie zadaniowym, w którym wykazywane są faktycznie wykonane wydatki. Zwrócono się z pytaniem odnośnie tego na podstawie jakich danych wykazano wykonanie wydatków na kontach 990 i w sprawozdaniach Rb-BZ1. Wyjaśnień w tym zakresie udzieliła ZWIJHARS³⁸:

- (...) pragnę wyjaśnić, że Zachodniopomorskim Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych jestem od maja 2024 r. Do października 2024 r. p. XX Główna Księgowa- Kierownik Wydziału Administracji odpowiadała za prowadzenie ksiąg rachunkowych. Po przejściu na długotrwałe zwolnienie lekarskie obowiązki służbowe przejęła jej zastępczyni p. YY, która obecnie również przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Należy nadmienić, że z obiema Paniami nie mamy żadnego kontaktu. Od stycznia 2025 r. stanowisko Głównej Księgowej pełni p. (...) Wobec powyższego nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć na to pytanie.
- (...) pragnę poinformować, iż nie posiadamy informacji w jaki sposób główna księgowa ustaliła kwotę wydatków budżetowych w układzie zadaniowym w 2023 r. i 2024 r. Obecna pani Główna Księgowa zakłada, iż prawdopodobnie ustalano kwoty korespondencji z analityką konta 130.
- (...) pragnę wyjaśnić, że p. Główna Księgowa (...na skutek braku prawidłowych zapisów na koncie 990 ustaliła kwotę wydatków budżetowych w układzie zadaniowym na podstawie zapisów kont 130 oraz zespołu kont, które były zgodne z kwotą wykonania planu za rok 2024 biorąc pod uwagę, iż Jednostka wykonuje jedno zadanie.

(dowód: akta str. 119-132 [pytania nr 6-8])

A zatem według złożonych wyjaśnień przez ZWIJHARS, w związku ze zmianami kadrowymi można jedynie założyć, że wykonanie wydatków w ewidencji księgowej ustalane było na podstawie kont 130 (w układzie tradycyjnym), a sprawozdania Rb-BZ1 sporządzane były na tej samej podstawie, co potwierdza, że z prowadzonego konta 990 nie było możliwe sporządzenie sprawozdania.

Zwrócono się również z pytaniem o wskazanie przyczyn ewidencjonowania wydatków w ten sposób. Jak przekazano w ww. wyjaśnieniach złożonych przez ZWIJHARS, w związku ze zmianami kadrowymi nie można odpowiedzieć na to pytanie.

³⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760).

³⁸ W treści wyjaśnień dokonano anonimizacji.

Zbiornicze księgowanie jednym poleceniem księgowania skutkowało tym, że ewidencja kont 990 nie jest sprawdzalna, dane z niej wynikają wyłącznie z kont prowadzonych w układzie tradycyjnym (klasyfikacji budżetowej), a w dodatku nie pozwala na sporządzanie rzetelnych sprawozdań Rb-BZ1. Jednakże z uwagi na fakt, że w WIJHARS stosowane jest tylko jedno działanie (i co za tym idzie podzadanie, zadanie i funkcja), powyższe uznano za uchybienie.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z 8 i 28 kwietnia 2025 r.
Ocena obszaru kontroli nr 2	Pozytywna z uchybieniem

Określenie obszaru kontroli	3. Prawidłowość zarządzania zasobami ludzkimi.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 20 ust. 3 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

USTALENIA KONTROLI

Struktura zatrudnienia w WIJHARS

Organizacja i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników zostały ustalone w Regulaminie pracy wprowadzonym Zarządzeniem nr 20/2020 ZWIJHARS z dnia 20 października 2020 roku, zmienionym Zarządzeniem nr 3/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku i Zarządzeniem nr 16/2021 z dnia 12 października 2021 roku.

(dowód: akta str. 301-325)

W Inspektoracie zatrudnieni są pracownicy merytoryczni i administracyjni na podstawie umowy o pracę, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o służbie cywilnej oraz kierownictwo. Kierownictwo i pracownicy tworzą korpus służby cywilnej.

W kontrolowanym okresie, struktura zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2023 roku, 31 grudnia 2024 r. i 31 marca 2025 roku, przedstawia się następująco:

Rodzaj stanowiska/ Nazwa komórki organizacyjnej	Zatrudnienie w WIJHARS					
	stan na: 31.12.2023 rok		stan na: 31.12.2024 rok		stan na: 31.03.2025 rok	
	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów
Kierownicze	2	2	2	2	2	2
Dyrekcja	2	2	2	2	2	2
Merytoryczne	30	30	31	31	30	30
Wydział Kontroli	30	30	31	31	30	30
Administracyjne	6	5,5	6	5,5	8	7,5
Wydział Organizacyjno-Administracyjny	6	5,5	6	5,5	8	7,5
Razem:	38	37,5	39	38,5	40	39,5

Inspektorat na dzień **31 marca 2025 roku** zatrudniał łącznie 40 osób w ramach 39,5 etatów, tj. 39 osób na pełnych etatach oraz 1 osobę na 0,5 etatu. Zatrudnienie w Inspektoracie w siedzibie (Szczecin) i biurach (Koszalin, Świnoujście) przedstawia się następująco:

- 34 osoby (33,5 etatu) w Szczecinie,
- 5 osób w (5 etatów) w Koszalinie,
- 1 osoba (1 etat) w Świnoujściu.

Na 40 osób zatrudnionych w WIJHARS, 30 osób stanowią pracownicy merytoryczni zatrudnieni w Wydziale Kontroli, z tego:

- 24 osoby w Szczecinie,

- 5 osób w Koszalinie,
- 1 osoba w Świnoujściu.

Pracownicy merytoryczni stanowią 75% całości zatrudnienia. Pozostali pracownicy to:

- administracyjni (8 osób), stanowią 20% wszystkich zatrudnionych,
- kierownictwo (2 osoby), stanowią 5% wszystkich zatrudnionych.

W latach 2023-2024 stan zatrudnienia WIJHARS utrzymywał się na podobnym poziomie, z niewielkimi wahaniami (1 etat) na stanowiskach administracyjnych i merytorycznych, tj.:

- na 31 grudnia 2023 roku pracowało 38 osób (37,5 w przeliczeniu na pełne etaty), z tego: 2 osoby na stanowiskach Kierowniczych, 30 osób to pracownicy merytoryczni i 6 osób (5,5 etatu) pracownicy administracyjni;
- na 31 grudnia 2024 roku pracowało 39 osób (38,5 etatów), z tego: 2 osoby na stanowiskach Kierowniczych, 31 osób to pracownicy merytoryczni oraz 6 osób (5,5 etatu) pracownicy administracyjni.

(dowód: akta str. 955-966)

Fluktuacja kadr w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 marca 2025 roku

Na dzień 1 stycznia 2023 roku stan zatrudnienia w WIJHARS wynosił 39 osób. W wyniku fluktuacji pracowników, zatrudnienie zwiększyło i na dzień 31 marca 2025 roku wyniosło 40 osób.

Wzrost zatrudnienia, na koniec I kwartału 2025 roku w stosunku do lat 2023-2024 wynika z zatrudnienia w Wydziale Organizacyjno-Administracyjnym osoby na stanowisku Głównego specjalisty ds. zarządzania budynkiem. Jednostka w 2025 roku przejęła w trwały zarząd budynek, w którym mieści się m.in. siedziba Inspektoratu.

Zmiany w zatrudnieniu wynikały z rozwiązania i nawiązania stosunku pracy. Szczegóły ujęto w tabeli³⁹.

Poz.	Data zmiany	Przyczyna zmian w obsadzie WIJHARS	Stanowisko	Komórka organizacyjna/ miejsce pracy
1	27.02.2023	Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron	Główny specjalista	Wydział Kontroli - Szczecin
2	31.03.2023	Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron	Starszy specjalista	Wydział Kontroli - Szczecin
3	17.04.2023	Nawiązanie stosunku pracy	Inspektor	Wydział Kontroli - Szczecin
4	21.07.2023	Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron	Główny specjalista	Wydział Kontroli - Koszalin
5	16.10.2023	Nawiązanie stosunku pracy	Inspektor	Wydział Kontroli - Szczecin
6	23.10.2023	Nawiązanie stosunku pracy	Inspektor	Wydział Kontroli - Szczecin

³⁹ Na podstawie 3 tabel: Wykaz osób, z którymi nawiązano lub rozwiązano stosunek pracy w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku, od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku, od 1 stycznia do 31 marca 2025 roku, sporządzonych przez WIJHARS na potrzeby kontroli.

	17.11.2023	Rozwiązanie umowy o pracę – wypowiedzenie umowy		
7	01.12.2023	Nawiązanie stosunku pracy	Inspektor	Wydział Kontroli - Szczecin
8	20.12.2023	Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron	Główny specjalista	Wydział Kontroli - Szczecin
9	26.02.2024	Nawiązanie stosunku pracy	Specjalista	Wydział Kontroli - Szczecin
10	15.01.2025	Nawiązanie stosunku pracy	Główna księgowa	Wydział Organizacyjno-Administracyjny
11	15.01.2025	Nawiązanie stosunku pracy	Specjalista (sekretarka)	Wydział Organizacyjno-Administracyjny
12	31.01.2025	Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron	Główny specjalista (sekretarka)	Wydział Organizacyjno-Administracyjny
13	10.02.2025	Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	Główny specjalista	Wydział Kontroli - Wałcz
14	16.02.2025	Nawiązanie stosunku pracy	Główny specjalista ds. zarządzania budynkiem	Wydział Organizacyjno-Administracyjny

W latach 2023-2024 do 31 marca 2025 roku ustanie stosunku pracy nastąpiło w przypadku 7 osób:

- 6 osób na stanowiskach merytorycznych (w 2023 r. – 5 osób⁴⁰, w I kwartale 2025 roku – 1 osoba),
- 1 osoba na stanowisku administracyjnym (w I kwartale 2025 roku).

Dwie osoby z Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego, w trakcie prowadzonej kontroli, znajdowały się w okresie wypowiedzenia, który kończył się 30 kwietnia 2025 roku.

Natomiast stosunek pracy nawiązało 8 osób:

- 5 osób na stanowiskach merytorycznych (w 2023 roku – 4 osoby⁴¹, w 2024 roku – 1 osoba),
- 3 osoby na stanowisku administracyjnym (w I kwartale 2025 roku).

(dowód: akta str. 964-966)

Absencja pracownicza w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2024 roku

2023 rok – liczba dni pracujących 250.

Na podstawie rocznej karty rozliczenia czasu pracy, dokonano analizy dni zwolnień w WIJHARS z powodu absencji chorobowej (choroby własnej lub konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem lub członkiem rodziny). Suma dni absencji ze wszystkich zaświadczeń lekarskich w 2023 roku wynosi - 462 dni, co stanowi utratę dostępności pracowników na poziomie 4,86%⁴², z tego:

⁴⁰ 1 osoba - poz. 6 tabeli, wypowiedziała umowę w ciągu miesiąca od zatrudnienia.

⁴¹ Ibidem.

⁴² W odniesieniu do średniej liczby pracowników (38 osób) zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

- 387 dni w urzędzie w Szczecinie (utrata dostępności pracowników na poziomie 4,99%)⁴³
- 75 dni w oddziale w Koszalinie (utrata dostępności pracowników na poziomie 5,00%)⁴⁴.

W oddziale Szczecin-Świnoujście nie korzystano ze zwolnień lekarskich⁴⁵.

Dla lepszego zobrazowania analizy przedstawionych wyników, można stwierdzić, że suma dni nieobecności w 2023 roku z powodu zwolnień lekarskich⁴⁶ jest tożsama z nieobecnością:

- w urzędzie w Szczecinie – 1 osoby przez cały rok i 1 osoby przez okres 6 miesięcy,
- w oddziale w Koszalinie – 1 osoby przez 3,5 miesiąca.

Reasumując: w 2023 roku w WIJHARS czas zwolnień lekarskich odpowiadał nieobecności 1 osoby przez cały rok i drugiej osoby przez 9,5 miesiąca.

Wskaźnik ogólnej absencji chorobowej w WIJHARS wynosi 12 dni⁴⁷ na jednego pracownika. Średnia liczba pracowników w WIJHARS w 2023 r. wyniosła 38 osób. W poszczególnych miastach wskaźnik ten przedstawia się następująco:

- 12 dni⁴⁸ w urzędzie w Szczecinie (średnioroczna liczba zatrudnionych – 31 osób⁴⁹),
- 12 dni⁵⁰ w oddziale w Koszalinie (średnioroczna liczba zatrudnionych – 6 osób),
- 0 dni⁵¹ w oddziale Szczecin-Świnoujście (średnioroczna liczba zatrudnionych – 1 osoba).

(dowód: akta str. 964-970)

2024 rok – liczba dni pracujących 251.

Na podstawie rocznej karty rozliczenia czasu pracy, dokonano analizy dni zwolnień w WIJHARS z powodu absencji chorobowej (choroby własnej lub konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem lub członkiem rodziny). Suma dni absencji ze wszystkich zaświadczeń lekarskich wynosi w 2024 roku - 721 dni, co stanowi utratę dostępności pracowników na poziomie 7,37%, z tego:

⁴³ W odniesieniu do średniej liczby pracowników (31 osób) zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu, łącznie z pracownikiem z Wałcza.

⁴⁴ W odniesieniu do średniej liczby pracowników (6 osób) zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

⁴⁵ W oddziale zatrudniona jest 1 osoba.

⁴⁶ Do wyliczeń przyjęto 21 dni roboczych w miesiącu.

⁴⁷ Średnia liczba dni (w zaokrągleniu do pełnych dni) absencji chorobowej przypadająca na pracownika, tj. liczba dni całkowitej absencji chorobowej w stosunku do średniorocznej liczby pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

⁴⁸ Ibidem.

⁴⁹ Łącznie z pracownikiem z Wałcza.

⁵⁰ Średnia liczba dni (w zaokrągleniu do pełnych dni) absencji chorobowej przypadająca na pracownika, tj. liczba dni całkowitej absencji chorobowej w stosunku do średniorocznej liczby pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

⁵¹ Ibidem.

- 645 dni w urzędzie w Szczecinie (utrata dostępności pracowników na poziomie 7,79%)⁵²,
- 51 dni w oddziale w Koszalinie (utrata dostępności pracowników na poziomie 4,06%)⁵³,
- 25 dni w oddziale Szczecin-Świnoujście (utrata dostępności pracownika na poziomie 9,96%)⁵⁴.

Dla lepszego zobrazowania analizy przedstawionych wyników, można stwierdzić, że suma dni nieobecności w 2024 roku z powodu zwolnień lekarskich⁵⁵ jest tożsama z nieobecnością:

- w urzędzie w Szczecinie – 2 osób przez cały rok, 1 osoby przez okres 6 miesięcy,
- w oddziale w Koszalinie – 1 osoby przez 2,5 miesiąca,
- w oddziale Szczecin-Świnoujście⁵⁶ – 1 osoby przez 1 miesiąc.

Reasumując: w 2024 roku w WIJHARS czas zwolnień lekarskich odpowiadał nieobecności dwóch osób przez cały rok i trzeciej osoby przez 9,5 miesiąca.

Wskaźnik ogólnej absencji chorobowej w WIJHARS wynosi 18 dni⁵⁷ na jednego pracownika. Średnia liczba pracowników w WIJHARS w 2024 roku wynosiła 39 osób. W poszczególnych miastach wskaźnik ten przedstawia się następująco:

- 19 dni⁵⁸ w urzędzie w Szczecinie (średnioroczna liczba zatrudnionych – 33 osoby⁵⁹),
- 10 dni⁶⁰ w oddziale w Koszalinie (średnioroczna liczba zatrudnionych – 5 osób),
- 25 dni⁶¹ w oddziale Szczecin-Świnoujście (średnioroczna liczba zatrudnionych – 1 osoba).

W 2024 roku 1 osoba przez okres 6 miesięcy (od lipca do grudnia) była nieobecna z powodu urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego.

(dowód: akta str. 964-970)

Średnioroczny wskaźnik absencji chorobowej pracowników WIJHARS w 2024 roku (7,37%) jest wyższy w porównaniu do roku 2023 r. (4,86%) o 2,51%, ale nie odbiega

⁵² W odniesieniu do średniej liczby pracowników (33 osób) zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu, łącznie z pracownikiem z Wałcza.

⁵³ W odniesieniu do średniej liczby pracowników (5 osób) zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

⁵⁴ W odniesieniu do średniej liczby pracowników (1 osoba) zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

⁵⁵ Do wyliczeń przyjęto 21 dni roboczych w miesiącu.

⁵⁶ W oddziale zatrudniona jest 1 osoba.

⁵⁷ Średnia liczba dni (w zaokrągleniu do pełnych dni) absencji chorobowej przypadająca na pracownika, tj. liczba dni całkowitej absencji chorobowej w stosunku do średniorocznej liczby pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

⁵⁸ Ibidem.

⁵⁹ Łącznie z pracownikiem z Wałcza. Pracownik w 2023 r. nie przebywał na zwolnieniu lekarskim.

⁶⁰ Średnia liczba dni (w zaokrągleniu do pełnych dni) absencji chorobowej przypadająca na pracownika, tj. liczba dni całkowitej absencji chorobowej w stosunku do średniorocznej liczby pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, niezależnie od wymiaru etatu.

⁶¹ Ibidem.

od średniego rocznego wskaźnika absencji chorobowej w Polsce, który w 2024 roku wyniósł 7,38%⁶².

Absencje pracowników WIJHARS w latach 2023-2024 oraz rotacja pracowników, w ocenie kontrolujących nie miały znaczącego wpływu na realizację zaplanowanych kontroli.

Wielkość poniesionych nakładów na wynagrodzenia i pochodne

Na próbie 10 osób⁶³, z lat 2023-2024, co stanowi odpowiednio 13% i 12% osób zatrudnionych w WIJHARS, zweryfikowano prawidłowość wykazanych kwot wynagrodzenia podstawowego oraz zasadność przyznanych nagród i innych składników uposażenia (kontrolą objęto wszystkich pracowników), które wynikają z przepisów prawa lub aktów wewnętrznych.

Na podstawie przygotowanej przez Inspektorat tabeli *Wyplacone składniki wynagrodzenia za okres: od 1.01.2023 roku do 31.12.2023 roku oraz od 1.01.2024 roku do 31.12.2024 roku*, dokumentów kadrowych⁶⁴ uposażenie pracowników WIJHARS, którzy stanowią w całości korpus służby cywilnej składa się z:

- wynagrodzenia zasadniczego,

oraz następujących składników:

- nagrody uznaniowej,
- specjalnych dodatków motywacyjnych (2023 rok)
- nagród specjalnych (2023 rok),
- dodatku zadaniowego,
- dodatku za wieloletnią pracę,
- dodatku funkcyjnego.

Warunki i zasady wynagrodzenia w Inspekcji wynikają z:

- ustawy o służbie cywilnej,
- rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej,
- zarządzenia ZWIJHARS ws. wprowadzenia systemu motywowania⁶⁵,
- zarządzenie ZWIJHARS ws. wprowadzenia regulaminu pracy WIJHARS⁶⁶,
- zarządzenia ZWIJHARS ws. specjalnych dodatków motywacyjnych⁶⁷,

⁶² Na podstawie danych firmy CONPERIO, która zajmuje się audytem, doradztwem i kompleksowym zarządzaniem problemem absencji chorobowej. Źródło: <https://conperio.pl/barometr-conperio-za-2024-rok-znamy-najnowsze-dane-dotyczace-absencji-chorobowej-oraz-naduzyc-na-l4-w-polsce/> [dostęp: 30 lipca 2025 roku].

⁶³ Analiza wybranych 10 akt osobowych pracowników, tj. 5 akt osobowych za 2023 r. i 5 akt osobowych za 2024 r.

⁶⁴ Płacowa kartoteka archiwalna za okres kalendarzowy 2023.01-2023.12 i 2024.01-2024.12.

⁶⁵ Zarządzenie nr 7/2013 z 27 maja 2013 roku.

⁶⁶ Zarządzenie nr 20/2020 z 20 października 2020 roku.

⁶⁷ Zarządzenie nr 19/2021 z 8 listopada 2021 roku.

- zarządzenia ZWIJHARS ws. utworzenia funduszu nagród⁶⁸.
(dowód: akta str. 955-960, 971-1016)

Przyznanie i wypłata dodatkowych (zmiennych) składników wynagrodzenia

Nagrody uznaniowe

W Inspektoracie zostały określone zasady oraz kryteria przyznawania nagród.

W latach 2023-2024 pracownikom WIJHARS zostały wypłacone nagrody uznaniowe półroczne z funduszu nagród w służbie cywilnej⁶⁹ [lipiec, listopad – I transza, grudzień – II transza (pozostała część funduszu nagród)].

Z podziału nagród komisja sporządzała Protokół. Zgodnie z Protokołem z 19 grudnia 2024 roku nagrody dla Kierowników Wydziału, Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego oraz Wydziału Kontroli zostały przyznane w jednakowych kwotach. Kontrolujący zwrócili się z zapytaniem do ZWIJHARS, dlaczego nie został zastosowany przepis § 21 ust. 5⁷⁰ Zarządzenia⁷¹ w sprawie wprowadzenia systemu motywowania w WIJHARS w Szczecinie. Wojewódzki Inspektor wyjaśniła, że *Nagrody za II półrocze 2024 roku zostały przyznane zgodnie z Zarządzeniem nr 7/2023 ZWIJHARS. Pierwsza transza (Zarządzenie nr 36/2024 z dnia 11.12.2024 r.) wypłaty nagród została zróżnicowana w zależności od zaangażowania pracownika w realizację zadań Jednostki (liczba przeprowadzonych kontroli, liczba wydanych i utrzymanych decyzji administracyjnych, udział w zajęciach edukacyjnych, targach, dożynkach, edukacji na lokalnych ryneczkach). Druga transza (Zarządzenie Nr 40/2024 z dnia 19.12.2024 r.) była przyznana w równej kwocie, ponieważ stanowiła pozostałą część funduszu nagród, (...).* Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta str. 128, 982-1016)

Dodatki motywacyjne (2023 rok)

We wrześniu 2023 r. pracownikom Wydziału Kontroli (26 osób) i Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (5 osób), z wyłączeniem osób zajmujących stanowiska kierownicze, wypłacono dodatek motywacyjny. Wysokość przyznanych i wypłaconych dodatków motywacyjnych wyniosła na pełny etat od 1 150,00 zł do 1 400,00 zł brutto, pracownik na 0,5 etatu 700,00 zł brutto. Podstawą wypłaty dodatku był art. 41a ustawy z dnia 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023. Specjalny dodatek motywacyjny miał charakter uznaniowy i został przyznawany w szczególności za zaangażowanie w pracy.

(dowód: akta str. 978-981)

⁶⁸ w 2023 roku – Zarządzenie nr: 12/2023 z 14 lipca; 20/2023 z 9 listopada; 25/2023 z 15 grudnia.
w 2024 roku – Zarządzenie: nr 19/2024 z 16 lipca, 36/2024 z 11 grudnia, 40/2024 z 19 grudnia.

⁶⁹ Art. 93 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej.

⁷⁰ Wysokość nagród powinna być zróżnicowana w zależności od spełnienia stopnia kryteriów określonych w § 19 Zarządzenia nr 7/2013 ZWIJHARS z dnia 27 maja 2013 roku.

⁷¹ Zarządzenie nr 7/2013 z 27 maja 2013 roku.

Nagrody specjalne (2023 rok)

W grudniu 2023 r. 5 pracownikom wypłacono nagrody specjalne (4 osoby z Wydziału Kontroli, 1 osoba z Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego). Nagrody specjalne zostały przyznane za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, tj. za:

- medale za długoletnią służbę (4 osoby),
- redagowanie stron społecznościowych WIJHARS (1 osoba⁷²),
- wygranie konkursu na maskotkę WIJHARS (1 osoba).

Wysokość wypłaconych nagród specjalnych wyniosła od 1000,00 zł do 1 400,00 zł brutto.

Kontrolujący stwierdzili, że w Protokole z 15 grudnia 2023 r.⁷³ z podziału nagród uznaniowych za II półrocze, zostały dopisane, po podpisach komisji, osoby, którym przyznano nagrody specjalne. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta str. 959, 991)

Akta osobowe pracowników

Zgodnie z dyspozycją art. 105 Kodeksu pracy, przyznawane nagrody i wyróżnienia dla pracownika powinny mieć swoje odzwierciedlenie w aktach osobowych.

Analiza wybranych 10 akt osobowych pracowników, tj. 5 akt osobowych za 2023 rok i 5 akt osobowych za 2024 rok wykazała, że nie zostały włączone do nich odpisy zawiadomienia o przyznaniu nagród w 2023 i 2024 roku. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta str. 1017-1049)

Dodatki zadaniowe

Podstawą prawną przyznania dodatku zadaniowego jest art. 88 ustawy o służbie cywilnej. W 2023-2024 roku 10 pracowników WIJHARS otrzymywało dodatki zadaniowe, które zostały przyznane bezterminowo. Szczegóły przedstawiono w tabeli.

Poz.	Data przyznania dodatku zadaniowego	Kwota dodatku zadaniowego	Zadania/czynności
1	26.10.2022 r.	120,00 zł	Funkcja audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS
2	26.10.2022 r.	120,00 zł	Funkcja audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS
3	20.12.2018 r.	500,00 zł	Wzrost zadań związanych z funkcjonowaniem Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS
	26.10.2022 r.	120,00 zł	Funkcja audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS
4	26.10.2022 r.	120,00 zł	Funkcja audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS

⁷² 1 osoba otrzymała dwie nagrody: za długoletnią służbę i redagowanie stron społecznościowych WIJHARS.

⁷³ Zarządzenie nr 25/2023 ZWIJHARS z 15 grudnia 2023 roku.

5	26.10.2022 r.	150,00 zł	Funkcja audytora krzyżowego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS
6	26.10.2022 r.	120,00 zł	Funkcja audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS
7	26.10.2022 r.	120,00 zł	Funkcja audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS
	3.01.2024 r.	500,00 zł	Zadania członka Zespołu ds. Komunikacji i Informacji WIJHSRS
8	16.01.2020 r.	500,00 zł	Zadania inspektora ochrony danych osobowych w WIJHARS
9	19.02.2019 r.	70,00 zł	Czynności związane z wartościowaniem stanowisk pracy oraz monitoringiem i analizą wykonywania mierników budżetu zadaniowego
10	9.01.2023 r.	300,00 zł	Zadania konserwatora budynku i stanu technicznego pomieszczeń

(dowód: akta str. 955, 957, 1050-1113)

Zgodnie z zaleceniami Szefa Służby Cywilnej (Zarządzenie nr 6 z 12 marca 2020 roku w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej), dodatek zadaniowy został określony jako narzędzie, które zmotywuje pracownika w sytuacji, kiedy przez określony czas wykonuje on dodatkowe zadania.

W Inspektoracie nie zostały opracowane regulacje wewnętrzne dotyczące jednolitych zasad przyznawania dodatku zadaniowego, ponieważ jak wyjaśniła ZWIJHARS, Inspektorat zatrudnia poniżej 50 członków korpusu służby cywilnej i zgodnie z Zarządzeniem nr 6 Szefa Służby Cywilnej, rozdział II pkt 1 ust. 2 dostosowuje program zarządzania zasobami ludzkimi do własnych potrzeb i możliwości.

Dodatki zadaniowe w Inspektoracie zostały przyznane bezterminowo, na te same zadania (okres wypłacanych dodatków zadaniowych wynosi od 1 do 6 lat).

Ponieważ dodatki zadaniowe, zgodnie ze standardami określonymi przez Szefa Służby Cywilnej, powinny mieć charakter okresowy a nie stały, zwrócono się z zapytaniem, dlaczego nie określono czasu na który dodatek został przyznany. Inspektor Wojewódzki wyjaśniła, że *Decyzją ówczesnego Zachodniopomorskiego Inspektora zostały przyznane dodatki zadaniowe w związku z wykonywaniem dodatkowych czynności do odwołania. Czynności te nadal są przez wskazanych pracowników realizowane.*

(dowód: akta str. 129)

W związku z brakiem w WIJHARS sformalizowanych procedur dotyczących przyznawania dodatków zadaniowych zwrócono się z zapytaniem, jakimi zasadami kierowano się przy przyznawaniu dodatków zadaniowych (m.in. kto wnioskuje o ich przyznanie, na podstawie jakich dokumentów, kto decyduje o wysokości dodatku zadaniowego, itp.). Wojewódzki Inspektor wyjaśniła: *Nie posiadamy informacji, kto decydował o wysokości przyznawanych dodatków zadaniowych ani jakie dodatkowe dokumenty były wykorzystane w tym procesie. Wiadomo jedynie, że dodatki były przyznawane w porozumieniu z Panią X. XX. – Główną Księgową i akceptacją Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.*

Mając na uwadze wyjaśnienie oraz brak regulacji wewnętrznych w tym zakresie, dobrą praktyką i standardem rekomendowanym przez Szefa Służby Cywilnej, jest

opracowanie wewnętrznych procedur, co sprzyja m.in. przejrzystości przyznawania dodatków zadaniowych oraz usprawnia i ujednolica działania Jednostki.

(dowód: akta str. 163)

Długotrwałe dodatki zadaniowe w przypadku zadań z zakresu funkcji audytora wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS (7 osób)⁷⁴, wynikają z pisma Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych⁷⁵. W piśmie wskazano, że jeżeli w strukturze organizacyjnej WIJHARS nie ma stanowiska Pełnomocnika ds. SZJ, audytora wewnętrznego SZJ, zadanie powierza się członkom korpusu służby cywilnej zatrudnionym na konkretnych stanowiskach, a wykonywane funkcje nie wiąże się bezpośrednio z zajmowanym stanowiskiem. Pełnienie tych funkcji przydziela się konkretnej osobie, ze względu na jej umiejętności i wiedzę w tym zakresie. Zgodnie ze stanowiskiem Dyrektora Departamentu Służby Cywilnej odpowiedzialność związana z pełnieniem funkcji audytora SZJ nie powinna znaleźć odzwierciedlenia w opisie stanowiska pracy i zarekomendowano przyznanie pracownikom dodatków zadaniowych.

Kwota przyznanych dodatków zadaniowych wynosi miesięcznie od 120,00 zł (audyt wewnętrzny) do 150,00 zł (audyt krzyżowy). 1 osoba otrzymała kolejny dodatek zadaniowy w kwocie 500,00 zł za zwiększenie zadań związanych z funkcjonowaniem Systemu Zarządzania Jakością w WIJHARS.

Pozostałe dodatki zadaniowe dla 3 osób (poz. 8-10 tabeli) przyznano w związku ze zwiększeniem obowiązków. Wysokość przyznanych dodatków zadaniowych wynosi: 500,00 zł (zadania IDO w WIJHARS), 70,00 zł (wartościowanie stanowisk pracy oraz monitoring i analiza budżet zadaniowego), 300,00 zł (zadania konserwatora budynku i stanu technicznego pomieszczeń).

Przyznanie dodatku zadaniowego członkowi korpusu służby cywilnej z tytułu zadań konserwatora budynku i stanu technicznego pomieszczeń (poz. 10 tabeli) jest niezgodne z art. 2 ustawy o służbie cywilnej. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Ustawa o służbie cywilnej⁷⁶ nie precyzuje, na jaki czas może być przyznany dodatek zadaniowy. Permanentne dodatki zadaniowe w przypadku, m.in. zadań inspektora ochrony danych osobowych czy czynności związane z wartościowaniem stanowisk pracy oraz monitoringiem i analizą wykonywania mierników budżetu zadaniowego mają charakter stałego wynagrodzenia. Zgodnie z rekomendacjami Szefa Służby Cywilnej dodatek zadaniowy powinien być stosowany jedynie okresowo, tak aby zapewnić ciągłość realizowanych w urzędzie zadań.

W związku z tym, należałoby rozważyć, zgodnie z Zarządzeniem Szefa Służby Cywilnej⁷⁷, okresową analizę możliwości zmiany charakteru zadań z dodatkowych na

⁷⁴ Powołanych przez ZWIJHARS Zarządzeniem nr 3/2022 z 23 lutego 2022 roku i Zarządzeniem nr 27/2023 z 27 grudnia 2023 roku.

⁷⁵ Pismo GIJHARS, znak: GI-SZJ-0258-2/18 z 18 stycznia 2018 roku.

⁷⁶ Art. 88.

⁷⁷ Zarządzenie nr 6 z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej.

stałe poprzez włączenie ich do opisu stanowiska pracy i powiązaniu z ewentualną zmianą wysokości wynagrodzenia pracownika.

(dowód: akta str. 131-132, 955, 957, 1050-1113)

Dodatek funkcyjny

Przyznawany jest wyłącznie Zachodniopomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i jego zastępcy.

(dowód: akta str. 955, 957)

Średnie wynagrodzenie wynikające z zawartych umów o pracę

Na podstawie tabel – Wynagrodzenia pracowników WIJHARS na 31.12.2023 r. i 31.12.2024 r., zweryfikowanych z dokumentacją kadrową, ustalono średnie miesięczne wynagrodzenie podstawowe, wynikające z zawartych umów o pracę z podziałem na poszczególne stanowiska. Weryfikacją objęto osoby zatrudnione na 31 grudnia 2023 i 2024 roku.

Do wyliczenia przyjęto wynagrodzenie zasadnicze oraz stałe comiesięczne składniki wynagrodzenia⁷⁸. Dane przedstawiono w tabeli.

Grupa stanowisk/ Rodzaj stanowiska	Liczba pracowników	Liczba etatów	Wynagrodzenie zasadnicze	Średnie wynagrodzenie podstawowe
2023 rok	36	35,5	204 528,89 zł	5 681,36 zł
Merytoryczne	30	30	170 197,96 zł	5 673,27 zł
Kierownik Wydziału Kontroli ¹	1	1	7 495,72 zł	7 495,72 zł
Zastępca Kierownika Wydziału Kontroli ¹	1	1	7 040,11 zł	7 040,11 zł
Główny Specjalista ²	6	6	36 335,19 zł	6 055,87 zł
Starszy Specjalista ³	9	9	51 252,14 zł	5 694,68 zł
Specjalista ³	7	7	38 024,01 zł	5 432,00 zł
Starszy Inspektor ³	3	3	15 495,24 zł	5 165,08 zł
Inspektor ⁴	3	3	14 555,55 zł	4 851,85 zł
Administracyjne	6	5,5	34 330,93 zł	5 721,82 zł
Kierownik Wydziału Administracji - Główny Księgowy	1	1	7 495,72 zł	7 495,72 zł
Główny Specjalista	2	2	12 362,90 zł	6 181,45 zł
Starszy Specjalista	3	2,5	14 472,31 zł	4 824,10 zł
2024 rok	37	36,5	254 379,60 zł	6 875,12 zł
Merytoryczne	31	31	212 827,65 zł	6 865,41 zł
Kierownik Wydziału Kontroli ¹	1	1	8 994,86 zł	8 994,86 zł
Zastępca Kierownika Wydziału Kontroli ²	1	1	8 448,13 zł	8 448,13 zł
Główny Specjalista ²	8	8	57 804,23 zł	7 225,53 zł
Starszy Specjalista ³	9	9	61 594,59 zł	6 843,84 zł
Specjalista ³	6	6	38 797,24 zł	6 466,21 zł
Starszy Inspektor ³	6	6	37 188,60 zł	6 198,10 zł
Administracyjne	6	5,5	41 551,95 zł	6 925,33 zł

⁷⁸Do wyliczenia średniego wynagrodzenia nie uwzględniono stałych, comiesięcznych składników wynagrodzenia: dodatku za wieloletnią pracę oraz dodatku urzędnika służby cywilnej.

Kierownik Wydziału Administracji - Główny Księgowy	1	1	8 994,86 zł	8 994,86 zł
Główny Specjalista	3	3	22 077,11 zł	7 359,04 zł
Starszy Specjalista	2	1,5	10 479,98 zł	5 239,99 zł

Grupy stanowisk pracowników merytorycznych:

¹stanowisko koordynujące,

²stanowisko samodzielne,

³stanowisko specjalistyczne,

⁴stanowisko wspomagające.

Ustalono, że średnie miesięczne wynagrodzenie podstawowe pracowników WIJHARS kształtowało się na poszczególnych stanowiskach:

2023 rok:

- merytorycznych – od 4 851,85 zł (Inspektor) do 7 495,72 zł (na stanowisku koordynującym),
- administracyjnych – od 4 824,10 zł (starszy specjalista) do 7 495,72 zł (Kierownik Wydziału Administracji-Główny Księgowy).

2024 rok:

- merytorycznych – od 6 198,10 zł (Starszy Inspektor) do 8 994,86 zł (na stanowisku koordynującym),
- administracyjnych – od 5 239,99 zł (starszy specjalista) do 8 994,86 zł (Kierownik Wydziału Administracji-Główny Księgowy).

(dowód: akta str. 955, 957, 3270)

Od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2024 roku zmiany w wynagrodzeniu pracowników Inspektoratu, wynikały przede wszystkim bezpośrednio z ustawy budżetowej, która zakładała wzrost wartości kwoty bazowej. Poza zmianami ustawowymi, podwyżkami objęto osoby w ramach awansu lub którym rozszerzono zakres obowiązków w ramach zajmowanego stanowiska.

Na podstawie przedstawionych przez WIJHARS dokumentów⁷⁹ wynika, że Inspektorat przyznał podwyżki wynagrodzeń wynoszące:

- na stanowiskach merytorycznych od 1 073,76 zł do 1 513,60 zł. Średnio wynagrodzenia wzrosły o 1 286,00 zł. Średnia zmiana procentowa wynosi 22,47%,
- na stanowiskach administracyjnych na pełnym etacie od 1 147,79 zł do 1 999,88 zł oraz 598,86 zł (0,5 etatu). Średnia zmiana procentowa wynosi 23,41%.

(dowód: akta str. 955, 957, 3271-3272)

⁷⁹ Tabele przygotowane przez Inspektorat: Wynagrodzenia pracowników WIJHARS na dzień 31.12.2023 r. i 31.12.2024 r., płacowe kartoteki archiwalne za okres 2023 i 2024 roku.

Pozostałe wydatki niezaliczane do wynagrodzeń osobowych

Wynagrodzenia bezosobowe

W latach 2023 i 2024 WIJHARS wydatkował w paragrafie 4170 klasyfikacji budżetowej odpowiednio: 53 014,32 zł i 80 904,09 zł⁸⁰. W 2023 roku zawarto 5, a w 2024 roku 8 umów cywilnoprawnych (umowy-zlecenie). Analizą objęto wszystkie umowy pod względem, m.in. przedmiotu i kwoty umowy.

Rok	Podmiot	Przedmiot/ zakres umowy skrótowo	okres	Stawka wynagrodzenia brutto	Całkowite wynagrodzenie wynikające z umowy
2023	osoba fizyczna	pomoc prawna na rzecz inspektoratu	01.01.2023-31.12.2023	1 842,86 zł	22 114,32 zł
	osoba fizyczna	usługi informatyczne	01.07.2023-31.12.2023	1 000,00 zł	6 000,00 zł
	osoba fizyczna	audyt dotyczący bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony danych osobowych	09.11.2023-15.12.2023	1 500,00 zł	1 500,00 zł
	osoba fizyczna	pełnienie obowiązków ABI	01.01.2023-30.06.2023	1 300,00 zł	18 600,00 zł
			01.07.2023-31.12.2023	1 800,00 zł	
	osoba fizyczna	obsługa systemów informatycznych Koszalin	01.01.2023-31.12.2023	400,00 zł	4 800,00 zł
Łącznie:					53 014,32 zł
2024	osoba fizyczna	pomoc prawna na rzecz inspektoratu	01.01.2024-04.08.2024	1 842,86 zł	13 075,54 zł
	osoba fizyczna	obsługa informatyczna	01.01.2024-31.12.2024	1 000,00 zł	12 000,00 zł
	osoba fizyczna	usługi w zakresie finansowo - księgowym	01.12.2024-31.12.2024	3 500,00 zł	3 500,00 zł
	osoba fizyczna	umowa zlecenie w zakresie ITI	16.09.2024-30.11.2024	3 000,00 zł	7 500,00 zł
	osoba fizyczna	obsługa spraw obronnych	15.03.2024-31.07.2024	2 457,14 zł	11 057,13 zł
	osoba fizyczna	pełnienie obowiązków ABI	01.01.2024-31.12.2024	1 800,00 zł	21 600,00 zł
	osoba fizyczna	obsługa spraw obronnych i zarządzania kryzysowego	01.10.2024-31.12.2024	2 457,14 zł	7 371,42 zł
	osoba fizyczna	obsługa systemów informatycznych Koszalin	01.01.2024-31.12.2024	400,00 zł	4 800,00 zł
	Łącznie:				80 904,09 zł

W Inspektoracie nie zawierano umów cywilnoprawnych z pracownikami. Umowy zostały podpisane z osobami fizycznymi. Kwoty wynikające z rozliczeń zleceńbiorców w poszczególnych miesiącach ewidencjonowane są na kartach wynagrodzeń⁸¹, sporządzanych osobno dla każdej osoby.

Umowy w latach 2023 i 2024 zawierane były na okres od kilku do 12 miesięcy w zależności od potrzeb i przedmiotu umowy. Nie zlecano realizacji zadań w zakresie działalności podstawowej Inspektoratu.

(dowód: akta str. 1114-1233)

⁸⁰ Odpowiednie kwoty znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu budżetowym Rb-28 i ewidencji księgowej.

⁸¹ Płacowa kartoteka funduszu bezosobowego za okres kalendarzowy.

Inspektorat prowadzi rejestr zawartych umów-zleceń. Analiza wpisów wykazała, że w jednym przypadku nie została zarejestrowana umowa w rejestrze. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta str. 1114, 1116, 1123-1125)

Kontrola wykazała również, że w przypadku:

- umowy, której przedmiotem było świadczenie pomocy prawnej, brakuje wykazu przepracowanych godzin zleceniobiorcy oraz zestawienia prac jakie zostały wykonane,
- umowy na obsługę spraw obronnych i zarządzania kryzysowego, brakuje wykazu zadań jakie zostały wykonane w poszczególnych miesiącach.

Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

(dowód: akta str. 1116, 1121-1122, 1152, 1168-1177)

Ponadto, podczas weryfikacji list płac dotyczących umów-zleceń, stwierdzono, że na części dokumentów brakuje adnotacji o zatwierdzeniu do wypłaty, klauzuli zapłacono oraz listy nie zostały podpisane w miejscu *Sprawdził*. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości w obszarze 5.1 Wydatki – Nieprzestrzeganie procedury kontroli finansowo-księgowej.**

(dowód: akta str. 1204-1233, 2329-2337)

Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń

W Inspektoracie Zarządzeniem 3/2018 ZWIJHARS z 6 grudnia 2018 roku wprowadzono zasady przydziału odzieży roboczej oraz środków ochrony indywidualnej pracownikom WIJHARS.

Zasady zwrotu części kosztów zakupu okularów korygujących wzrok, pracownikom zatrudnionym przy obsłudze monitorów ekranowych określono w Zarządzeniu 4/2008 ZWIJHARS z 26 lutego 2008 roku, zmienionym Zarządzeniem nr 5/2021 ZWIJHARS z 26 marca 2021 roku.

(dowód: akta str. 1234-1241, 1248-1249)

W latach 2023-2024 w § 3020 - Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń zgodnie z ewidencją księgową wyniosły odpowiednio: 18 045,00 zł i 6 182,58 zł.

Dotyczyły one świadczeń rzeczowych, refundacji kosztów, wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy tj. wypłaty ekwiwalentu za obuwie robocze, zakupu wody, zwrotu kosztów za okulary korekcyjne, zakupu mundurów dla kontrolerów dokonujących kontroli granicznej⁸².

Wydatki	2023 r.	2024 r.
Mundury	10 360,00 zł	0,00 zł
Okulary korekcyjne	4 197,50 zł	2 571,30 zł

⁸² Art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 21 grudnia 2002 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. 2023 poz. 1980).

Ekwiwalent za obuwie robocze	3 487,50 zł	3 475,00 zł
Woda	0,00 zł	136,28 zł
Łącznie:	18 045,00 zł	6 182,58 zł

(dowód: akta str. 1250-1267)

W § 17 Zarządzenia 3/2018 ZWIJHARS z 6 grudnia 2018 roku określono, że wydanie odzieży i środków ochrony indywidualnej powinno być udokumentowane zgodnie z zał. nr 2 w formie indywidualnej karty pracownika. W trakcie kontroli nie przedstawiono ww. kart. W związku z tym, zwrócono się do ZWIJHARS z pytaniem, dlaczego Inspektorat ich nie prowadzi oraz w jaki sposób nadzoruje przydział m.in. odzieży roboczej, ochronnej oraz sprawdza okres użytkowania poszczególnych asortymentów, bez prowadzenia indywidualnych kart pracowników.

W odpowiedzi ZWIJHARS wyjaśniła, że:

*Brak jest informacji, dlaczego ówczesny Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (p. X. XXX) nie zobligowała pracownika merytorycznego do prowadzenia indywidualnych kart pracowników odzieży i środków ochrony. **W chwili obecnej prowadzimy działania mające na celu aktualizację Zarządzenia 3/2018 oraz wszystkich jego załączników, aby zapewnić spójność dokumentacji oraz zgodność z rzeczywistym stanem faktycznym.***

*Nie posiadamy wiedzy, w jaki sposób wcześniej Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (p. X. XXX) realizowała nadzór nad tym procesem. **W celu uporządkowania i usprawnienia procedury, obecnie Koordynator ds. BHP będzie prowadził indywidualne karty ewidencji odzieży roboczej i środków ochrony dla każdego pracownika. Na podstawie tych kart dokonywany będzie przydział odzieży oraz wyposażenia ochronnego.***

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia, mając na uwadze działania, które zostały podjęte przez Inspektorat.

(dowód: akta str. 164, 1234-1241)

Z załącznika 3 do Zarządzenia 3/2018 ZWIJHARS z 6 grudnia 2018 roku wynika, że ustalona wysokość ekwiwalentu za obuwie robocze wynosi 100,00 zł. Wysokość ekwiwalentu powinna być waloryzowana co 2 lata (§ 14 Zarządzenia). Inspektorat przeprowadził rozeznanie rynku, w celu ustalenia szacunkowej wartości obuwia. Ustalono 150,00 zł rocznie. W latach 2023-2024 pracownicy otrzymali ekwiwalent w wysokości 2x75 zł. Na pytanie, dlaczego nie został uaktualniony załącznik nr 3 na 2023 i 2024 rok ZWIJHARS odpowiedziała:

*(...). Nie jesteśmy w stanie wskazać przyczyny, dla której załącznik do Zarządzenia 3/2018 nie był aktualizowany na bieżąco przez Kierownika Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (p. X. XXX). **W chwili obecnej prowadzimy działania mające na celu aktualizację zarządzenia oraz wszystkich jego załączników, aby zapewnić spójność dokumentacji z rzeczywistym stanem faktycznym.***

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie, mając na uwadze działania, które zostały podjęte przez Inspektorat.

(dowód: akta str. 164, 1239, 1242-1247)

W trakcie kontroli, Główna Księgowa WIJHARS, przedstawiła zestawienie osób, które w 2023 i 2024 roku otrzymały częściowy zwrot kosztów za zakup okularów korekcyjnych, przygotowany w pliku Microsoft Excel. Wykaz ten obejmuje okres od 2022 roku. Wykaz za 2024 rok jest niepełny. Zgodnie z ewidencją księgową w 2024 roku dofinansowano zakup okularów korekcyjnych 4 osobom, natomiast wykaz obejmuje 2 osoby. W 2023 roku dofinansowanie otrzymało 8 osób. Kwota zwrotu kosztów, za zakup okularów korekcyjnych, została wyliczona zgodnie z § 1 pkt 1 Zarządzenia nr 5/2021 ZWIJHARS z 26 marca 2021 r.⁸³

Kontrolujący zwrócili się z zapytaniem, w jaki sposób nadzorowano prawidłowość dofinansowania do zakupu okularów, mając na względzie, że okulary przysługują nie częściej niż co 3 lata lub częściej w przypadku zmian wady wzroku (§ 4 Zarządzenia nr 4/2008 ZWIJHARS z 26 lutego 2008 r.).

W odpowiedzi ZWIJHARS wyjaśniła: W 2023 r. i 2024 r. Główny Księgowy/Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (p. X. XXX) akceptowała i rozliczała przedłożone faktury za zakup okularów korygujących. Nie posiadamy informacji, w jaki sposób prowadzony był nadzór nad realizacją zwrotów kosztów za okulary. **Obecnie w celu ujednolicenia i usystematyzowania tego procesu, wdrożona zostanie ewidencja prowadzona przez Koordynatora ds. BHP. Wykaz będzie zawierał m.in. daty złożenia wniosków oraz decyzji o wypłacie. Koordynator ds. BHP każdorazowo będzie weryfikował i akceptował zasadność zwrotu kosztów przed jego realizacją.**

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienie, mając na uwadze działania, które zostały podjęte przez Inspektorat.

(dowód: akta str. 165, 1234-1241, 1250, 1261-1263, 1265-1266, 1268-1279)

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzeniem 3/2018 ZWIJHARS z 6 grudnia 2018 roku pracownikom na poszczególnych stanowiskach przysługuje odpowiednia, indywidualna odzież ochronna oraz zwrot za pranie odzieży roboczej. Inspektorat wydatki z tego tytułu księgował w paragrafach 4210 Zakup materiałów i wyposażenia (m.in. fartuchy, kamizelki, kaski, czapki, kalesony termoaktywne) oraz w paragrafie 4300 Zakup usług pozostałych (pranie fartuchów).

Jeżeli pracownik otrzymuje m.in. świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia (np. zwrot kosztów prania, zakup wody dla pracowników) to powinny być one klasyfikowane w paragrafie 302. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości w obszarze 5.1 Wydatki – Zaewidencjonowanie wydatków w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową.**

(dowód: akta str. 2338-2358)

⁸³ Maksymalny limit zwrotu kosztów za zakup okularów został ustalony w kwocie 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Wielkość poniesionych nakładów na wynagrodzenia i pochodne

Brak zarządzenia ZWIJHARS i Protokołu z przyznania nagród specjalnych w 2023 roku

W Protokole z 15 grudnia 2023 r.⁸⁴, z podziału nagród uznaniowych za II półrocze stwierdzono, że zostały dopisane, po podpisach komisji, osoby, którym przyznano nagrody specjalne. Zgodnie z § 18 ust. 3 Regulaminu Pracy, każdorazowe uruchomienie środków powinno zostać wprowadzane także zarządzeniem ZWIJHARS.

Brak sporządzenia osobnego zarządzenia i protokołu z przydziału nagród specjalnych, Wojewódzki Inspektor wyjaśniła: *Przyznanie w dniu 15.12.2023 r. nagród specjalnych (...) odbyło się w oparciu o art. 93 ustawy o służbie cywilnej oraz § 23 Zarządzenia nr 7/2013 w sprawie wprowadzania systemu motywowania w WIJARS. Dyrektor przekazał informację zwrotną o wysokości nagród kierownikom Wydziałów, którzy poinformowali podległych pracowników. Kwoty nagród zostały dopisane ręcznie nie tworząc osobnego zarządzenia.*

Protokół jest pisemnym sprawozdaniem z przebiegu określonych okoliczności, w tym przypadku z przyznania nagród uznaniowych za II półrocze 2023 roku. Protokół sporządza się przed jego podpisaniem przez komisję. Po podpisaniu protokołu wszelkie zmiany są niemożliwe, dla zachowania jego wiarygodności. Jeśli zachodzi potrzeba naniesienia poprawek, konieczne jest sporządzenie nowego protokołu, który będzie odzwierciedlał poprawne informacje.

Zmiany w protokole, po jego podpisaniu przez komisję, mogą mieć wpływ na interpretację zdarzenia, z którego sporządzono protokół, a tym samym na przejrzystość oraz wiarygodność dokumentu.

Za nieprawidłowość odpowiada Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

(dowód: akta str. 128, 308, 991)

Akta osobowe pracowników

Brak odpisu zawiadomienia o przyznanych nagrodach w aktach osobowych pracowników

Zgodnie z dyspozycją art. 105 Kodeksu pracy określono, że przyznawane nagrody dla pracownika powinny mieć swoje odzwierciedlenie w jego aktach osobowych.

Analiza wybranych 10 akt osobowych pracowników, tj. 5 akt osobowych za 2023 rok i 5 akt osobowych za 2024 rok wykazała, że nie zostały włączone do nich odpisy zawiadomienia o przyznaniu nagród w 2023 i 2024 roku.

Kontrolujący na podstawie wybranej próby wnioskuje, że brak pisemnej informacji o przyznanych nagrodach dotyczy wszystkich dodatkowych świadczeń pieniężnych, jakie zostały przyznane pracownikom w 2023 rok (nagrody uznaniowe i specjalne oraz dodatki motywacyjne) i w 2024 rok (nagrody uznaniowe).

⁸⁴ Zarządzenie nr 25/2023 ZWIJHARS z 15 grudnia 2023 roku.

Kontrolujący zadali pytanie, dlaczego nie został zastosowany przepis art. 105 Kodeksu Pracy, w którym określono, że przyznawane nagrody dla pracownika powinny mieć swoje odzwierciedlenie w jego aktach osobowych.

Odpowiadając, Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że: *Z informacji pozyskanych podczas rozmowy telefonicznej od pracownika Państwowej Inspekcji Pracy w Warszawie (rozmowa z dn. 03.04.2025 r.) wynika, że premia uznaniowa nie ma charakteru roszczeniowego, zatem pracownik nie może się jej domagać. Wyjątkiem jest sytuacja, w której nagroda została przyznana - wtedy też pracownik ma prawo ubiegać się o jej wypłatę. Premia uznaniowa często bywa mylona z premią regulaminową. Nagrody bowiem, zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą i stanowiskami prezentowanymi w przedmiocie, nie mają charakteru wynagrodzeniowego i nie mogą być przedmiotem roszczeń pracowniczych. Zgodnie z art. 105 ustawy kodeks pracy pracownikom, którzy przez wzorcowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej wydajności oraz jakości przyczyniają się szczególnie do wykonywania zadań zakładu, mogą być przyznane nagrody i wyróżnienia. Nagroda, w odróżnieniu od premii jest świadczeniem fakultatywnym. Jej przyznanie zależy tylko i wyłącznie od woli pracodawcy, czyli od złożonego przez niego oświadczenia (por. wyrok z 9 lipca 1998 r. sygn. akt I PKN 235/po, OSNP 1999/15/488). Nie ma żadnych reguł jej nabycia i dlatego też, w przeciwieństwie do premii, nie ma ona charakteru roszczeniowego (nabiera takiego dopiero po złożeniu przez pracodawcę oświadczenia o jej przyznaniu). Wobec powyższego, nie dodaje się do akt pracownika niepodlegających roszczeniom informacji, w tym o wypłatach nagród uznaniowych, a jedynie jubileuszowych, jak np. nagrody wynikające z kodeksu pracy. Informacje o wysokości nagród uznaniowych, nagrody specjalnej, czy dodatku motywacyjnego zostały przekazane pracownikom na odcinkach płacowych, które otrzymuje każdy pracownik w każdym miesiącu. W załączeniu wzór odcinka płacowego.*

Odnosząc się do wyjaśnień należy wskazać, że różnice między premią regulaminową a premią uznaniową polegają na tym, że w przypadku tych pierwszych należności istnieje podstawa prawna do ich wypłaty, czyli zapisy regulaminu wynagradzania lub postanowienia umowne (często są określone kryteria przyznawania).

Premię uznaniową pracodawca może, choć nie musi jej przyznawać – jest więc bardzo zbliżona do nagrody. Premie uznaniowe są to w rzeczywistości nagrody uznaniowe (nazywane tak potocznie), które przyznawane są poszczególnym pracownikom przez ich przełożonych. Nagrody uznaniowe są nieobowiązkowym świadczeniem pracodawcy na rzecz pracownika. Tak więc nagrodę uznaniową można zdefiniować jako m.in. pieniężne świadczenie przyznawane pracownikowi przez pracodawcę - według jego uznania. Jednakże uznanie to nie ma charakteru bezwzględnego - jest one ograniczone przez obowiązek stosowania przez pracodawcę obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny pracowników oraz wyników pracy, a także przestrzegania podstawowych zasad prawa pracy: równego traktowania pracowników oraz niedyskryminacji⁸⁵.

⁸⁵ J. Marciniak, Nagrody w systemie wynagrodzeń, strona [https://sip.lex.pl/#/publication/469830988/marciniak-jaroslaw-nagrody-w-systemie-wynagrodzen?keyword=\).%20Premi%C4%99%20uznaniow%C4%85%20pracodawca%20mo%C5%BCe,%20cho%C4%87%20nie%20musi%20jej%20przyznawa%C4%87%20&unitId=r3](https://sip.lex.pl/#/publication/469830988/marciniak-jaroslaw-nagrody-w-systemie-wynagrodzen?keyword=).%20Premi%C4%99%20uznaniow%C4%85%20pracodawca%20mo%C5%BCe,%20cho%C4%87%20nie%20musi%20jej%20przyznawa%C4%87%20&unitId=r3) [dostęp: 30 lipca 2025 rok].

WIJHARS na podstawie Zarządzenia nr 20/2020⁸⁶ tworzy Fundusz nagród o charakterze uznaniowym. Nagrody nie funkcjonują poza systemem wynagrodzeń. Wynagrodzenie składa się z różnych składników (nie wszystkie składniki stanowią podstawę do obliczenia wynagrodzenia np. za czas choroby, urlopu wypoczynkowego, itp.). Wynagrodzenie obejmuje zarówno wynagrodzenie zasadnicze, jak i inne składniki takie jak nagrody, dodatki, itp.⁸⁷

Zgodnie z art. 105 k.p. nagrody i wyróżnienia mogą być przyznawane pracownikom za wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy zmierzające do podniesienia jej wydajności oraz jakości. Pracodawca sam określa, jakie rodzaje nagród i wyróżnień będzie stosował oraz w jakich okolicznościach.

W latach 2023-2024 zostały przyznane pracownikom WIJHARS nagrody uznaniowe półroczne i nagrody specjalne.

Norma prawna zawarta w art. 105 k.p. nakłada na pracodawcę obowiązek umieszczenia w aktach osobowych pracownika odpisu zawiadomienia o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia, bez względu na jakiej podstawie została ona przyznana. Z zawiadomienia powinno wynikać m.in., komu nagroda została przyznana, w jakiej wysokości, w jakich okolicznościach i za jakie osiągnięcia. Odcinek płacowy nie zawiera takich informacji.

Niesporządzanie indywidualnych, pisemnych zawiadomień i niedołączanie ich do akt osobowych pracowników stanowi również o nieprzestrzeganiu postanowień § 3 pkt 2 lit. I rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej⁸⁸.

Niezamieszczenie informacji o przyznanych nagrodach w aktach osobowych powoduje m.in. brak przejrzystości w zakresie wynagradzania pracownika oraz nie przedstawia pełnej historii związanej ze stosunkiem pracy.

Za nieprawidłowość odpowiada Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego.

(dowód: akta str. 128-130, 1017-1049)

⁸⁶ ZWIJHARS z dnia 20 października 2020 roku.

⁸⁷ J. Marciniak, Nagrody w systemie wynagrodzeń, strona [https://sip.lex.pl/#/publication/469830988/marciniak-jaroslaw-nagrody-w-systemie-wynagrodzen?keyword=\).%20Premi%C4%99%20uznaniow%C4%85%20pracodawca%20mo%C5%BCe,%20cho%C4%87%20nie%20musi%20jej%20przyznawa%C4%87%20&unitId=r3](https://sip.lex.pl/#/publication/469830988/marciniak-jaroslaw-nagrody-w-systemie-wynagrodzen?keyword=).%20Premi%C4%99%20uznaniow%C4%85%20pracodawca%20mo%C5%BCe,%20cho%C4%87%20nie%20musi%20jej%20przyznawa%C4%87%20&unitId=r3). [dostęp: 30 lipca 2025 rok].

⁸⁸ Dz.U. 2018 poz. 2369 ze zm.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIEŃ

Dodatek zadaniowy

Przyznanie dodatku zadaniowego na zadania niezwiązane ze stanowiskiem urzędniczym

9 stycznia 2023 roku ZWIJHARS przyznał 1 osobie dodatek zadaniowy w kwocie 300 zł brutto miesięcznie, od 1 stycznia 2023 roku na czas nieokreślony. Członkowi korpusu służby cywilnej powierzono zadanie konserwatora budynku i stanu technicznego pomieszczeń. Zgodnie z zestawieniem przygotowanym przez WIJHARS⁸⁹ oraz kartoteką płacową dodatek zadaniowy wpłacony był przez cały 2023 i 2024 rok.

Przyznanie dodatku zadaniowego członkowi korpusu służby cywilnej z tytułu zadań konserwatora budynku (...) jest niezgodne z art. 2 ustawy o służbie cywilnej. ZWIJHARS wyjaśniła, że: *Pan X. XX (...). Jest osobą o umiejętnościach technicznych. Ze względu na stary budynek oraz częste usterki na piętrze, które zajmujemy była potrzeba zlecenia takich usług. Koszt usług firm zewnętrznych przekracza wartość dodatku zadaniowego. Wykonanie usługi przez zewnętrzny podmiot wiąże się z długim okresem oczekiwania na jej realizację, a Pan XX jest codziennie w Jednostce. Ponadto, odchodzą koszty dojazdu. Przykładowe koszty usług (...).*

Zgodnie z rekomendacjami Szefa Służby Cywilnej⁹⁰ dodatkowe zadania, za które może zostać przyznany dodatek zadaniowy muszą spełniać przesłankę określoną w art. 2 ustawy o służbie cywilnej, tzn. powinny być to zadania ustalone dla stanowisk urzędniczych. Zatem w praktyce brakuje podstaw zarówno do powierzenia członkowi korpusu służby cywilnej do realizacji, jak również ewentualnego przyznania z tego tytułu dodatku zadaniowego za wykonywanie dodatkowych zadań takich jak np. prace konserwatorskie w budynku Inspektoratu.

Powierzenie zadań członkowi korpusu służby cywilnej na zadania niezwiązane ze stanowiskiem urzędniczym skutkuje niewłaściwym wykorzystaniem posiadanych zasobów ludzkich, w szczególności umiejętności, wiedzy i kompletacji.

Za uchybienie odpowiada Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

(dowód: akta str. 163, 1050, 1103-1106)

Wynagrodzenia bezosobowe

Brak wpisu jednej umowy do rejestru umów-zleceń

W rejestrze umów-zleceń za lata 2023-2024 brakuje umowy p. X. XX. zawartej 9 listopad 2023 roku na okres od 9 listopada 2023 roku do 15 grudnia 2023 roku

⁸⁹ Wynagrodzenia pracowników WIJHARS zatrudnionych na dzień 31.12.2023 rok i 31.12.2024 rok.

⁹⁰ <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/dodatki-zadaniowe>. Analiza wybranych zasad przyznawania dodatków zadaniowych członkom korpusu służby cywilnej oraz dobre praktyki rekomendowane przez Szefa Służby Cywilnej, a także prezentacja dotycząca tej problematyki. [Stan na dzień 18 lipca 2025 roku].

w zakresie wykonania audytu wewnętrznego dotyczącego bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony danych osobowych. W odpowiedzi ZWIJHARS wyjaśniła, że *Osobą odpowiedzialną i nadzorującą wprowadzanie umów była Pani X. XXX [dop. własny: Kierownik Wydziału Administracji/Główna Księgowa]. Osoba ta w chwili obecnej jest na wypowiedzeniu i przebywa na zwolnieniu lekarskim.*

Rejestr powinien odzwierciedlać wszystkie umowy, jakie zostały zawarte w Jednostce. Stanowi narzędzie, którego celem jest zwiększenie przejrzystości w gospodarowaniu środkami publicznymi. Jest źródłem informacji o podmiotach z którymi zawarto umowy, wartości zobowiązania, terminie realizacji. Niepełny rejestr powoduje brak możliwości skutecznego nadzoru nad wykonywaniem umów (kontrola wykonania i odbioru przedmiotu umowy). Za brak pełnych danych w rejestrze odpowiada osoba prowadząca rejestr oraz kierownik Inspektoratu.

Za uchybienie odpowiada Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz osoba sprawująca nadzór nad zadaniem.

(dowód: akta str. 136, 1114, 1116, 1123-1125)

Brak pełnego nadzoru nad realizacją umów-zleceń

Kontrola wykazała, że w przypadku:

- 1) umowy, której przedmiotem było świadczenie pomocy prawnej, brakuje wykazu przepracowanych godzin zleceniobiorcy oraz zestawienia prac jakie zostały wykonane,
- 2) umowy na obsługę spraw obronnych i zarządzania kryzysowego, brakuje wykazu zadań jakie zostały wykonane.

Ad 1) Umowa-zlecenie na świadczenie pomocy prawnej została zawarta 21 grudnia 2023 roku na okres od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku⁹¹ i 30 grudnia 2022 roku na okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku.

Brak wykazu przepracowanych godzin ZWIJHARS uzasadniła tym, że: *Osobą odpowiedzialną i nadzorującą wykonanie umowy zlecenia z Panem X. XXX była Pani X. XXX [dop. własny: Kierownik Wydziału Administracji/Główna Księgowa]. Osoba ta w chwili obecnej jest na wypowiedzeniu i przebywa na zwolnieniu lekarskim. Natomiast brak zestawień wykonywanych zadań uzasadniła: Z informacji od pracowników Pan X. XXX udzielał porad i konsultacji prawnych, sporządzał opinie prawne, tworzył decyzje dotyczące egzekucji bezskutecznych. Reprezentował WIJHARS przed innymi urzędami. Ponadto, udzielał porad telefoniczne, email przychodził do jednostki (informacja ustna od p. X. XXX) [dop. własny: od zleceniobiorcy]. Osoby, które nadzorowały pracę Pana X. XXX obecnie już nie pracują lub przebywają na wypowiedzeniu i są na zwolnieniu lekarskim.*

(dowód: akta str. 136-138, 1114-1116, 1121-1122, 1152, 1157-1167)

Ad 2) Umowa-zlecenie na obsługę spraw obronnych i zarządzania kryzysowego została zawarta w dniu 15 marca 2024 roku na okres od 15 marca 2024 roku do 31 lipca 2024 roku. Brak informacji o zadaniach jakie zostały wykonane oraz

⁹¹ Umowa wypowiedziana z dniem 5.08.2024 r.

o sposobie prowadzenia nadzoru nad umową ZWIJHARS wyjaśniła: *Umowa zlecenie została stworzona przez Panią X. XXX [dop. własny: Kierownik Wydziału Administracji/Główna Księgowa] i podpisana została przez ówczesnego Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w Szczecinie. WIJHARS nie posiada wykazu wykonanych przez niego zadań. W ocenie obecnego Kierownictwa brak jest informacji w jaki sposób poradzono nadzór nad realizacją umowy.*

Obowiązek potwierdzenia liczby godzin przepracowanych na umowie-zleceniu (umowa na świadczenie pomocy prawnej) wynika z art. 8a i 8b ustawy z dnia 10 października 2022 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁹². Dyspozycja taka została zawarta w § 6 umowy-zlecenia, tj., wynagrodzenie będzie płatne po przedstawieniu przez przyjmującego zlecenie wykazu przepracowanych godzin.

Aby prawidłowo rozliczyć wynagrodzenie, szczególnie w kontekście minimalnej stawki godzinowej⁹³, zleceniodawca powinien otrzymać ewidencję czasu pracy. Jeśli przed wypłatą zleceniobiorca nie wywiązał się z obowiązku przekazania informacji o liczbie godzin, Inspektorat powinien go najpierw upomnieć i zobligować do wypełniania warunków umowy. Wynagrodzenie na 2023 i 2024 rok zostało ustalone i wypłacone w kwocie miesięcznej ryczałtowej. Przy stawce godzinowej, bez ewidencji czasu pracy zleceniodawca nie miałby możliwości wyliczenia wynagrodzenia.

Natomiast w przypadku obu umów-zleceń Inspektorat nie przedstawił zestawień/sprawozdań, jakie zadania zostały wykonane. Ustne wskazanie wykonanych zadań, bez szczegółów, na przykład, ile poszczególnych porad prawnych, opinii i innych działań w danym miesiącu zostało udzielonych, sporządzonych, wykonanych nie daje obrazu czy zleceniobiorca wykonuje zlecenie zgodnie z ustaleniami w umowie. Z przebiegu zlecenia, po zakończeniu umowy zleceniobiorca powinien złożyć sprawozdanie (art. 740 K.c.). Przepis ten umożliwia zleceniodawcy kontrolę nad czynnościami wykonywanymi przez zleceniobiorcę i powzięcie informacji np. o osiągniętych korzyściach.

(dowód: akta str. 136-138, 1114-1116, 1152, 1168-1177)

Za uchybienie odpowiada Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz osoba sprawująca nadzór nad zadaniem.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z 9, 11 i 28 kwietnia 2025 r.
Ocena obszaru kontroli nr 3	Pozytywna z nieprawidłowościami

⁹² Dz.U. 2024 poz. 1773.

⁹³ Minimalna stawka godzinowa dla osób świadczących pracę na podstawie umowy-zlecenia w:

- o 2023 r. (podstawa prawna Dz.U. 2022 poz. 1995): 1.01-30.06.2023 r. – 22,80 zł brutto/h; 1.07.31.12.2023 r. – 23,50 zł brutto/h,
- o 2024 r. (podstawa prawna Dz.U. 2023 poz. 1893): 1.01-30.06.2024 r. – 27,70 zł brutto/h; 1.07.31.12.2024 r. – 28,10 zł brutto/h.

Określenie obszaru kontroli	4. Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 26 ustawy o rachunkowości ⁹⁴ . Art. 4 i 5 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym ⁹⁵ .

USTALENIA KONTROLI

Gospodarowanie środkami trwałymi

Inwentaryzacja

Obowiązującą w Jednostce instrukcję w sprawie zasad przeprowadzania inwentaryzacji zawarto w Załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 6/2015 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie zasad przeprowadzania inwentaryzacji w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych w Szczecinie. W Załączniku nr 1 wskazano, że czynnością rozpoczynającą procedurę inwentaryzacji jest zarządzenie ZWIJHARS ws. przeprowadzenia inwentaryzacji i powołania komisji inwentaryzacyjnej.

Zarządzeniem nr 24/2022 ZWIJHARS z dnia 2 listopada 2022 r. została powołana Komisja Inwentaryzacyjna. W zarządzeniu wskazano, że inwentaryzację drogą spisu z natury należy przeprowadzić w terminie od 3 do 30 listopada 2022 r.

Inspektorat przedstawił kontrolującym Protokół z przebiegu inwentaryzacji sporządzony przez powołaną Komisję Inwentaryzacyjną. Pismem z dnia 31 grudnia 2022 r. Główna księgową nie stwierdziła różnic pomiędzy spisem z natury a księgami rachunkowymi.

W związku z tym, że pełną inwentaryzację, zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości należy przeprowadzać co 4 lata, kontrolujący ustalili na podstawie tego przepisu i daty ostatniej inwentaryzacji, że termin następnej inwentaryzacji przypada na 2026 r.

(dowód: akta str. 1290-1317)

Zmiany w majątku trwałym

W 2023 r. wartość majątku trwałego Inspektoratu, wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2023 r., wzrosła o 35 185,96 zł w wyniku dokonanych zwiększeń wartości na kwotę 165 819,58 zł oraz zmniejszeń na kwotę 130 633,62 zł. W 2024 r. wartość majątku trwałego Inspektoratu, wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2024 r., wzrosła o 20 527,17 zł w wyniku dokonanych zwiększeń wartości na kwotę 104 370,70 zł oraz zmniejszeń na kwotę 83 843,53 zł.

(dowód: akta str. 1322-1340, 1350-1370)

⁹⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

⁹⁵ Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 973 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 125 ze zm.).

Na wartość majątku trwałego miały wpływ:

Rok 2023

przyjęte na stan:

- środki trwałe tj.: urządzenie wielofunkcyjne i samochód osobowy o łącznej wartości 138 683,00 zł,
- pozostałe środki trwałe, tj. telefony, krzesła, mata ratownicza, teczki na laptopa o łącznej wartości 27 136,58 zł,

oraz zdjęte ze stanu:

- środki trwałe o wartości 89 114,75 zł,
- pozostałe środki trwałe o wartości 39 159,73 zł
- wartości niematerialne i prawne o wartości 2 359,14 zł.

Zmniejszenie wartości w ciągu roku wynika z przeprowadzonych w 2023 r. czterech likwidacji⁹⁶ oraz trzech sprzedaży⁹⁷ zużytych i zbędnych składników majątku.

(dowód: akta str. 1318-1321)

Rok 2024

przyjęte na stan:

- pozostałe środki trwałe, tj. stacje dokujące, drukarki, dyski SSD, komputer stacjonarny, monitory, notebooki, tablety, urządzenia wielofunkcyjne, telefony komórkowe i stacjonarne, router, niszczarki, biurka, drabina, kontener pod biurko na kółkach, krzesła, regały aktowe o łącznej wartości 104 370,70 zł,

oraz zdjęte ze stanu:

- środki trwałe o wartości 61 900,00 zł,
- pozostałe środki trwałe o wartości 21 943,53 zł.

Zmniejszenie wartości w ciągu roku wynika z przeprowadzonych w 2024 r. czterech likwidacji⁹⁸ oraz pięciu sprzedaży⁹⁹ zużytych i zbędnych składników majątku.

(dowód: akta str. 1346-1349)

Szczegółowe podsumowanie dotyczące zmian w majątku trwałym w ciągu roku oraz stan majątku na ostatni dzień roku 2023 r. i 2024 r. przedstawiono w tabeli.

Wartość początkowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	Wartość początkowa na pierwszy dzień roku	Zwiększenia w ciągu roku	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość końcowa na ostatni dzień roku
2023 r.				
Środki trwałe	940 828,25 zł	138 683,00 zł	89 114,75 zł	990 396,50 zł
Pozostałe środki trwałe	725 280,11 zł	27 136,58 zł*	39 159,73 zł*	713 256,96 zł
Wartości niematerialne i prawne	20 178,02 zł	0,00	2 359,14 zł	17 815,88 zł
Razem:	1 686 283,38 zł	165 819,58 zł	130 633,62 zł	1 721 469,34 zł
2024 r.				
Środki trwałe	990 396,50 zł	0,00 zł	61 900,00 zł	928 496,50 zł
Pozostałe środki trwałe	713 256,96 zł	104 370,70 zł**	21 943,53 zł	795 684,13 zł
Wartości niematerialne i prawne	17 815,88 zł	0,00 zł	0,00 zł	17 815,88 zł
Razem:	1 721 469,34 zł	104 370,70 zł	83 843,53 zł	1 741 996,51 zł

⁹⁶17.07.2023 r., 21.08.2023 r., 4.12.2023 r. (zwrot towaru do sklepu) oraz 29.12.2023 r.

⁹⁷17.02.2023 r., 10.03.2023 r. oraz 7.11.2023 r.

⁹⁸23.02.2024 r., 26.04.2024 r., 15.05.2024 r. oraz 4.09.2024 r.

⁹⁹15.05.2024 r., 21.08.2024 r., 4.09.2024 r., 20.11.2024 r. oraz 3.12.2024 r.

*Wykazane w tabeli kwoty są mniejsze w porównaniu do ewidencji księgowej o 720,86 zł – zapis ujęty w ewidencji księgowej (DP 402) dotyczy korekty błędnego księgowania OT 951/2021 (projektor LED) pomiędzy poszczególnymi kontami dotyczącymi Pozostałych środków trwałych.

**Wykazana w tabeli kwota jest o 190,00 zł mniejsza od kwoty wynikającej z ewidencji księgowej, w związku z nieprawidłowo zaksięgowaną łączną kwotą środków wynikającą z OT od nr 1192/2024 do nr 1196/2024.

(dowód: akta str. 1323-1331, 1344-1345, 1352-1359, 1371-1387)

Zasady amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych określono w Polityce rachunkowości w rozdziale B. Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, część I. Wycena aktywów i pasywów. Zgodnie z Polityką rachunkowości umorzenia majątku o wartości początkowej przekraczającej 10 000,00 zł dokonuje się metodą liniową, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto je do ewidencji. Wartości niematerialne i prawne oraz pozostałe środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej 10 000,00 zł umarza się jednorazowo w 100% w miesiącu przyjęcia do ewidencji.

W 2023 r. dokonano umorzeń środków trwałych na kwotę 63 333,16 zł oraz wyksięgowano umorzenia w kwocie 130 633,62 zł zdejmując ze stanu w 2023 r. likwidowane środki trwałe i wartości niematerialne i prawne. Natomiast w 2024 r. dokonano umorzeń środków trwałych na kwotę 154 063,50 zł oraz wyksięgowano umorzenia w kwocie 83 843,53 zł zdejmując ze stanu w 2024 r. likwidowane środki trwałe. Szczegóły dotyczące poszczególnych lat zawarto w tabeli.

Wartość umorzeń środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	Wartość księgowa umorzeń na dzień pierwszy dzień roku	Umorzenia		Wartość księgowa umorzeń na ostatni dzień roku
		zwiększenia	zmniejszenia	
2023 r.				
Środki trwałe	884 969,06 zł	36 196,58 zł	89 114,75 zł	832 050,89 zł
Pozostałe środki trwałe	725 280,11 zł	27 136,58 zł*	39 159,73 zł*	713 256,96 zł
Wartości niematerialne i prawne	20 175,02 zł	0,00 zł	2 359,14 zł	17 815,88 zł
Razem:	1 630 424,19 zł	63 333,16 zł	130 633,62 zł	1 563 123,73 zł
2024 r.				
Środki trwałe	832 050,89 zł	49 692,80 zł	61 900,00 zł	819 843,69 zł
Pozostałe środki trwałe	713 256,96 zł	104 370,70 zł**	21 943,53 zł	795 684,13 zł
Wartości niematerialne i prawne	17 815,88 zł	0,00 zł	0,00 zł	17 815,88 zł
Razem:	1 563 123,73 zł	154 063,50 zł	83 843,53 zł	1 633 343,70 zł

*Wykazane w tabeli kwoty są mniejsze w porównaniu do ewidencji księgowej o 720,86 zł – zapis ujęty w ewidencji księgowej (DP 402) dotyczy korekty błędnego księgowania OT 951/2021 (projektor LED) pomiędzy poszczególnymi kontami dotyczącymi Pozostałych środków trwałych.

**Wykazana w tabeli kwota jest o 190,00 zł mniejsza od kwoty wynikającej z ewidencji księgowej, w związku z nieprawidłowo zaksięgowaną łączną kwotą środków wynikającą z OT od nr 1192/2024 do nr 1196/2024.

(dowód: akta str. 236-241, 1332-1345, 1360-1387)

Wartość księgowa (wartość początkowa – umorzenia) środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na dzień:

- 31.12.2023 r. stanowiła 158 345,61 zł i wzrosła w stosunku do 1.01.2023 r. o 102 486,42 zł,
- 31.12.2024 r. stanowiła 108 652,81 zł i zmniejszyła się w stosunku do 1.01.2024 r. o 49 692,80 zł.

Szczegóły kwotowe przedstawiono w poniższej tabeli.

Wartość księgowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2023 r.		2024 r.	
	Wartość księgowa na dzień 01.01.2023 r.	Wartość księgowa na dzień 31.12.2023 r.	Wartość księgowa na dzień 01.01.2024 r.	Wartość księgowa na dzień 31.12.2024 r.
Środki trwałe	55 859,19 zł	158 345,61 zł	158 345,61 zł	108 652,81 zł
Pozostałe środki trwałe	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Wartości niematerialne i prawne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Razem:	55 859,19 zł	158 345,61 zł	158 345,61 zł	108 652,81 zł

(dowód: akta str. 1386-1387)

W wyniku analizy dokumentów OT i ewidencji księgowej za 2024 r. stwierdzono:

- w przypadku OT od nr 1201/2024 do nr 1203/2024, że wartość początkowa środków wynikająca z tych dokumentów została zawyżona o łączną kwotę 36,90 zł (prawidłowa wartość 3x6 838,80 zł, na OT 3x6 851,10 zł),
- różnicę w wysokości 190,00 zł pomiędzy sumą wartości środków wynikającą z OT od nr 1192/2024 do nr 1196/2024 (kwota 4 590,00 zł), a łączną kwotą dotyczącą tych OT zaewidencjonowaną odpowiednio na kontach 013-3 i 072-1-3 (kwota 4 780,00 zł),
- błędne zaewidencjonowanie OT nr 1178/2024 na kwotę 149,99 zł po stronie MA na koncie 072-1-1, zamiast na koncie 072-1-2,
- w treści operacji dotyczącej DP 362/11/2024 brak wskazania, że kwota 9 501,75 zł obejmuje również OT nr 1179/2024.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta str. 156-157, 171, 1346-1349, 1356, 1358, 1364-1366, 1371-1387)

Gospodarowanie rzeczowym majątkiem ruchomym w Inspektoracie w 2023 r. i 2024 r. odbywało się na podstawie przepisów rozporządzenia ws. szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa¹⁰⁰, zarządzenia ZWIJHARS nr 18/2017 oraz zarządzenia ZWIJHARS nr 9/2020¹⁰¹.

(dowód: akta str. 1388-1395)

¹⁰⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 998 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 2303 ze zm.).

¹⁰¹ Zarządzenie nr 18/2017 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w Szczecinie z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie powołania Komisji do oceny przydatności do dalszego użytkowania majątku ruchomego oraz praw na dobrach niematerialnych należących do WIJHARS w Szczecinie.

Zarządzenie nr 9/2020 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w Szczecinie z dnia 25 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Komisji do oceny przydatności do dalszego użytkowania majątku ruchomego oraz praw na dobrach niematerialnych należących do WIJHARS w Szczecinie.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Jednostka w związku z przeprowadzoną przez Komisję¹⁰² oceną przydatności składników majątku ruchomego:

- w 2023 r. dokonała likwidacji mienia o łącznej wartości początkowej 42 922,78 zł oraz sprzedaży mienia o wartości początkowej 84 914,84 zł, z której zgodnie z RB-27 uzyskała dochód w kwocie 10 981,33 zł,
- w 2024 r. dokonała likwidacji mienia o łącznej wartości początkowej 11 017,47 zł oraz sprzedaży mienia o wartości początkowej 72 826,06 zł, z której zgodnie z RB-27 uzyskała dochód w kwocie 6 017,76 zł.

(dowód: akta str. 788-789, 1320-1321, 1348-1349)

Kontrolujący szczegółową analizą objęli w 2023 r. sprzedaż pawilonu odpraw (kontenera nr 1 i nr 2) o łącznej wartości początkowej 76 592,00 zł, natomiast w 2024 r. postępowanie zakończone likwidacją wyposażenia biurowego (27 szt.) o łącznej wartości początkowej 10 187,29 zł, z którego 2 szt. (fotele obrotowe – wartość początkowa 1 180,80 zł) dotyczyły sprzedaży przez Jednostkę mienia 2 pracownikom Inspektoratu za łączną kwotę 240,00 zł.

W ramach kontroli zweryfikowano, czy ww. postępowania, były zgodne z zapisami ww. rozporządzenia. W wyniku weryfikacji ustalono m.in., że:

Rok 2023

- Komisja z składzie wynikającym z Zarządzenia nr 9/2020, w dniu 9 stycznia 2023 r. dokonała oceny zgłoszonych składników majątku ruchomego do dalszego użytkowania, a na podstawie wyceny rzeczoznawcy ustaliła ich wartość rynkową.
- W związku z tym, że wartość rynkowa kontenerów przekroczyła kwotę określoną w § 9 ust. 1 rozporządzenia (2 000,00 zł), zgodnie z § 10 ust. 1 oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia, WIJHARS na stronie BIP w dniu 24 stycznia 2023 r. umieścił informacje o ogłoszonych przetargach publicznych związanych ze sprzedażą 2 kontenerów.
- Treść zamieszczonych ogłoszeń zawierała elementy wskazane w § 13 ww. rozporządzenia, a cena wywoławcza odpowiadała cenie rynkowej wskazanej przez rzeczoznawcę (§ 11 ust. 1).
- Zarządzeniem nr 4/2023 ZWIJHARS w dniu 8 lutego 2023 r. powołał komisję przetargową (§ 10 ust. 2).
- W ramach ogłoszonego przetargu wpłynęły łącznie 3 oferty kupna (jedna na kontener nr 1, dwie na kontener nr 2).
- Złożone oferty zawierały elementy wskazane w § 17 rozporządzenia, a uczestnicy przetargu wnieśli wynikające z przepisów wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej składnika majątku będącego przedmiotem sprzedaży.
- Komisja przetargowa w dniu 8 lutego 2023 r. sporządziła dwa Protokoły z otwarcia ofert (osobno dla każdego z kontenerów), w którym określiła m.in. liczbę zgłoszonych ofert wraz zaproponowaną przez każdego z oferentów kwotę zakupu danego składnika majątku oraz na podstawie zebranych informacji dokonała wyboru nabywcy ww. składników.

¹⁰² Komisja do oceny przydatności do dalszego użytkowania majątku ruchomego oraz praw na dobrach niematerialnych należących do WIJHARS w Szczecinie.

- W dniu 10 lutego 2023 r. Inspektorat zawarł z nabywcą umowę kupna-sprzedaży ww. kontenerów.
- W dniu 9 lutego 2023 r. na konto Jednostki wpłynęły środki za zakup wskazanych w ofertach kontenerów.
- W dniu 16 lutego 2023 r. nastąpiło przekazanie kupującemu zakupionych kontenerów, a w dniu 17 lutego 2023 r. na podstawie dokumentu LT nr 516/2023 dokonano zdjęcia ze stanu środka trwałego.

(dowód: akta str. 1396-1470)

Rok 2024

- Komisja z składzie wynikającym z Zarządzenia nr 9/2020, dokonała oceny zgłoszonych składników majątku ruchomego do dalszego użytkowania, a na podstawie rozeznania rynku ustaliła ich wartość rynkową¹⁰³.
- Jednostka na swojej stronie BIP zamieściła informację o zużytych i zbędnych składnikach majątku ruchomego¹⁰⁴.
- Na podstawie dwóch wniosków złożonych przez pracowników Inspektoratu, nastąpiła sprzedaż 2 foteli obrotowych wynikających z przeprowadzonej przez Komisję oceny składników majątku ruchomego za łączną kwotę 240,00 zł.
- W dniu 26 kwietnia 2024 r. na podstawie Protokołu likwidacyjnego nr 1/2024 z dnia 25 kwietnia 2024 r. dokonano likwidacji 27 składników majątku ruchomego Jednostki.

(dowód: akta str. 1471-1560)

Ustalono, że objęte kontrolą opisane powyżej postępowania prowadzone były zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa oraz wewnętrznymi uregulowaniami w tym zakresie.

Sprzęt poligraficzny i pozostały sprzęt biurowy

Zgodnie z przedstawionym kontrolującym zestawieniem, Jednostka na koniec 2024 r. dysponowała następującym sprzętem poligraficznym (komputerowym):

Przedmiot	Liczba szt.
Notebook	42
Router mobilny	29
Drukarka laserowa	28
Urządzenie wielofunkcyjne	27
Niszczarka	19
Urządzenie wielofunkcyjne mobilne	14
Monitor	12
Zestaw komputerowy z monitorem	12
Komputer stacjonarny	7
Stacja dokująca	5

¹⁰³ Protokół z przeprowadzonej oceny składników majątku ruchomego z dnia: 20 lutego 2024 r., 7 marca 2024 r., 22 marca 2024 r.

¹⁰⁴ Ogłoszenie nr 1/2024 z dnia 20 lutego 2024 r., Ogłoszenie nr 1a/2024 z dnia 7 marca 2024 r., Ogłoszenie nr 1b/2024 z dnia 22 marca 2024 r.

Urządzenie do systemu Wi-Fi	4
Dysk twardy	3
Aparat fotograficzny	3
Skaner	2
Nagrywarka zewnętrzna	2
Drukarka etykiet	2
Tablet	2
Dysk zewnętrzny	1
Kamera internetowa	1
Laminator	1
Głośniki komputerowe	1
Razem	217

Analiza wykazała, że:

- wskazany w tabeli sprzęt został zakupiony przez Jednostkę w liczbie 184 szt. przed 2023 r.,
- w 2023 r. zakupiono 1 urządzenie wielofunkcyjne, a w 2024 r. 32 szt. sprzętu (w tym: urządzenia wielofunkcyjne – 6 szt., monitory – 5 szt., notebooki – 5 szt., stacje dokujące – 5 szt., drukarki - 3 szt., niszczarki - 2 szt., dyski twarde – 2 szt. tablety – 2 szt., routery – 1 szt., komputery stacjonarne – 1 szt.),
- Jednostka w 2023 r. dokonała likwidacji 12 szt. sprzętu (2 drukarek, 4 komputerów stacjonarnych, 3 notebooków, 3 zestawów komputerowych), w 2024 r. 2 szt. notebooków, a w 2025 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych 28 szt. sprzętu w tym m.in.: 3 szt. drukarek, 15 szt. notebooków, 3 zestawów komputerowych.

Poza sprzętem uwzględnionym w tabeli, Inspektorat posiada w użytkowaniu 3 szt. sprzętu obcego wykorzystywanego w punkcie granicznym, tj. 2 komputery oraz 1 urządzenie wielofunkcyjne.

Ponadto z przedłożonej dokumentacji i powyższej tabeli wynika, że:

- W 2021 r. i 2022 r. przekazano do użytkowania pracownikowi zatrudnionemu na podstawie umowy zlecenia 10 szt. sprzętu będącego na wyposażeniu Jednostki, tj. centralę telefoniczną, 3 switchy, komputer, 4 routery oraz urządzenie do systemu Wi-Fi. W związku z tym kontrolujący poprosili WIJHARS o informację, dlaczego osobie, która nie jest pracownikiem Jednostki przekazano sprzęt należący do Inspektoratu. Zgodnie z wyjaśnieniem *Sprzęt będący na stanie Pana (...) znajduje się fizycznie w serwerowni zlokalizowanej w naszym budynku, na III piętrze. Sprzęt ten jest wykorzystywany przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie (WIJHARS) na potrzeby naszej działalności. Pan (...) pełni również funkcję administratora systemów informatycznych obsługujących WIJHARS. W związku z tym, mimo że sprzęt jest przypisany do niego, pozostaje on do dyspozycji WIJHARS i służy realizacji bieżących zadań jednostki.* Udzielone wyjaśnienie przyjęto, natomiast w związku z tym, że ww. sprzęt przekazano osobie zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia, dobrze byłoby przepisać go np. na Wojewódzkiego Inspektora.

- Jednostka na koniec 2024 r. posiadała na stanie łącznie 69 drukarek, tj. 28 szt. drukarek laserowych, 27 szt. urządzeń wielofunkcyjnych oraz 14 szt. urządzeń wielofunkcyjnych mobilnych. Wyjaśnienia w tym zakresie udzielił Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego WIJHARS Na stanie jednostki znajduje się obecnie 69 drukarek. Wynika to ze specyfiki pracy inspektorów, którzy wykonują czynności kontrolne w terenie z wykorzystaniem sprzętu mobilnego, w tym również drukarek przenośnych. Ponadto, inspektorzy korzystają z urządzeń drukujących i wielofunkcyjnych również na terenie siedziby WIJHARS. Część drukarek to modele kolorowe, jednak wykorzystywane są one wyłącznie do wydruków związanych z czynnościami kontrolnymi – np. dokumentacji fotograficznej, która powinna być przedstawiana w formie kolorowej. W skład wykazywanego sprzętu wchodzi także starsze modele drukarek, które obecnie nie są już intensywnie wykorzystywane lub spełniają jedynie funkcje pomocnicze. Sprzęt ten jest sukcesywnie wycofywany z eksploatacji w miarę pojawiających się potrzeb modernizacyjnych oraz dostępnych środków. Wyjaśnienie przyjęto.
- Na koniec 2024 r. na stanie WIJHARS znajdowały się 42 szt. notebooków. Wykazana liczba sprzętu jest wyższa o 3 szt. od liczby pracowników zatrudnionych przez Jednostkę na dzień 31 grudnia 2024 r. Zgodnie z wyjaśnieniem powyższe wynika z (...) kilku czynników organizacyjnych i technicznych. Część urządzeń została zakupiona z myślą o zapewnieniu ciągłości pracy jednostki – w przypadku awarii podstawowego sprzętu starsze modele notebooków wykorzystywane są tymczasowo jako urządzenia zastępcze. Należy również zaznaczyć, że część notebooków, które nie spełniają już aktualnych wymogów technicznych, została przeznaczona do sukcesywnej likwidacji. Dodatkowo niektórzy pracownicy (np. pracownicy działu księgowości) wykonują swoje obowiązki w trybie zdalnym, co również wymaga zapewnienia odpowiedniego sprzętu przenośnego. Wyjaśnienie w tym zakresie przyjęto.
- Wykazane w tabeli Routery mobilne zostały zakupione w okresie pandemii COVID-19, w celu zapewnienia pracownikom możliwości wykonywania obowiązków służbowych w trybie pracy zdalnej. Sprzęt ten był intensywnie wykorzystywany w tamtym czasie i umożliwiał sprawną realizację zadań jednostki w warunkach pracy poza siedzibą. Obecnie część routerów nie jest aktywnie wykorzystywana na co dzień, jednak z uwagi na ich dobry stan techniczny, nie zostały one przekazane do likwidacji. Sprzęt ten pozostaje w gotowości do ponownego użycia – w przypadku konieczności natychmiastowego przejścia na pracę zdalną, np. w sytuacjach kryzysowych lub awaryjnych.

Kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości w zakresie korzystania ze sprzętu znajdującego się w dyspozycji WIJHARS.

(dowód: akta str. 1561-1604, 3273-3276)

Nieruchomości

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą WIJHARS zajmował łącznie trzy nieruchomości:

Nieruchomość	Tytuł prawny	Powierzchnia użytkowana przez Jednostkę (m ²) na dzień 31.12.2023 r.		Powierzchnia użytkowana przez Jednostkę (m ²) na dzień 31.12.2024 r.	
		Ogółem	Powierzchnia biurowa	Ogółem	Powierzchnia biurowa
Siedziba główna WIJHARS, ul. Matejki 6B, Szczecin	Umowa użyczenia z dnia 26 kwietnia 2021 r.*	536,40	359,70	592,10	415,40
Siedziba oddziału WIJHARS, ul. Andersa 34, Koszalin	Umowa użyczenia z dnia 8 lipca 2020 r.**	52,81	33,64	52,81	33,64
Siedziba oddziału WIJHARS, ul. Sołtana 2, Świnoujście	Umowa najmu z dnia 17 grudnia 2018 r.***	14,50	14,50	14,50	14,50

* Umowa użyczenia lokalu zawarta z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Koszalinie (dalej: WIORiN) na czas nieokreślony.

** Umowa użyczenia lokalu zawarta z Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim w Szczecinie na czas nieokreślony.

*** Umowa najmu zawarta pomiędzy Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim w Szczecinie i Zespołem Szkół Morskich w Świnoujściu na czas nieokreślony. Jednostka nie ponosi kosztów związanych z najmem.

W wyniku analizy zawartej przez Jednostkę z WIORiN umowy użyczenia lokalu w Szczecinie ustalono, że powierzchnia użytkowana przez Inspektorat w 2024 r. na podstawie dwóch zawartych do umowy aneksów uległa zmianie, tj. na podstawie Aneksu nr 3 z dnia 28 listopada 2024 r. zwiększyła się do powierzchni 562,10 m² (w tym powierzchnia biurowa 385,40 m²), a na mocy Aneksu nr 4 z dnia 16 grudnia 2024 r. do powierzchni 592,10 m² (w tym powierzchnia biurowa 415,40 m²).

Zgodnie z zawartą umową w przypadku nieruchomości w Koszalinie poniesione przez Jednostkę koszty obejmowały:

- opłatę za obsługę administracyjną – wyliczoną wg stawki netto 2,50 zł za każdy metr użyczonej powierzchni powiększoną o obowiązującą stawkę VAT,
- koszty mediów, ochrony i konserwacji oraz koszty sprzątania zajmowanych pomieszczeń wynikające z faktur VAT otrzymanych od dostawców, rozliczane proporcjonalnie do zajmowanych powierzchni.

Rozliczenie kosztów następowało na podstawie wystawionej przez ZUW faktur VAT.

W przypadku nieruchomości w Szczecinie poniesione na podstawie faktur VAT (refinansowanie) koszty obejmowały koszty utrzymania pomieszczeń oddanych w użytkowanie, tj.:

- a) energię elektryczną (sprzedaż i dystrybucję),
- b) centralne ogrzewanie,
- c) doprowadzenie wody,
- d) odprowadzanie ścieków,
- e) wywóz nieczystości stałych,
- f) dozór obiektu,
- g) utrzymanie czystości w częściach wspólnych i na terenie przyległym do obiektu,
- h) podatek od nieruchomości,
- i) trwałe zarząd,
- j) wykonaną usługę kominiarską
- k) ubezpieczenie budynku,

- l) wykonanie drobnych i bieżących napraw, konserwacji oraz remontów części wspólnych budynku (płatne po wykonanej usługi),
m) przeglądy techniczne roczne i 5-letnie budynku (płatne po wykonanej usługi).

Ponadto w umowie wskazano, że ww. koszty:

- W 2023 r. i do 30 listopada 2024 r., ujęte w poz. od a) do f) oraz od h) do m), naliczane będą wskaźnikiem w wysokości 20,62% kosztów ponoszonych przez Użyczającego liczonymi od całkowitej powierzchni 2 600,90 m², natomiast koszty ujęte w lit. g) naliczane będą wskaźnikiem w wysokości 20,91% kosztów ponoszonych przez Użyczającego liczonymi od całkowitej powierzchni 2 565,90 m².
- Od 1 grudnia 2024 r., ujęte w poz. od a) do f) oraz od h) do m), naliczane będą wskaźnikiem w wysokości 21,61% kosztów ponoszonych przez Użyczającego liczonymi od całkowitej powierzchni 2 600,90 m², natomiast koszty ujęte w lit. g) naliczane będą wskaźnikiem w wysokości 21,91% kosztów ponoszonych przez Użyczającego liczonymi od całkowitej powierzchni 2 565,90 m².

(dowód: akta str. 1605-1624)

W poniższej tabeli przedstawiono koszty eksploatacji budynków i pomieszczeń biurowych WIJHARS w 2023 r. i 2024 r.

Siedziba główna Jednostki w Szczecinie przy ul. Matejki 6B; powierzchnia biurowa, magazyn, archiwum, korytarz, klatka schodowa, kuchnia, pomieszczenie socjalne i sanitarne; umowa użyczenia z 26 kwietnia 2021 r.					
2023 r.			2024 r.		
Rodzaj wydatku	Kwota w zł	% udział w wykazanych kosztach	Rodzaj wydatku	Kwota w zł	% udział w wykazanych kosztach
Dozór obiektu	58 706,94	34,43%	Dozór obiektu	57 630,86	26,25%
Utrzymanie czystości wewnątrz budynku	40 053,48	23,49%	Naprawa posadzki balkonowej oraz remont 2 pokoi	50 819,53	23,14%
Centralne ogrzewanie	35 688,80	20,93%	Utrzymanie czystości wewnątrz budynku	41 082,29	18,71%
Energia elektryczna	16 908,93	9,92%	Centralne ogrzewanie	27 112,60	12,35%
Podatek od nieruchomości	6 332,52	3,71%	Energia elektryczna	20 696,13	9,42%
Utrzymanie czystości terenów zewnętrznych	4 064,88	2,38%	Podatek od nieruchomości	7 292,90	3,32%
Trwały zarząd	2 390,00	1,40%	Utrzymanie czystości terenów zewnętrznych	4 968,28	2,26%
Ubezpieczenie budynku	1 927,03	1,13%	Trwały zarząd	2 391,97	1,09%
Wywóz odpadów	1 911,59	1,12%	Ubezpieczenie budynku	2 150,19	0,98%
Usługi obce na obiekcie	748,51*	0,44%	Wywóz odpadów	2 013,02	0,92%
Opłata za ścieki	740,20	0,43%	Usługi obce na obiekcie	1 789,34**	0,81%
Naprawa instalacji wodnej i elektrycznej	560,32	0,33%	Opłata za ścieki	958,88	0,44%
Woda	501,63	0,29%	Woda	672,87	0,31%
Łącznie koszty:	170 534,83	100,00%	Łącznie koszty:	219 578,86	100%
Siedziba oddziału WIJHARS w Koszalinie przy ul. Andersa 34; powierzchnia biurowa 2 pokoje i powierzchnie wspólne; umowa użyczenia z 8 lipca 2020 r.					
2023 r.			2024 r.		
Rodzaj wydatku	Kwota w zł	% udział w wykazanych kosztach	Rodzaj wydatku	Kwota w zł	% udział w wykazanych kosztach

Energia elektryczna	3 550,76	28,07%	Energia elektryczna	3 393,10	26,82%
Dozór obiektu	2 384,76	18,85%	Dozór obiektu	2 968,42	23,46%
Czynsz	1 948,80	15,40%	Czynsz	1 948,80	15,40%
Gaz	2 291,71	18,12%	Gaz	1 672,48	13,22%
Utrzymanie czystości wewnątrz budynku	1 342,55	10,61%	Utrzymanie czystości wewnątrz budynku	1 428,77	11,30%
Utrzymanie czystości terenów zewnętrznych	607,51	4,80%	Utrzymanie czystości terenów zewnętrznych	708,26	5,60%
Wywóz odpadów	220,79	1,75%	Wywóz odpadów	204,52	1,62%
Konserwacja urządzeń teletechnicznych	147,60	1,17%	Konserwacja urządzeń teletechnicznych	147,60	1,17%
Opłata za ścieki	64,88	0,51%	Opłata za ścieki	78,50	0,62%
Woda	50,20	0,40%	Woda	58,58	0,46%
Woda opadowa	41,14	0,32%	Woda opadowa	41,88	0,33%
Łącznie koszty:	12 650,70	100,00%	Łącznie koszty:	12 650,91	100,00%

* Wykazana kwota wydatku dotyczy: uszczelnienia połączeń komina wentylacyjnego, udrożnienia studzienki kanalizacji deszczowej, demontażu nieużywanej, uszkodzonej blokady przy wjeździe na parking, przeglądu technicznego 5-letniego.

**Wykazana kwota wydatku dotyczy: rocznego przeglądu przewodów kominowych, czyszczenia kanalizacji deszczowej, udrażniania kanalizacji, demontażu i montażu muszli, czyszczenia i dezynfekcji klimatyzacji, usuwania gniazda os, przeglądu technicznego rocznego budynku.

Z powyższej tabeli wynika, że:

- W przypadku nieruchomości w Szczecinie, łączne koszty związane z eksploatacją wyniosły w 2023 r. – 170 534,83 zł, a w 2024 r. – 219 578,86 zł, a roczne koszty, rok do roku wzrosły o 49 044,03 zł.
- W przypadku nieruchomości w Koszalinie, łączne koszty związane z eksploatacją wyniosły w 2023 r. – 12 650,70 zł, a w 2024 r. – 12 650,91 r. i rok do roku wzrosły o 0,21 zł.

(dowód: akta str. 1625-1667)

Na podstawie Decyzji Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 20 maja 2025 r. Jednostka przejęła od WIORiN w Koszalinie w trwały zarząd budynek, w którym mieści się m.in. siedziba Inspektoratu.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, że w 2024 r. Jednostka wydatki związane z konserwacją urządzeń teletechnicznych zaksięgowwała w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. w § 4300, zamiast w § 4270. **Szczegóły nieprawidłowości opisano w Ad 5.1. Wydatki - Zaewidencjonowanie wydatków w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową.**

(dowód: akta str. 156, 170, 1656, 2037, 2293-2294, 2368-2369)

Gospodarka pojazdami samochodowymi

Koszty eksploatacji samochodów służbowych

W 2023 r. i 2024 r. Inspektorat posiadał na wyposażeniu osiem samochodów służbowych., z których dwa na podstawie umowy użyczenia zostały Jednostce

przekazane przez ZUW w Szczecinie¹⁰⁵. W dniu 2 czerwca 2023 r. przyjęto na stan zakupiony samochód marki Hyundai, natomiast w dniu 21 sierpnia 2024 r. w związku z powstałą szkodą zdjęto ze stanu środków samochód Mitsubishi. Z analizy przedłożonej dokumentacji wynika, że:

- W 2023 r. w Szczecinie użytkowanych było 5 samochodów, w tym 1 do września 2023 r., w Koszalinie użytkowano 2 samochody, w tym 1 od października 2023 r., natomiast w Świnoujściu i Wałczu użytkowano po 1 samochodzie.
- W 2024 r. w Szczecinie na stanie znajdowały się 4 samochody służbowe, w Koszalinie 2 samochody, a w Świnoujściu i Wałczu po 1 samochodzie.
- 2 samochody służbowe na podstawie Protokołów zostały przekazane do użytkowania pracownikom w Świnoujściu oraz we Wałczu¹⁰⁶.

(dowód: akta str. 1318-1319, 1348-1349, 1696-1702, 1845)

W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania środkami transportu samochodowego w Jednostce z dniem 4 maja 2015 r. wprowadzono Regulamin korzystania przez pracowników WIJARS w Szczecinie ze służbowych samochodów stanowiących własność WIJHARS¹⁰⁷.

W instrukcji określono osoby upoważnione do prowadzenia samochodów służbowych, wskazano stanowiska odpowiedzialne i uprawnione w określonych obszarach za nadzór oraz prawidłowe zarządzanie i eksploatację samochodów służbowych, zasady postępowania w użytkowaniu pojazdów, określono dokumentację eksploatacyjną oraz rozliczeniową, a także zasady parkowania pojazdów.

(dowód: akta str. 1668-1694)

W poniższej tabeli przedstawiono szczegóły dotyczące pojazdów będących na stanie Jednostki w 2023 r. i w 2024 r. oraz kosztów związanych z ich eksploatacją.

Nr rejestracyjny	Marka	Miejsce użytkowania	Rok przyjęcia na stan	Zużycie paliwa (w litrach) do 31.12.2023 r.	Koszt eksploatacji (w zł) na dzień 31.12.2023 r.	Zużycie paliwa (w litrach) do 31.12.2024 r.	Koszt eksploatacji (w zł) na dzień 31.12.2024 r.
ZS 726KE	Citroen	Szczecin	2018	417,86	8 067,85**	509,03	8 021,19
ZS 971GS	Toyota	Szczecin*	2017	1 158,83	12 464,43	1 286,76	16 396,38
		Koszalin*					
ZS 276ML	Kia	Szczecin	2020	2 057,19	20 322,51	2 061,46	21 561,59

¹⁰⁵ Umowa użyczenia nr 12/IR/2018 z dnia 20 listopada 2018 r. zawarta pomiędzy ZUW i Jednostką dot. użyczenia samochodu Citroen Berlingo.

Umowa użyczenia nr 9/IR/2020 z dnia 18 sierpnia 2020 r. zawarta pomiędzy ZUW i Jednostką dot. użyczenia samochodu Peugeot Rifter ZS 724MM.

¹⁰⁶ Protokół z przekazania samochodu służbowego na czas nieokreślony z dnia 16 września 2020 r. dot. samochodu marki Peugeot Rifter nr rejestracyjny ZS 724MM.

Protokół z przekazania samochodu służbowego na czas nieokreślony z dnia 7 lutego 2022 r. dot. samochodu marki Peugeot 307 nr rejestracyjny ZS 6410J.

¹⁰⁷ Regulamin (Załącznik nr 1) wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2015 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie z dnia 23 kwietnia 2015 w sprawie ustalenia regulaminu korzystania przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie ze służbowych samochodów stanowiących własność WIJHARS w Szczecinie (obowiązujący do 18 marca 2024 r.). Zarządzenie Nr 5/2015 zmienione Zarządzeniem nr 7/2024 ZWIJHARS z dnia 19 marca 2024 r. w sprawie ustalenia regulaminu korzystania przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie ze służbowych samochodów stanowiących własność WIJHARS w Szczecinie (obowiązujący od 19 marca 2024 r.)

ZS 592SC	Hyundai	Szczecin	2023	1 089,26	14 352,54	2 125,03	21 720,55
ZS 6410J	Peugeot	Wałcz	2007	768,29	11 968,42	1 080,12	12 160,38
ZS 724MM	Peugeot	Świnoujście	2020	316,19	6 109,94**	316,6	7 495,76
ZS 9171R	Fiat	Koszalin	2009	998,21	11 857,56	796,63	9 729,92
ZS 5985T	Misthubishi	Szczecin	2020	491,93	7 423,72	246,73	2 203,48
OGÓŁEM				7 297,76	92 566,97	8 422,36	99 289,25

*Samochód w okresie styczeń – wrzesień 2023 r. był użytkowany w Szczecinie, a od października 2023 r. w Koszalinie.

**Koszty dotyczące ubezpieczenia w wysokości 3 616,00 zł wynikające z ewidencji księgowej (409-3-1) zostały w równej części przypisane do każdego z samochodów (1 808,00 zł).

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że w badanym okresie samochody służbowe wykorzystywane były m.in. w celu: przeprowadzenia kontroli, wyjazdów służbowych związanych z udziałem w szkoleniach i naradach, przewozu próbek do laboratorium, przewozu dokumentów, materiałów biurowych czy wyposażenia.

(dowód: akta str. 1643, 1703-1844, 1926-1930, 2499)

Wykaz kosztów na poszczególne samochody z podziałem na rodzaj wydatku wg paragrafów klasyfikacji budżetowej w 2023 r. i 2024 r. przedstawia się następująco:

2023 r.*									
§	Wyszczególnienie	Peugeot Rifter ZS 724MM	Fiat Bravo ZS9171R	Toyota Auris ZS971GS	Peugeot 307 ZS6410J	Citroen Berlingo ZS726KE	Mitsubishi ZS5985T	Kia Sportage ZS 276 ML	Hyundai Tucson ZS592SC
4210	Paliwo	2 522,38	7 002,59	7 883,92	5 317,80	2 926,26	3 585,18	13 490,21	7 090,00
	Płyny techniczne, smary i akcesoria	47,18	67,97	210,99	189,86	115,96	176,26	324,39	250,86
	Zakup części	0,00	1 867,01	618,88	0,00	1 516,33	0,00	116,18	2 136,00
	Razem	2 569,56	8 937,57	8 713,79	5 507,66	4 558,55	3 761,44	13 930,78	9 476,86
4270	Naprawy	1 130,37	489,00	0,00	4 588,76	905,31	529,10	1 518,92	986,65
	Razem	1 130,37	489,00	0,00	4 588,76	905,31	529,10	1 518,92	986,65
4300	Mycie, sprzątanie i odkurzanie samochodu	150,00	49,99	232,93	21,99	141,96	110,66	553,72	166,63
	Przegląd samochodu	98,00	98,00	98,00	98,01	98,00	98,00	98,00	0,00
	Wymiana opon i składowanie	354,01	420,00	430,01	50,00	556,03	500,02	587,99	279,90
	Przegląd gaśnicy	0,00	0,00	15,00	0,00	0,00	15,00	15,00	0,00
	Opłaty za autostradę i parking	0,00	0,00	254,70	0,00	0,00	11,50	375,10	413,00
	Razem	602,01	567,99	1 030,64	170,00	795,99	735,18	1 629,81	859,53
4430	OC, AC, NNW	1 808,00	1 863,00	2 720,00	1 701,00	1 808,00	2 398,00	3 243,00	2 868,00
	Opłata ewidencyjna dot. przeglądu oraz opłata za wydanie dowodu rejestracyjnego i rejestrację	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	161,50
	Razem	1 808,00	1 863,00	2 720,00	1 702,00	1 808,00	2 398,00	3 243,00	3 029,50
RAZEM:		6109,94	11 857,56	12 464,43	11 968,42	8 067,85	7 423,72	20 322,51	14 352,54

2024 r.*									
§	Wyszczególnienie	Peugeot Rifter ZS 724MM	Fiat Bravo ZS9171R	Toyota Auris ZS971GS	Peugeot 307 ZS6410J	Citroen Berlingo ZS726KE	Mitsubishi ZS5985T	Kia Sportage ZS 276 ML	Hyundai Tucson ZS592SC
4210	Paliwo	2 011,06	5 053,32	8 131,24	6 804,26	3 200,90	1 615,98	13 171,87	13 817,90
	Płyny techniczne, smary i akcesoria	61,18	59,99	0,00	149,95	25,19	40,49	314,22	344,88
	Zakup części	0,00	426,00	178,64	0,00	613,99	0,00	0,00	0,00
	Razem	2 072,24	5 539,31	8 309,88	6 954,21	3 840,08	1 656,47	13 486,09	14 162,78
4270	Naprawy	2 695,52	1 825,61	4 926,50	3 255,16	1 838,05	0,00	3 559,28	993,96

	Razem	2 695,52	1 825,61	4 926,50	3 255,16	1 838,05	0,00	3 559,28	993,96
4300	Mycie i odkurzenie samochodu	250,00	0,00	8,00	0,00	259,00	0,00	115,16	706,73
	Przegląd samochodu	0,00	98,00	98,00	98,01	98,00	0,00	0,00	967,10
	Wymiana opon i składowanie	392,00	200,00	352,00	0,00	500,06	277,01	635,96	687,97
	Opłaty za autostradę i parking	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	406,10	853,01
	Razem	642,00	298,00	458,00	98,01	857,06	277,01	1 157,22	3 214,81
4430	OC, AC, NNW	2 086,00	2 067,00	2 702,00	1 853,00	1 486,00	270,00	3 359,00	3 349,00
	Razem	2 086,00	2 067,00	2 702,00	1 853,00	1 486,00	270,00	3 359,00	3 349,00
RAZEM:		7 495,76	9 729,92	16 396,38	12 160,38	8 021,19	2 203,48	21 561,59	21 720,55

*Wykazane w tabeli wartości podane w złotych.

Łączne koszty eksploatacyjne samochodów służbowych ustalone na podstawie ewidencji księgowej w 2023 r. wyniosły 92 566,97 zł, natomiast w 2024 r. stanowią kwotę 99 289,25 zł.

W badanych latach największe koszty zostały poniesione w § 4210, tj. w 2023 r. była to kwota 57 456,21 zł, co stanowi 62,07% wszystkich kosztów poniesionych na utrzymanie floty samochodowej w tym okresie, natomiast w 2024 r. była to kwota 56 021,06 zł, co stanowi 56,42% łącznych kosztów w tym roku. W ramach § 4210 największe wydatki związane są z zakupem paliwa w 2023 r. na kwotę 49 818,34 zł (86,71% wydatków w § 4210 i 53,82% wszystkich wydatków), a w 2024 r. na kwotę 53 806,53 zł (96,05% wydatków w § 4210 i 54,19% wszystkich wydatków).

(dowód: akta str. 1643, 1703-1840)

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w 2023 r. Jednostka wydatki związane z przeglądem i konserwacją gaśnic zaksięgowała w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. w § 4270, zamiast w § 4300,
- w 2023 r. Jednostka wydatki związane z opłatą parkingową zaksięgowała w § 4300, zamiast w § 4410 wraz z rozliczoną delegacją,
- w 2024 r. Jednostka wydatki związane z przeglądem samochodu służbowego zaksięgowała w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. w § 4270, zamiast w § 4300,
- w badanym okresie dwie faktury zostały zapłacone przez Jednostkę po terminie wynikającym z dokumentów.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w Ad 5.1. Wydatki - Zaewidencjonowanie wydatków w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową oraz Dokonywanie nieterminowych płatności wynikających z dowodów księgowych.

(dowód: akta str. 153, 155-156, 162, 168, 170-171, 187-189, 1725, 1734-1735, 1761-1764, 1803, 2011-2013, 2035, 2037-2038, 2211-2212, 2313, 2359-2367, 2370-2376, 2379-2381, 2421-2427)

Rozliczanie zużycia paliwa w samochodach służbowych

W Załączniku nr 1 do zarządzenia ws. korzystania z samochodów określono sposób rozliczenia zużycia paliwa w samochodach służbowych Jednostki.

Dla każdego z pojazdów norma zużycia paliwa na 100 km została ustalona indywidualnie na podstawie zarządzenia ZWIJHARS. Normy zużycia paliwa dla środków transportu należących do WIJHARS zostały ustalone na podstawie m.in. dokumentacji technicznej eksploatacyjnej producenta samochodu, aktualnych norm spalania w oparciu o rzeczywiste zużycie paliwa, rzeczywistego poziomu spalania zużycia paliwa w ostatnich miesiącach. W zarządzeniach ZWIJHARS określił średnią normę zużycia paliwa z podziałem na jazdę w cyklu miejskim i pozamiejskim.

(dowód: akta str. 1668-1694, 1846-1854)

Prawidłowość zużycia i rozliczenia paliwa w samochodach służbowych skontrolowano na próbie 2 pojazdów. Szczegółową weryfikacją objęto:

- w 2023 r. samochody Kia Sportage nr rejestracyjny ZS 276ML oraz Fiat Bravo nr rejestracyjny ZS 9171R za okres październik-grudzień 2023 r.,
- w 2024 r. samochody Peugeot Rifter nr rejestracyjny ZS 724MM oraz Hyundai Tuscon nr rejestracyjny ZS 592SC za okres styczeń-marzec 2024 r.

Stwierdzono, że rozliczenia zużycia paliwa (przepał/oszczędności) wg obowiązujących norm dokonywane są w Jednostce miesięczne, co jest zgodne z wewnętrznymi uregulowaniami. Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do zarządzenia ws. korzystania z samochodów w Inspektoracie:

- w przypadku zaistnienia warunków zwiększających zużycie paliwa kierowca każdorazowo powinien opisać takie zdarzenie na dole karty drogowej,
- dopuszcza się przepał w wysokości do 10% w związku z eksploatacją w warunkach wzmożonego ruchu, w okresie złych warunków atmosferycznych oraz jazdach po drogach nie utwardzonych,
- w przypadku przekroczenia normy zużycia paliwa powyżej 10% w okresie rozliczeniowym, Kierownik jednostki, może obciążyć pracownika kierującego samochodem służbowym kosztami ponadnormatywnego zużycia paliwa,
- zużycie paliwa poniżej normy nie jest gratyfikowane w żaden sposób.

(dowód: akta str. 1668-1694, 1846, 1849, 1852, 1854, 1905-1909)

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że:

- W miesiącach październik, listopad i grudzień 2023 r. na samochodzie służbowym marki Fiat Bravo nr rejestracyjny ZS 9171R wystąpiły przepały powyżej limitu (10%) wynikającego z wewnętrznych uregulowań¹⁰⁸. W związku z tym poproszono o podanie przyczyny stwierdzonych przepałów oraz informację, czy podjęto w związku z tym dodatkowe działania mające na celu ich wyeliminowanie w przyszłości. W odpowiedzi ZWIJHARS poinformował Normy spalania paliwa przewidziane dla samochodu służbowego Fiat Bravo wynoszą odpowiednio 7,2l/100 km w ruchu lokalnym, natomiast 10,5l/100 km w delegacjach¹⁰⁹. Powyższe wartości w cyklu mieszanym dają średnią 8,85l/100 km. W listopadzie 2023 r. średnie zużycie paliwa

¹⁰⁸ Załącznik nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 5/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r.

¹⁰⁹ Zgodnie z zarządzeniem faktyczne normy zużycia paliwa wynosiły: w cyklu miejskim 10,50l/100 km, w cyklu pozamiejskim 7,20l/100 km.

wyniosło 8,298l/100 km, a więc mieściło się w średniej normie w cyklu mieszanym przewidzianej dla tego pojazdu. Natomiast w grudniu 2023 r. średnie zużycie paliwa wyniosło 9,26l/100 km i było wyższe o 4,6% od normy przewidzianej dla ww. pojazdu dla cyklu mieszanego. Powyższe dane nie generowały potrzeby podejmowania natychmiastowych działań, wynikających z uregulowań wewnętrznych.

Odnosząc się do udzielonego wyjaśnienia należy stwierdzić, że:

- W obowiązujących w Jednostce wewnętrznych uregulowaniach w zakresie zużycia paliwa nie wskazano, że rozliczenie będzie następować na podstawie uśrednionej normy zużycia paliwa w okresie rozliczeniowym. W związku z tym dla przejrzystości prowadzonych rozliczeń należałoby doprecyzować zapisy w tym zakresie w obowiązującej procedurze.
- Kontrolujący przyjmują udzielone wyjaśnienie w zakresie miesięcy listopad-grudzień 2023 r.
- W udzielonej odpowiedzi Jednostka nie odniosła się do przepałów powstałych w październiku, gdzie zgodnie z przyjętą przez Inspektorat metodologią rozliczenia zużycia paliwa, średnie zużycie paliwa zostało przekroczone o 44,11% (rzeczywiste średnie zużycie paliwa 15,132 l/100 km, norma 10,5 l/100 km). W związku z tym, że wyliczony przez kontrolujących przepał nie mieści się w limicie ustalonym przez Jednostkę powyższe stanowi **uchybiecie, co zostało szczegółowo opisane w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta str. 157, 172, 1855-1863, 1905)

- W przypadku karty drogowej nr 89269 (samochód służbowy o nr rej. ZS 724 MM) ze względu na sposób obliczania zużycia paliwa, tj. wg obowiązującej dla samochodu normy spalania paliwa w cyklu miejskim (7,5l/100 km), wykazano, że stan paliwa przy zwrocie karty na dzień 21 lutego 2024 r. wynosił - 0,16l, co sugerowało brak paliwa w pojeździe. Analiza dokumentów wykazała, że w kontrolowanym okresie (luty 2024 r.), po zatankowaniu samochodu, rzeczywiste zużycie paliwa było mniejsze od tego ustalonego wg obowiązującej normy i w rezultacie wystąpiła oszczędność. W opisanej sytuacji, gdy rzeczywiste zużycie jest mniejsze od wyliczonej normy wykazywanej na dokumencie, dochodzi do sytuacji, gdzie z karty wynika brak paliwa w baku, co nie jest zgodne z jego faktycznym stanem. W związku z tym rekomendujemy zmianę sposobu rozliczania zużycia paliwa, tj. ustalania rzeczywistego zużycia paliwa w momencie tankowania samochodu.

(dowód: akta str. 159, 174, 1891-1897, 1909)

- W przypadku samochodu służbowego nr rej. ZS 592SC (Hyundai Tucson) ustalono, że w marcu 2024 r. wystąpił przepał na poziomie 19,3 l. W związku z tym zwrócono się do Inspektoratu z pytaniem, co jest przyczyną wystąpienia znacznego przepału w tym okresie oraz poproszono o informację, czy podejmowano działania w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

W udzielonym wyjaśnieniu ZWIJHARS wskazał, że Z dokumentacji dot. rozliczenia pojazdu marki Hyundai Tuscon nr rej. ZS 592SC wynika, że w marcu 2024 r. średnie zużycie paliwa wyniosło 8,294 l/100km. Z kart drogowych dla ww. pojazdu wynika, że do największego zużycia paliwa ponad normę doszło w okresie od 19-25 marca 2025 r., kiedy to użytkownikiem samochodu służbowego był Pan (...). Wymieniony w tym czasie był w podróży służbowej (...). Wówczas to zużycie paliwa ponad normę wyniosło 18,359 litra. Należy zauważyć, że w karcie drogowej nr TG 39496 wskazano na wartość ponadnormatywnego zużycia paliwa oraz wskazano powody – objazdy, blokady dróg przez rolników. Należy przez to zrozumieć również zatory na drodze. Normy spalania paliwa przewidziane dla ww. pojazdu wynoszą odpowiednio 8,3l/100km w ruchu lokalnym, natomiast 7,56l/100km w delegacjach. Powyższe wartości w cyklu mieszanym dają średnią 7,93l/100km. W marcu 2024 r. średnie zużycie paliwa wyniosło 8,94l/100km¹¹⁰ i było wyższe o 12,7%¹¹¹ od uśrednionej normy w cyklu mieszanym. Wyjaśnieniem powyższej sytuacji był przywołany powyżej zapis dokonany na karcie drogowej podczas użytkowania pojazdu (...). Argumentami, które determinowały jedynie dalsze monitorowanie spalania paliwa przez wskazany pojazd był fakt, iż w lutym 2024 średnie zużycie paliwa wyniosło 7,2l/100km, a w kwietniu 2024 r. – 7,37l/100km – czyli mieściło się w normie. Dlatego też uznano, że sytuacja z marca 2024 r. była odstępstwem od normy związanym z okolicznościami na drodze. Mając na uwadze wskazaną w wyjaśnieniu przyczynę powstałych przepałów i fakt, że faktyczny przepał w miesiącu wyliczony zgodnie z metodologią Jednostki mieścił się w normie wynikającej z procedury (4,59%), kontrolujący przyjęli udzielone wyjaśnienie.

(dowód: akta str. 159, 175-176, 1877-1885, 1908)

W wyniku kontroli stwierdzono również, że:

- przy wyliczaniu przepałów i oszczędności na karcie drogowej seria „AC”089310 z dnia 28 listopada 2023 r. (samochód Kia Sportage) uwzględniono wg karty przejazd z dnia 30 listopada 2023 r.,
- z miesięcznej karty przebiegu pojazdu służbowego nr rej. ZS 276ML (KIA Sportage) wynika, że samochód w dniu 2 października 2023 r. przejechał 6 km (jazda lokalna), natomiast na przedłożonych kartach drogowych nie widnieje adnotacja w tym zakresie,
- w przypadku karty drogowej nr 89270 (samochód służbowy o nr rej. ZS 724 MM) rozliczając spalanie ustalono zużycie paliwa na podstawie normy dla jazdy w trasie na poziomie 5,7l/100km zamiast dla normy ustalonej dla jazdy po mieście, wynoszącej 7,5l/100 km (dotyczy to przejechanych 7 km).

Szczegóły uchybień opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

(dowód: akta str. 1864-1876, 1891-1892, 1895-1897, 1906-1907, 1909)

¹¹⁰ Powinno być 8,294l/100 km.

¹¹¹ Powinno być 4,59%.

Garażowanie samochodów służbowych

Zgodnie z wprowadzonym regulaminem korzystania przez pracowników WIJHARS w Szczecinie ze służbowych samochodów stanowiących własność WIJHARS w Szczecinie¹¹², poza godzinami pracy samochody służbowe powinny być parkowane w garażach, na parkingach strzeżonych lub w innym miejscu wyznaczonym przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie.

W kontrolowanym okresie, na podstawie przedstawionej przez Jednostkę dokumentacji i udzielonych wyjaśnień stwierdzono, że:

- w przypadku samochodów użytkowanych w Szczecinie i Koszalinie miejscem postoju samochodów jest parking miejski,
- w przypadku samochodów w Świnoujściu i Wałczu adres wynikający z protokołów przekazania samochodów.

(dowód: akta str. 157, 172-174, 1668-1694, 1701, 1845)

W wyniku analizy kart drogowych stwierdzono, że w łącznie 6 przypadkach samochody służbowe nr ZS 276ML i nr ZS 592SC parkowane były poza Szczecinem, tj. w miejscowościach Kobylanka i Mielęcín. Z udzielonych wyjaśnień i przedłożonych dokumentów wynika, że:

- powyższe spowodowane było udziałem pracowników w szkoleniu i naradzie, wczesnym wyjazdem oraz późnym powrotem z podróży,
- miejscowości w których parkowały samochody znajdowały się na trasie przejazdu,
- powyższe rozwiązanie nie wpłynęło na zwiększenie liczby przejechanych kilometrów, a co za tym idzie na zwiększenie kosztów delegacji,
- pracownik uzyskał ustną zgodę od ówczesnego ZWIJHARS na parkowanie samochodu w miejscu zamieszkania.

W związku z tym, że wewnętrzne procedury stosowane w Jednostce nie regulują opisanych sytuacji, kontrolujący mając na uwadze powyższe nie kwestionują miejsca garażowania samochodów wynikającego z przedłożonych dokumentów.

(dowód: akta str. 158-159, 173, 175, 178, 1910-1926, 1930)

Celowość wyjazdów

Zgodnie z § 1 Regulaminu do zarządzenia ws. korzystania z samochodów „Służbowe samochody osobowe stanowiące własność Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie, mogą być wykorzystywane przez pracowników Inspektoratu w celu realizacji obowiązków służbowych wynikających z pełnionej funkcji lub zajmowanego stanowiska”.

Celowość przejazdów samochodami służbowymi skontrolowano na próbie 2 pojazdów. Szczegółową weryfikacją objęto:

¹¹² Paragraf 5 Załącznika nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 5/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r. (obowiązujący do 18 marca 2024 r.).

Paragraf 4 Załącznika nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 7/2024 z dnia 19 marca 2024 r. (obowiązujący od 19 marca 2024 r.).

- w 2023 r. samochody Kia Sportage nr rejestracyjny ZS 276ML oraz Fiat Bravo nr rejestracyjny ZS 9171R za okres październik-grudzień 2023 r.,
- w 2024 r. samochody Peugeot Rifter nr rejestracyjny ZS 724MM oraz Hyundai Tuscon nr rejestracyjny ZS 592SC za okres styczeń-marzec 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że samochody Kia Sportage, Fiat Bravo oraz Hyundai Tuscon w okresie objętym kontrolą wykorzystywane były wyłącznie do celów związanych z działalnością WIJHARS. Główne cele wyjazdów to kontrole, przewóz próbek do laboratorium, udział w szkoleniu. Wyjazdy wynikały także z bieżących potrzeb Jednostki tj. zakupy, odbiór pracownika z dworca, wizyta w warsztacie samochodowym, na stacji paliw, myjni.

(dowód: akta str. 1669, 1683, 1926-1928, 1930)

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Wojewódzki Inspektor korzystał z samochodów służbowych wyłącznie w celach związanych z działalnością Inspektoratu, tj. udział w naradach i szkoleniach.

Dodatkowo poproszono Jednostkę o informację, czy w kontrolowanym okresie, tj. w latach 2023-2024, korzystano z samochodów służbowych do celów prywatnych. W wyjaśnieniu ZWIJHARS poinformował, *WIJHARS w Szczecinie nie posiada dokumentów źródłowych wskazujących na to, aby w latach 2023 – 2024 korzystano z samochodów służbowych do celów prywatnych. W tym zakresie nie obowiązywała żadna procedura.*

(dowód: akta str. 157-158, 173-174, 1929, 2450-2469, 2499)

Na podstawie przedstawionej dokumentacji, udzielonych wyjaśnień oraz uwzględniając specyfikę pracy Jednostki, stwierdza się, że wyjazdy pojazdami służbowymi były uzasadnione pod względem zasadności i celowości ich wykorzystania.

Użytkowanie samochodów prywatnych do celów służbowych

W wyniku kontroli ustalono, że:

- w 2023 r. w przypadku 18 delegacji na 343 zrealizowane jako środek transportu wskazano samochód prywatny,
- w 2024 r. w przypadku 19 delegacji na 475 zrealizowane jako środek transportu wskazano samochód prywatny.

Obowiązujące w Jednostce zasady użytkowania samochodów prywatnych do celów służbowych, a także sposób i stawkę rozliczenia kosztów powstałych podczas ich wykorzystania określono w Zarządzeniu Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie nr 4/2007 z dnia 27 lutego 2007 r. w sprawie ustalenia stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, użytego przez pracownika w podróży służbowej na terenie kraju¹¹³ (dalej: zarządzenie ws. stawek).

¹¹³ Zmienionego zarządzeniem nr 10/2012 z dnia 5 kwietnia 2012 r. i zarządzeniem nr 11/2014 z dnia 9 lipca 2014 r.

W wyniku analizy przedłożonych dokumentów stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2023-2024, w Jednostce nie przestrzegano postanowień ww. zarządzenia ws. stawek. Nieprawidłowości i uchybienia stwierdzono w zakresie:

- wnioskowania przez pracowników o wyrażenie przez pracodawcę zgody na użytkowanie w podróży służbowej samochodu prywatnego,
- użytych do rozliczenia kosztów stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, wykorzystanego przez pracownika w podróży służbowej na obszarze kraju.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w Ad 5.2. Delegacje - Nieprzestrzeganie zarządzenia ws. stawek oraz zarządzenia ws. delegacji, a uchybienia w Ad 5.2. Delegacje - Nieprzestrzeganie zarządzenia ws. stawek.

(dowód: akta str. 166-168, 190-191, 1931-1989, 2440-2444, 2501-2502, 2505-2507, 2510-2512, 2530-2531, 2536-2549)

Wydajność zasobów rzeczowych

Wydajność w zarządzaniu nieruchomościami

Łączna powierzchnia użytkowa w poszczególnych miejscach prowadzenia działalności WIJHARS za które Jednostka ponosi koszty wynosi:

Nieruchomość	Okres użytkowania nieruchomości	Powierzchnia użytkowana przez Jednostkę (m ²)	Liczba pomieszczeń użytkowanych przez Jednostkę	W tym powierzchnia biurowa:	
				liczba pomieszczeń	powierzchnia (m ²)
Szczecin	1.01.2023 r. – 27.11.2024 r.	536,40	26	15	359,70
	28.11.2024 r. – 15.12.2024 r.	562,10	27	16	385,40
	Od 16.12.2024 r.	592,10	28	17	415,70
Koszalin	1.01.2023 r. – 31.12.2024 r.	52,81	2	2	33,64

Średnia powierzchnia biurowa przypadająca na jednego pracownika w poszczególnych latach została przedstawiona w poniższej tabeli.

2023 r.					
Adres nieruchomości	Koszty utrzymania nieruchomości (zł)	Całkowity koszt m ² utrzymania nieruchomości (zł)	Ogólna liczba pracowników WIJHARS	Powierzchnia biurowa użytkowana przez jednostkę (m ²)	Średnia powierzchnia biurowa przypadająca na 1 pracownika administracyjnego (m ²)
ul. Matejki 6B, Szczecin	170 534,83	317,92	32**	359,70	11,24
ul. Andersa 34, Koszalin	12 650,70	239,55	5	33,64	6,73
2024 r.					
ul. Matejki 6B, Szczecin	219 578,86	409,36*	33**	359,70***	10,90
ul. Andersa 34, Koszalin	12 650,91	239,56	5	33,64	6,73

*Wykazany w tabeli całkowity koszt m² utrzymania nieruchomości, wyliczony dla powierzchni 536,40 m2, w związku z tym, że koszty wynikające z ewidencji księgowej obejmowały opłaty do listopada 2024 r.

**Wykazana w tabeli liczba pracowników obejmuje 1 pracownika mieszkającego w Wałczu.

***Wykazana w tabeli powierzchnia biurowa dla ujednolicenia wyliczeń obejmuje powierzchnię przed 28 listopada 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że pomieszczenie biurowe o powierzchni 14,50 m² w Świnoujściu użytkowane na podstawie umowy najmu zawartej pomiędzy Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim w Szczecinie i Zespołem Szkół Morskich w Świnoujściu w kontrolowanym okresie zajmowane było przez jednego pracownika. W związku z tym, że Inspektorat nie ponosił kosztów związanych z jego utrzymaniem nie został on ujęty w powyższej analizie.

Nie stwierdzono nadmiarowości posiadanych nieruchomości oraz wykorzystywania ich na cele niezwiązane z realizacją zadań.

(dowód: akta str. 1605-1624, 1666-1667)

Wydajność samochodów służbowych

Przebieg roczny oraz średni przebieg dzienny każdego z samochodów służbowych przedstawiono w tabeli.

Nr rejestracyjny	Marka	Model	2023 r.*		2024 r.**	
			Przebieg roczny	Średni przebieg dzienny	Przebieg roczny	Średni przebieg dzienny
ZS 726KE	Citroen	Berlingo	4 065,00	16,20	5 827,00	23,12
ZS 971GS	Toyota	Auris	16 064,00	64,00	18 323,00	72,71
ZS 276ML	Kia	Sportage	23 633,00	94,16	24 073,00	95,53
ZS 592SC	Hyundai	Tuscon	13 753,00	93,56	29 482,00	116,99
ZS 6410J	Peugeot	307	12 314,00	49,06	18 633,00	73,94
ZS 724MM	Peugeot	Rifter	5 565,00	22,17	5 330,00	21,15
ZS 9171R	Fiat	Bravo	12 910,00	51,43	10 312,00	40,92
ZS 5985T	Misthubishi	Lancer	6 777,00	27,00	3 884,00	31,07

*Do wyliczenia średniego przebiegu dziennego przyjęto 251 dni roboczych, poza samochodem Hyundai dla którego przyjęto 147 dni robocze (czerwiec-grudzień 2023 r.).

** Do wyliczenia średniego przebiegu dziennego przyjęto 252 dni robocze, poza samochodem Mithubishi dla którego przyjęto 125 dni robocze (I i II kwartał 2024 r.).

Z powyższej tabeli wynika, że w badanym okresie najczęściej eksploatowanymi samochodami były Kia Sportage oraz zakupiony Hyundai Tuscon, natomiast najmniej użytkowymi przekazane przez ZUW samochody Citroen Berlingo oraz Peugeot Rifter.

Średni koszt 1 km dla poszczególnych samochodów przedstawia się następująco:

Nr rejestracyjny	Marka	Model	2023 r.			2024 r.		
			Roczny koszt eksploatacji (w zł)	Przebieg	Średni koszt 1 km	Roczny koszt eksploatacji (w zł)	Przebieg	Średni koszt 1 km
ZS 726KE	Citroen	Berlingo	8 067,85	4 065,00	1,98	8 021,19	5 827,00	1,38
ZS 971GS	Toyota	Auris	12 464,43	16 064,00	0,78	16 396,38	18 323,00	0,89
ZS 276ML	Kia	Sportage	20 322,51	23 633,00	0,86	21 561,59	24 073,00	0,90
ZS 592SC	Hyundai	Tuscon	14 352,54	13 753,00	1,04	21 720,55	29 482,00	0,74
ZS 6410J	Peugeot	307	11 968,42	12 314,00	0,97	12 160,38	18 633,00	0,65
ZS 724MM	Peugeot	Rifter	6 109,94	5 565,00	1,10	7 495,76	5 330,00	1,41
ZS 9171R	Fiat	Bravo	11 857,56	12 910,00	0,92	9 729,92	10 312,00	0,94
ZS 5985T	Misthubishi	Lancer	7 423,72	6 777,00	1,10	2 203,48	3 884,00	0,57
Ogółem			92 566,97	95 081,00	0,97	99 289,25	115 864,00	0,86

Najwyższy koszt 1 km przebiegu w 2023 r. dotyczył samochodów Citroen Berlingo, Peugeot Rifter oraz Misthubishi Lancer i wyniósł odpowiednio 1,98 zł i 1,10 zł, natomiast najmniejszy dotyczył Toyota Auris i wyniósł 0,78 zł.

W 2024 r. najwyższy koszt 1 km przebiegu dotyczył samochodów Peugeot Rifter oraz Citroen Berlingo i wyniósł odpowiednio 1,41 zł i 1,38 zł, natomiast najmniejszy dotyczył Misthubishi Lancer i wyniósł 0,57 zł.

Średni koszt dla wszystkich samochodów w 2023 r. wyniósł 0,97 zł. W 2024 r. nastąpił lekki spadek do kwoty 0,86 zł.

W zakresie ewentualnej wymiany taboru samochodowego będącego w użytkowaniu Jednostki ZWIJHARS poinformował, że (...) *Fiat Bravo (...) jest jednym z najstarszych pojazdów we flocie WIJHARS w Szczecinie (rocznik 2009) z drugą największą liczbą przejechanych km – na koniec marca 2025 r.: 212 403 km. Dlatego też, zużycie pojazdu generuje potrzebę jego wyłączenia z floty WIJHARS w Szczecinie z chwilą pozyskania nowego pojazdu.*

W okresie objętym kontrolą 2 samochody służbowe na podstawie Protokołów zostały przekazane do użytkowania pracownikom w Świnoujściu oraz we Wałczu.

W wyniku kontroli ustalono, że samochód służbowy o nr rej. ZS 724 MM stacjonujący w Świnoujściu jeździł głównie na trasie Świnoujście -WOC-Świnoujście. W związku z tym poproszono o wyjaśnienie, w jakich celach był wykorzystywany samochód służbowy w ramach wykazywanych jazd lokalnych. Z odpowiedzi ZWIJHARS wynika, że (...) *Od stycznia do marca 2024 r. samochód służbowy ZS724MM (a także w okresie od 16.09.2020 roku do chwili obecnej) był wykorzystywany do dojazdu na miejsce kontroli towarów sprowadzanych z zagranicy na terenie Wolnego Obszaru Celnego (WOC) należącego do firmy (...) Służył również do przewozu opakowań z rybą mrożoną w celu rozmrożenia i oceny organoleptycznej. (...). Udzielone wyjaśnienie przyjęto mając na uwadze, że ww. samochód zgodnie z umową użyczenia¹¹⁴, został przekazany Jednostce w celu wykonywania zadań związanych z realizacją odpraw granicznych wykonywanych przez WIJHARS w morskim przejściu granicznym w Świnoujściu.*

W przypadku samochodu o nr rej. ZS 6410J przekazanego przez WIJHARS do Wałcza kontrolujący na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzili, że w latach 2023-2024 pojazd wykorzystywany był przez pracownika w celu realizacji obowiązków służbowych, tj. w celu przeprowadzania kontroli na terenie województwa oraz udziału w szkoleniach. Z wykazu delegacji sporządzonego przez Jednostkę wynika, że w okresie objętym kontrolą pracownikowi w celu realizacji powierzonych zadań wystawiono łącznie 108 delegacji. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarności, celowości i efektywności wykorzystania pojazdu.

(dowód: akta str. 172-174, 1643, 1698-1841, 1843, 1845, 1990, 1929, 2450-2469)

¹¹⁴ Umowa użyczenia nr 9/IR/2020 z dnia 18 sierpnia 2020 r. zawarta pomiędzy ZUW i Jednostką.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Zmiany w majątku trwałym

Nieprawidłowo sporządzone dokumenty OT oraz nieprawidłowe ujęcie dowodów w ewidencji księgowej w 2024 r.

W wyniku analizy dokumentów OT i ewidencji księgowej za 2024 r. stwierdzono, że:

- a) w przypadku OT od nr 1201/2024 do nr 1203/2024 wartość początkowa środków wynikająca z tych dokumentów została zawyżona o łączną kwotę 36,90 zł (prawidłowa wartość 3x6 838,80 zł, na OT 3x6 851,10 zł),
- b) różnicę w wysokości 190,00 zł pomiędzy sumą wartości środków wynikającą z OT od nr 1192/2024 do nr 1196/2024 (kwota 4 590,00 zł), a łączną kwotą dotyczącą tych OT zaewidencjonowaną odpowiednio na kontach 013-3 i 072-1-3 (kwota 4 780,00 zł),
- c) błędne zaewidencjonowanie OT nr 1178/2024 (dotyczy pozostałych środków trwałych grupa 6) na kwotę 149,99 zł po stronie MA na koncie 072-1-1, zamiast na koncie 072-1-2,
- d) w treści operacji dotyczącej DP 362/11/2024 nie wskazano, że kwota 9 501,75 zł obejmuje również OT nr 1179/2024.

(dowód: akta str. 1346-1349, 1356, 1358, 1364-1366, 1371-1387)

W związku z powyższym kontrolujący zwrócili się do Inspektoratu z prośbą o wyjaśnienie przyczyny opisanych powyżej nieprawidłowości. W wyjaśnieniu ZWIJHARS poinformował:

Ad a)

W odniesieniu do OT nr 1201 do 1203/2024 informujemy, że błędna kwota wynikała z niezamierzonego skopiowania wartości z poprzednich OT. Wartość ta została błędnie poprawiona na etapie księgowania – Główna Księgowa (...) nie zmieniła kwoty na samych dokumentach OT.

Obecnie, po konsultacji z nową Główną Księgową, podjęto decyzję o skorygowaniu błędu. Korekty zostały wprowadzone, celem zapewnienia zgodności dokumentacji z rzeczywistym stanem.

Ad b)

W odniesieniu do OT nr 1192 do nr 1196/2024 informujemy, że w 2024 r. błędnie zaksięgowano kwotę na kontach 013-3 oraz 072-1. Ze względu na zatwierdzone sprawozdania finansowe korekta księgowania zostanie przeprowadzona w 2025 r. zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Ad c)

W odniesieniu do OT nr 1178/2024 informujemy, że w grudniu 2024 r. p. (...) pełniąc funkcję głównej księgowej błędnie zaksięgowała.

Ad d)

Jest to ewidentny błąd księgowania. Ze względu na zatwierdzone sprawozdania finansowa korekta księgowania zostanie przeprowadzona w 2025 r. zgodnie z ustawą o rachunkowości.

PODSUMOWANIE

Zgodnie z ustawą o rachunkowości¹¹⁵:

- art. 22 ust. 1 Dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych. (...),
- art. 23 art. 2 pkt 2 Zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji (...),
- art. 24 ust. 1 Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco¹¹⁶.

Mając na uwadze przepisy ustawy o rachunkowości oraz udzielone wyjaśnienia, należy stwierdzić, że opisane powyżej nieprawidłowości spowodowały:

- niezgodność pomiędzy ewidencją księgową i dokumentacją, na podstawie której dokonano księgowania,
- niezachowaniem przez Jednostkę przepisów ww. ustawy,
- zawyżenie kwoty środków wynikającej z dokumentów OT,
- zawyżenie ewidencji księgowej środków,
- zaewidencjonowanie dowodów księgowych na nieprawidłowym koncie.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są pracownicy dokonujący księgowania w okresie objętym kontrolą, prowadzący i sporządzający dokumentację związaną z przyjęciem i likwidacją środków w Jednostce oraz osoby je nadzorujące.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIEŃ

Rozliczanie zużycia paliwa w samochodach służbowych

Przekroczenie normy zużycia paliwa powyżej 10% (przepał) na samochodzie służbowym Fiat Bravo w październiku 2023 r. oraz brak wskazania przyczyny zaistniałych przepałów na kartach drogowych

W wyniku kontroli stwierdzono, że w miesiącu październiku 2023 r. na samochodzie służbowym marki Fiat Bravo nr rejestracyjny ZS 9171R wystąpił przepał powyżej

¹¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.

¹¹⁶ Art. 24 ust. 2 Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Art. 24 ust. 3 Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, (...).

Art. 24 ust. 4 pkt 1 Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych (...).

limitu (10%) wynikającego z wewnętrznych uregulowań¹¹⁷. W kontrolowanym okresie samochód służbowy wykonywał jedynie jazdy lokalne, na których zgodnie z Zarządzeniem Nr 28/2022 ZWIJHARS¹¹⁸ ustalono normę zużycia paliwa dla samochodu w cyklu miejskim w wysokości 10,5 l/100 km. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że:

- zużycie paliwa wg normy wynosiło 13,02 l (124 km x 10,5 l/100 km),
- rzeczywiste zużycie paliwa wynosiło 18,764 l (61,220 l + 15,334 l – 57,790 l)¹¹⁹,
- różnica pomiędzy rzeczywistym zużyciem paliwa, a normą (stwierdzony przepał) wynosiła 15,132 l (18,764 l – 13,02 l).

W związku z tym, zgodnie z przyjętą przez Inspektorat metodologią rozliczenia zużycia paliwa, średnie zużycie paliwa nie mieściło się w limicie ustalonym przez Jednostkę i zostało przekroczone o 44,11% (rzeczywiste średnie zużycie paliwa 15,132 l/100 km, norma 10,5 l/100 km).

Kontrolujący poprosili Jednostkę o podanie przyczyny stwierdzonego przepału oraz informację, czy podjęto w związku z tym dodatkowe działania mające na celu jego wyeliminowanie w przyszłości. W udzielonej odpowiedzi Jednostka nie odniosła się do przepałów powstałych w październiku.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do zarządzenia ws. korzystania z samochodów w Inspektoracie:

- w przypadku zaistnienia warunków zwiększających zużycie paliwa kierowca każdorazowo powinien opisać takie zdarzenie na dole karty drogowej,
- dopuszcza się przepał w wysokości do 10% w związku z eksploatacją w warunkach wzmożonego ruchu, w okresie złych warunków atmosferycznych oraz jazdach po drogach nie utwardzonych,
- w przypadku przekroczenia normy zużycia paliwa powyżej 10% w okresie rozliczeniowym, Kierownik jednostki, na wniosek osoby nadzorującej właściwą eksploatację pojazdu, może obciążyć pracownika kierującego samochodem służbowym kosztami ponadnormatywnego zużycia paliwa¹²⁰.

W opisanym przypadku w przedłożonej dokumentacji brak jest wskazania przyczyny stwierdzonego przepału oraz informacji, o podjęciu przez Inspektorat ewentualnych działań w zakresie wyjaśnienia lub rozliczenia powstałego przepału, co jest niezgodne z wewnętrznymi uregulowaniami w tym zakresie obowiązującymi w Jednostce.

W 2023 r. zgodnie z obowiązującą w tym czasie procedurą:

- Nadzór nad samochodami służbowymi sprawował Kierownik Wydziału Nadzoru bądź osoba go zastępująca, który odpowiadał m.in. za prawidłowe

¹¹⁷ Załącznik nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 5/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r.

¹¹⁸ Zarządzenie Nr 28/2022 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w Szczecinie z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany norm zużycia paliwa na samochodach służbowych będących na wyposażeniu WIJHARS w Szczecinie.

¹¹⁹ Paliwo zakupione w październiku + stan paliwa na początku okresu rozliczeniowego – paliwo na koniec okresu rozliczeniowego.

¹²⁰ Obciążenie jest poprzedzone odebraniem od kierowcy lub kierowców pisemnych wyjaśnień przyczyn wystąpienia przepału.

wypełnienie kart drogowych przez pracowników (§ 6 ust. 2 pkt 3), wypełnienie miesięcznej karty pojazdu służbowego (§ 6 ust. 3 pkt 2).

- Kierownik Wydziału Administracji odpowiadał m.in. za przyjmowanie i sprawdzanie pod względem rachunkowym kart drogowych i miesięcznych kart pojazdów (§ 6 ust. 4 pkt 2).
- Pracownik kierujący samochodem służbowym zobowiązany był m.in. do stosowania się do obowiązujących norm zużycia paliwa (§ 7 ust. 2 pkt b).
- Po każdorazowym tankowaniu pojazdu do pełna osoba sprawująca nadzór nad samochodami lub osoba, której przekazano samochód w użytkowanie rozlicza zużycie paliwa wg obowiązujących norm (§ 8 ust. 12).

Mając na uwadze opisaną sytuację w przypadku powtarzających się rozbieżności pomiędzy ustaloną normą zużycia paliwa, a faktycznym zużyciem należałoby rozważyć zmianę norm zużycia paliwa dla tego pojazdu. Ponadto w ramach kontroli osoba sprawująca nadzór nad prawidłowym sporządzaniem kart drogowych¹²¹ powinna zwrócić uwagę, aby kierujący pojazdem, zgodnie z obowiązującą procedurą wskazywał przyczynę zwiększonego zużycia paliwa.

Za opisane uchybienie odpowiedzialność ponoszą osoby bezpośrednio użytkujące samochód służbowy oraz osoby sprawujące nadzór w tym zakresie w Jednostce.

(dowód: akta str. 157, 172, 1668-1694, 1854-1857, 1905)

Nieprawidłowo sporządzone i rozliczone karty drogowo

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- a) przy wyliczaniu przepałów i oszczędności na karcie drogowej seria „AC”089310 z dnia 28 listopada 2023 r. (samochód Kia Sportage) uwzględniono wg karty przejazd z dnia 30 listopada 2023 r.,
- b) z miesięcznej karty przebiegu pojazdu służbowego nr rej. ZS 276ML (KIA Sportage) wynika, że samochód w dniu 02.10.2023 r. przejechał 6 km (jazda lokalna). Na przedstawionych kontrolującym kartach drogowych nie widnieje adnotacja w tym zakresie. Natomiast z rejestru wyjść służbowych za 2023 r. (poz. 850) wynika, że w dniu 02.10.2023 r. odnotowano wyjście służbowe wskazując cel wyjścia: dworzec,
- c) w przypadku karty drogowej nr 89270 (samochód służbowy o nr rej. ZS 724 MM) rozliczając spalanie ustalono zużycie paliwa na podstawie normy dla jazdy w trasie na poziomie 5,7l/100km zamiast dla normy ustalonej dla jazdy po mieście, wynoszącej 7,5l/100 km (dotyczy to przejechanych 7 km).

(dowód: akta str. 1864-1876, 1891-1892, 1895-1897, 1906-1907, 1909)

Kontrolujący w powyższym zakresie zwrócili się do Jednostki z pytaniami.

W wyjaśnieniu ZWIJHARS poinformował:

¹²¹ Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 7/2024 z dnia 19 marca 2024 r., od 19 marca 2024 r. w Inspektoracie nadzór ten prowadzi Kierownik Wydziału Kontroli, a Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego sprawuje nadzór m.in. nad sprawdzaniem pod względem rachunkowym kart drogowych i miesięcznych kart pojazdów.

Ad a)

Zgodnie z kartą drogową nr AC 089310 w dniach 28-30 listopada 2023 r. pojazd marki Kia Sportage o nr rej. ZS 276 ML użytkował pracownik WIJHARS w Szczecinie (...). Wymieniony nie jest w stanie podać przyczyny pominięcia w karcie drogowej wyjazdu w kierunku Mieszka I w Szczecinie w dniu 29 listopada 2023 r. i zatankowania go na stacji BP. Faktem jest, że wspomniany wyjazd został uwzględniony (co do liczby przejechanych km) w wyjeździe z dnia 30 listopada 2023 r. przez tego samego kierującego. Z relacji pracownika wynika, że mógł być to wyjazd do serwisu w Ustowie (mieszczącego się nieopodal ul. Mieszka I w Szczecinie). W zał. notatka służbowa pracownika (Zał. nr 7).

Odnosząc się do udzielonego wyjaśnienia należy stwierdzić, że zgodnie z §7 ust. 2 lit. e) oraz § 8 ust. 10 zarządzenia ws. korzystania z samochodów¹²², pracownik zobowiązany jest do bieżącego wypełniania karty drogowej (...), poprzez wpisanie w (...) karcie drogowej: daty i godziny wyjazdu oraz powrotu, stanu początkowego i końcowego licznika, liczby przejechanych kilometrów, daty i ilości kupowanego paliwa oraz notowania przebiegu pojazdu, przy którym nastąpiło tankowanie samochodu. Mając na uwadze powyższe zapisy wnikające z obowiązującej procedury Jednostka zobowiązana była uwzględnić na karcie drogowej wszystkie przejazdy wykonywane samochodem służbowym.

(dowód: akta str. 157, 172, 186, 1671-1672)

Ad b)

W dniu 2 października 2023 r. Pani (...) użytkowała pojazd służbowy marki Kia Sportage o nr rej. ZS 276ML. Tego dnia udała się na ul. Owocową w Szczecinie (przyległą do Dworca PKP) celem odebrania pracownika WIJHARS w Szczecinie Oddziału w Koszalinie (...), która przyjechała do siedziby WIJHARS w Szczecinie z dokumentacją służbową, a jednocześnie po odbiór samochodu. Potwierdzeniem przyjazdu Pani (...) do Szczecina jest wystawiona delegacja nr 79/K/2023 z dnia 02.10.2023 r. do Szczecina na PKP, a także karta drogową nr TG 547146 z dnia 2 października 2023 r., w której widnieje jako kierujący Pani (...), a ponadto udokumentowany jest przejazd na trasie Szczecin-Koszalin. Pani (...) wypisała się tego dnia w rejestrze wyjść służbowych za 2023 r. (poz. 850) wskazując faktyczne miejsce docelowe swego wyjścia. Wymieniona wyjazd tego dnia odnotowała w karcie drogowej nr 2256877 wystawionej w dniu 28 września 2023 r. Prawdopodobnym powodem zaistniałej sytuacji był brak możliwości uzyskania karty od kierownika Wydziału. Dlatego też, Pani (...) udokumentowała ów wyjazd na wskazanej karcie drogowej (obejmującej wrzesień 2023 r.). W miesięcznej karcie przebiegu pojazdu służbowego za październik 2023 r. wykazano 6 km, które w dniu 2 października 2023 r. przejechała Pani (...) – co pozostawało w zgodzie z rzeczywistością i wpłynęło na prawidłowe rozliczenie przejechanych km, a co za tym idzie zużycie paliwa. (w zał. notatka pracownika) (Zał. nr 8).

Odnosząc się do udzielonego wyjaśnienia należy stwierdzić, że zgodnie z §7 ust. 2 lit. e) oraz § 8 ust. 6 zarządzenia ws. korzystania z samochodów¹²³, pracownik zobowiązany jest do bieżącego wypełniania karty drogowej (...), a zapisów dokonuje się w ponumerowanych kartach drogowych z zachowaniem ciągłości zapisów w kolejnych dniach miesiąca, w okresie nie dłuższym niż jeden miesiąc. Mając na

¹²² Załącznik nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 5/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r.

¹²³ Załącznik nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 5/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r.

uwadze powyższe zapisy wynikające z obowiązującej procedury, zapis dotyczący 2 października 2023 r. nie powinien zgodnie z wyjaśnieniem zostać uwzględniony w karcie dotyczącej przejazdów we wrześniu.

(dowód: akta str. 157-158, 173, 213, 1671-1672)

Ad c)

W związku z prowadzoną kontrolą uprzejmie wyjaśniam, że w dokumentacji dotyczącej rozliczenia przebiegu pojazdu omyłkowo zastosowano błędną stawkę zużycia paliwa. Zamiast prawidłowej wartości 5,7 l/100 km, dla odcinka o długości 7 km została zastosowana stawka 7,5 l/100 km¹²⁴.

Prawidłowe zużycie paliwa dla tego odcinka powinno wynosić:

$$7 \text{ km} \times 5,7 \text{ l/100 km} = 0,399 \text{ l}$$

Zastosowane błędnie zużycie wyniosło:

$$7 \text{ km} \times 7,5 \text{ l/100 km} = 0,525 \text{ l}$$

Różnica wynosi zatem:

$$0,525 \text{ l} - 0,399 \text{ l} = 0,126 \text{ l}$$

Z uwagi na niewielką wartość tej różnicy, mającą marginalny wpływ na całościowe rozliczenie, uznajemy to za niezamierzoną omyłkę rachunkową bez wpływu na rzetelność dokumentacji.

Dołożymy starań, aby podobne nieścisłości nie wystąpiły w przyszłości.

Odnosząc się do udzielonego wyjaśnienia należy stwierdzić, że zgodnie z § 8 ust. 12 zarządzenia ws. korzystania z samochodów¹²⁵ po każdorazowym tankowaniu pojazdu do pełna osoba sprawująca nad samochodami lub osoba, której przekazano w użytkowanie rozlicza zużycie paliwa wg obowiązujących norm. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Jednostka w opisanej sytuacji nie wypełniła ww. zapisu wynikającego z procedury.

(dowód: akta str. 159, 174-175, 1673, 1895-1897, 1909)

PODSUMOWANIE

Opisane powyżej sytuacje spowodowały w przypadku:

- a) i b) niewywiązanie się przez Jednostkę z zapisów wynikających z wewnętrznych uregulowań, poprzez nieujęcie w kartach drogowych wszystkich przejazdów wykazanych w danym okresie poszczególnymi samochodami służbowymi,
- c) zaniżenie zużycia paliwa w badanym okresie, nieprawidłowe ustalenie stanu paliwa na koniec okresu rozliczeniowego oraz nieprawidłowe ustalenie przejazdów (zawyżenie) za luty 2024 r.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe są pracownicy użytkujący samochody służbowe w okresie stwierdzonych uchybień oraz pracownicy sprawujący w Inspektoracie nadzór nad prawidłowym wypełnianiem kart drogowych oraz rozliczające zużycie paliwa.

¹²⁴ Prawidłowa norma zużycia paliwa, którą Jednostka powinna zastosować przy rozliczaniu zużycia paliwa dla 7 km, to 7,50l/100 km, a nie jak wskazano w odpowiedzi 5,70l/100 km.

¹²⁵ Załącznik nr 1 do Zarządzenia ZWIJHARS nr 5/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z dnia 28 kwietnia 2025 r. Notatka służbowa z dnia 7 kwietnia 2025 r. dot. pakietów internetowych na fakturach paliwowych. Notatka służbowa z dnia 7 lipca 2025 r. dot. likwidacji środków trwałych PŚTW/76/2009 oraz PŚTW/52/2017. Wyjaśnienia dotyczące stanu i wykorzystania sprzętu informatycznego w WIJHARS w Szczecinie.
Ocena obszaru kontroli nr 4	Pozytywna z nieprawidłowościami

Określenie obszaru kontroli	5. Prawdliwość ponoszenia wydatków.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. a, art. 4, art. 21-22, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.). Art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 39 ust. 1, art. 40 ust. 1, art. 44 ust. 1 pkt 3, ust. 2-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, Dz. U. 2024 poz. 1530 ze zm.).

USTALENIA KONTROLI

5.1 Wydatki

W badanym okresie w WIJHARS obowiązywały zasady (polityki) rachunkowości wprowadzone zarządzeniami ZWIJHARS nr 20/2018 z dnia 29 czerwca 2018 r. i nr 7/2023 z dnia 5 czerwca 2023 r. oraz procedura kontroli finansowo-księgowej wprowadzona zarządzeniami ZWIJHARS nr 14/2012 z dnia 30 lipca 2012 r. i nr 8/2023 z dnia 12 czerwca 2023 r.

(dowód: akta str. 226-268, 274-300)

Kontroli poddano wydatki, które poniesione zostały przez WIJHARS¹²⁶ w okresie listopad-grudzień 2023 r. na kwotę 1 192 402,24 zł¹²⁷ oraz lipiec-sierpień 2024 r. na kwotę 1 158 190,71 zł.

(dowód: akta str. 1991-2047, 2382)

W wyniku analizy dokumentacji w zakresie wydatków objętych próbą kontrolną, stwierdzono nieprawidłowości w postaci:

- nieprzestrzegania procedury kontroli finansowo-księgowej,
- zaewidencjonowania wydatków w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Nie stwierdzono dokonywania przez WIJHARS wydatków bezzasadnych oraz nieterminowego regulowania płatności, wynikających z dowodów księgowych objętych próbą kontrolną.

(dowód: akta str. 2385-2395)

Weryfikacji poddano również prawidłowość kwalifikowania wydatków poniesionych przez WIJHARS w okresach przejściowych. Próbą kontrolną objęto dowody księgowe, które wpłynęły do WIJHARS do dnia 1 lutego 2024 r. – 12 dokumentów na łączną kwotę 20 167,35 zł oraz do dnia 31 stycznia 2025 r. – 13 dokumentów na łączną kwotę 8 062,50 zł.

(dowód: akta str. 2349)

¹²⁶ Zaewidencjonowane na paragrafach klasyfikacji budżetowej: 3020, 4020, 4110, 4120, 4140, 4170, 4210, 4260, 4270, 4280, 4300, 4360, 4400, 4410, 4430, 4440, 4480, 4550, 4710.

¹²⁷ Ze względu na nieprzedłożenie dokumentu, nie zweryfikowano wydatku opisanego jako rozliczenie pogotowia kasowego do RK 7/2023, który zaewidencjonowano na § 4210 w kwocie 151,78 zł, § 4300 w kwocie 300,00 zł i § 4550 w kwocie 518,75 zł.

Zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdań opisanymi w polityce rachunkowości w części A pkt VI:

- ust. 1 – do ksiąg rachunkowych w danym miesiącu przyjmuje się wszystkie dokumenty finansowo-księgowe, które wpłynęły do sekretariatu WIJHARS, nie później niż do 5 dnia miesiąca za miesiąc poprzedni i zgodnie z tą zasadą sporządza się sprawozdania za dany okres sprawozdawczy¹²⁸,
- ust. 2 – w sprawozdaniu budżetowym ujmuje się dokumenty, które wpłynęły do sekretariatu WIJHARS:
 - ppkt 1 – za okres od stycznia do listopada zgodnie z ust. 1,
 - ppkt 2 – za grudzień nie później niż do dnia 10 stycznia następnego roku,
 - ppkt 3 – za rok nie później niż do 25 stycznia następnego roku.
- ust. 3 – w sprawozdaniu finansowym ujmuje się dokumenty, które wpłynęły do sekretariatu WIJHARS, nie później niż do końca lutego następnego roku¹²⁹,
- ust. 4 – do właściwego okresu sprawozdawczego, o którym mowa w ust. 2 i 3, mogą zostać przyjęte dokumenty finansowo-księgowe, w przypadku których nastąpiło przekroczenie terminów określonych w ust. 1-3, a których przyjęcie w tym okresie, w ocenie głównego księgowego, jest istotne dla rzetelności sporządzanych sprawozdań za dany okres.

(dowód: akta str. 232-233)

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że stosowane są zapisy polityki rachunkowości dotyczące okresu przejściowego.

(dowód: akta str. 2411, 2435-2439)

Stwierdzono, że spośród 25 poddanych kontroli dowodów księgowych dotyczących okresu przejściowego:

- 20 nie zostało opatrzone opisem operacji gospodarczej,
 - 9 nie posiada potwierdzenia przeprowadzenia kontroli merytorycznej,
- co narusza postanowienia procedury kontroli finansowo-księgowej.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Dodatkowo stwierdzono, że 3 faktury dotyczące okresu przejściowego, uregulowano 1 dzień po wyznaczonym terminie płatności, przy czym w jednym przypadku¹³⁰ wynikało to z przyczyn niezależnych od WIJHARS (płatności dokonano w dniu wpływu dowodu księgowego), natomiast w dwóch przypadkach¹³¹ spowodowane było absencją pracownika WIJHARS i zakwalifikowane zostało przez kontrolujących jako nieprawidłowość.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

¹²⁸ Dokumenty z datą wpływu po tym terminie kwalifikowane są do kolejnego okresu sprawozdawczego.

¹²⁹ Dokumenty, które wpłyną po tym terminie i nie mają istotnego wpływu na sumę bilansową, są ujmowane w księgach rachunkowych roku następnego.

¹³⁰ Faktura nr FS/150/12/2024/41 z dnia 31 grudnia 2024 r.

¹³¹ Faktury nr 24/004164860/995 i nr 24/641034627/002 z dnia 31 grudnia 2024 r.

5.2 Delegacje

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że zasady wystawiania i rozliczania poleceń wyjazdów służbowych określone zostały w drodze:

- zarządzenia ws. stawek,
- zarządzenia Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej w Szczecinie nr 9/2012 z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie trybu postępowania przy delegowaniu w podróż służbową pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie¹³² (dalej: zarządzenie ws. delegacji).

(dowód: akta str. 2440-2448)

Według przekazanych przez WIJHARS wykazów delegacji, pracownikom Inspektoratu w latach 2023-2024 wystawiono łącznie 834 delegacje (polecenia wyjazdu służbowego). Zebrane w tym zakresie dane, z podziałem na delegacje ze względu na koszty oraz na delegacje anulowane, przedstawia tabela.

Rok	WIJHARS	Liczba delegacji				
		ogółem	kosztowych	bezkosztowych	nieokreślonych pod kątem kosztów	anulowanych
2023	Szczecin*	258	71	34	152	1
	Koszalin	91	38	20	33	0
Razem		349	109	54	185	1
2024	Szczecin	347	97	104	141	5
	Koszalin	138	62	53	23	0
Razem		485	159	157	164	5
Ogółem		834	268	211	349	6

* W tym Oddział Graniczny WIJHARS Szczecin-Świnoujście

(dowód: akta str. 2450-2469, 2499)

Stwierdzono, że 349 spośród 834 delegacji odnotowanych w wykazach delegacji (42% ogólnej liczby delegacji), nie zostało przedstawionych do rozliczenia po zakończeniu podróży służbowych, czego skutkiem jest brak możliwości ustalenia związanych z nimi kosztów. **Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Ustalono, że rejestry poleceń wyjazdów służbowych prowadzone są odrębnie w wersji papierowej (dla pracowników ze Szczecina i Świnoujścia) oraz w wersji elektronicznej (dla pracowników z Koszalina).

(dowód: akta str. 2470-2498)

Stwierdzono, że rejestry poleceń wyjazdów służbowych nie charakteryzują się ciągłością zapisów numeracji, a numeracja poleceń wyjazdów służbowych nie odpowiada wynikającej z rejestrów. **Szczegóły uchybienia opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

¹³² Zmienionego zarządzeniem nr 24/2012 z dnia 17 października 2012 r.

Na podstawie przekazanych wykazów delegacji dokonano analizy wyjazdów służbowych w latach 2023-2024, pod kątem wykorzystanych środków transportu i związanych z tym wydatków. Zebrane w tym zakresie dane przedstawia tabela¹³³.

Rok	WIJHARS	Środek transportu wskazany w poleceniu wyjazdu służbowego	Liczba delegacji	Kwota wydatków (zł)
2023	Szczecin*	samochód służbowy	99	2 996,35
			147	nieokreślona
		samochód prywatny	3	1 183,90
		transport publiczny ¹³⁴	3	722,20
	Koszalin	samochód służbowy	43	888,80
			29	nieokreślona
		samochód prywatny	10	1 059,70
			4	nieokreślona
		transport publiczny ¹³⁵	4	659,20
		transport mieszany ¹³⁶	1	344,00
Razem			343	7 854,15
2024	Szczecin*	samochód służbowy	166	2 826,65
			140	nieokreślona
		samochód prywatny	17	1 926,50
		transport publiczny ¹³⁷	14	7 196,57
	transport mieszany ¹³⁸	4	554,30	
	Koszalin	samochód służbowy	114	1 527,00
			19	nieokreślona
		samochód prywatny	1	166,28
Razem			475	14 197,30
Ogółem			818	22 051,45

* W tym Oddział Graniczny WIJHARS Szczecin-Świnoujście

Na podstawie zgromadzonych danych ustalono, że w latach 2023-2024 zrealizowano łącznie 818 wyjazdów służbowych, w tym 593 wyjazdy wykonane przez pracowników ze Szczecina oraz 225 wyjazdów wykonanych przez pracowników z Koszalina.

Największą liczbę wyjazdów stanowiło 757 wyjazdów z wykorzystaniem samochodu służbowego (92,54% wszystkich wyjazdów), natomiast najmniej wyjazdów, tj. 5 zrealizowano z wykorzystaniem transportu mieszanego.

Możliwe do ustalenia wydatki związane z wyjazdami służbowymi wyniosły łącznie 22 051, 45 zł, z czego największe wydatki poniesiono na wyjazdy z wykorzystaniem transportu publicznego (8 577,97 zł) oraz samochodu służbowego (8 238,80 zł).

(dowód: akta str. 2450-2469, 2499)

¹³³ Bez danych wynikających z 16 delegacji, w tym 6 anulowanych oraz 10, co do których w wykazach delegacji nie wskazano środka transportu.

¹³⁴ Komunikacja miejska, PKP, autokar.

¹³⁵ PKP, PKS, bus,

¹³⁶ Samochód służbowy - samochód prywatny.

¹³⁷ PKP, LOT.

¹³⁸ Samochód służbowy – PKP, samochód służbowy – samochód prywatny, samochód służbowy – komunikacja miejska.

Na podstawie przekazanych wykazów delegacji dokonano również analizy wyjazdów służbowych w latach 2023-2024, pod kątem celu wyjazdów i związanych z tym wydatków. Zebrane w tym zakresie dane przedstawia tabela¹³⁹.

Rok	WIJHARS	Cel wyjazdu wskazany w poleceniu wyjazdu służbowego	Liczba delegacji	Kwota wydatków (zł)
2023	Szczecin*	certyfikacja win	1	0,00
		kontrola	55	1 324,00
			144	nieokreślona
		nadzór	3	43,35
		narada	5	1 324,60
		przewóz dokumentów/materiałów biurowych/wyposażenia	7	180,00
		przewóz próbek do laboratorium	21	604,80
			2	nieokreślona
		sprawy pracownicze ¹⁴⁰	1	22,50
		szkolenie	10	712,00
			1	nieokreślona
	uroczystości	1	668,70	
	sprawy eksploatacyjno-remontowe ¹⁴¹	1	22,50	
	Koszalin	kontrola	27	1 082,20
			27	nieokreślona
		narada	9	180,00
			2	nieokreślona
		przewóz dokumentów/materiałów biurowych/wyposażenia	1	0,00
		przewóz próbek do laboratorium	1	22,50
		szkolenie	19	1 595,60
3			nieokreślona	
sprawy eksploatacyjno-remontowe ¹⁴²	2	71,40		
Razem			343	7 854,15
2024	Szczecin*	kampania informacyjno-edukacyjna	13	209,50
			1	nieokreślona
		kontrola	131	2 876,20
			137	nieokreślona
		narada	13	3 588,82
		przewóz dokumentów/materiałów biurowych/wyposażenia	2	45,00
		przewóz próbek do laboratorium	12	315,00
			2	nieokreślona
		sprawy pracownicze ¹⁴³	3	67,50
		szkolenie	21	5 312,00
	sprawy eksploatacyjno-remontowe ¹⁴⁴	6	90,00	
	Koszalin	kontrola	71	874,28
			19	nieokreślona
narada		4	0,00	

¹³⁹ Bez danych wynikających z 6 delegacji anulowanych oraz 10 delegacji, co do których w wykazach delegacji nie wskazano celu wyjazdu.

¹⁴⁰ Przeprowadzenie oceny okresowej pracownika.

¹⁴¹ Wymiana opon.

¹⁴² Odbiór auta służbowego.

¹⁴³ Badania okresowe, zebranie pracowników.

¹⁴⁴ Wymiana opon, organizacja pracy w Oddziale Granicznym WIJHARS Szczecin-Świnoujście w związku z prowadzonym remontem.

	przewóz dokumentów/materiałów biurowych/wyposażenia	2	0,00
	przewóz próbek do laboratorium	17	427,50
	szkolenie	21	391,50
	Razem	475	14 197,30
	Ogółem	818	22 051,45

* W tym Oddział Graniczny WIJHARS Szczecin-Świnoujście

Na podstawie zgromadzonych danych ustalono, że największą liczbę wyjazdów stanowiło 611 wyjazdów związanych z kontrolami (74,69% wszystkich wyjazdów), natomiast najmniej wyjazdów zrealizowano w związku ze sprawami pracowniczymi (4), nadzorem (3), certyfikacją win (1) oraz uroczystościami (1).

Największe wydatki poniesiono na wyjazdy związane ze szkoleniami (8 011,00 zł), kontrolami (6 156,28 zł) oraz naradami (5 093,42 zł).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie celowości zrealizowanych wyjazdów służbowych.

(dowód: akta str. 2450-2469, 2499)

Weryfikację spełnienia wymogów wynikających z uregulowań wewnętrznych WIJAHRS w zakresie wystawiania poleceń wyjazdów służbowych oraz rozliczania kosztów podróży służbowej, przeprowadzono na próbie obejmującej łącznie 30 poleceń wyjazdów służbowych. Zestawienie wytypowanych do kontroli dokumentów przedstawia tabela¹⁴⁵.

1.	120/2023	2.	23/K/2023	3.	19/K/2023	4.	67/K/2023	5.	20/K/2023
6.	99/2023	7.	2/2023	8.	170/2023	9.	123/2023	10.	21/K/2023
11.	17/K/2023	12.	18/K/2023	13.	80/K/2023	14.	202/2023	15.	240/2023
16.	204/2024	17.	37/2024	18.	19/2024	19.	227/2024	20.	67/K/2024
21.	232/2024	22.	213/2024	23.	126/K/2024	24.	128/2024	25.	234/2024
26.	55/K/2024	27.	92/K/2024	28.	129/K/2024	29.	265/2024	30.	310/2024

(dowód: akta str. 2500, 2571)

W wyniku analizy dokumentów objętych próbą stwierdzono:

- nieprawidłowości w postaci:
 - nieprzestrzegania procedury kontroli finansowo-księgowej,
 - nieprzestrzegania zarządzenia ws. stawek,
 - błędnego rozliczenia kosztów podróży służbowej,
 - zaewidencjonowania wydatków związanych z podróżą służbową w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową,
których **szczegóły opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości**¹⁴⁶,
- uchybienie w postaci nieprzestrzegania zarządzenia ws. stawek, którego **szczegóły opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

¹⁴⁵ Dokumenty zawierające numer z lit. K – polecenia wyjazdu służbowego wystawione dla pracowników Oddział WIJHARS w Koszalinie; poz. 11-15 i 26-30 – polecenia wyjazdu służbowego rozliczone jako bezkosztowe.

¹⁴⁶ Nieprawidłowości w postaci nieprzestrzegania procedury kontroli finansowo-księgowej oraz zaewidencjonowania wydatków związanych z podróżą służbową w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową opisano w Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości Ad 5.1 Wydatki.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Ad 5.1 Wydatki

Nieprzestrzeganie procedury kontroli finansowo-księgowej

W wyniku weryfikacji dowodów księgowych dokumentujących wydatki objęte próbą kontrolną, stwierdzono nieprzestrzeganie procedury finansowo-księgowej w zakresie:

- 1) Opatrywania dowodów księgowych podpisem osoby sporządzającej, sprawdzającej i zatwierdzającej dowód do wypłaty.
- 2) Dokonywania na dowodach księgowych opisu operacji gospodarczej.
- 3) Potwierdzenia przeprowadzenia kontroli merytorycznej oraz formalno-rachunkowej dowodów księgowych.
- 4) Dokonywania dekretacji dowodów księgowych.

Ad 1) Stwierdzono, że dowody księgowe w postaci listy płac nie zostały opatrzone podpisem osoby, która dowód:

- sporządziła – listy płac nr: 2407B, 2407C, 2408A, 2408D, 2408E,
- sprawdziła – listy płac nr: 2403A, 2411B, 2411C, 2412A, 2412D¹⁴⁷,
- zatwierdziła do wypłaty – listy płac nr: 2311C, 2311D, 2408D, 2408E.

(dowód: akta str. 2095-2103, 2241-2249, 2315-2318, 2329-2337)

Zgodnie z załącznikiem nr 1¹⁴⁸ do procedury kontroli finansowo-księgowej:

- imienne listy płac¹⁴⁹ sporządza komórka księgowości, zatwierdza (sprawdza) pod względem merytorycznym kierownik wydziału, a pod względem formalno-rachunkowym Główny księgowy oraz zatwierdza do wypłaty ZWIJHARS/Główny księgowy,
- imienne listy wypłat nagród¹⁵⁰ sporządza kierownik wydziału, zatwierdza (sprawdza) pod względem merytorycznym kierownik wydziału, a pod względem formalno-rachunkowym Główny księgowy oraz zatwierdza do wypłaty ZWIJHARS/Główny księgowy.

Interpretacja postanowień procedury kontroli finansowo-księgowej wskazuje, że wymienione dokumenty podlegają wstępnej, bieżącej i następnej kontroli finansowej, której dowodem przeprowadzenia jest podpis złożony na dokumencie przez osoby upoważnione do sprawowania tej kontroli.

(dowód: akta str. 278, 294-295)

W złożonych wyjaśnieniach ZWIJHARS jako przyczyny braku wyżej opisanych podpisów wskazała:

- potwierdzenie przez Główną księgową jedynie sprawdzenia dowodu księgowego, podczas gdy wymieniona dokonała również samego jego sporządzenia w zastępstwie pracownika przebywającego na urlopie,
- związaną z urlopami i zwolnieniami lekarskimi, nieobecność pracowników odpowiedzialnych za złożenie podpisów.

(dowód: akta str. 163-164, 170)

¹⁴⁷ W przypadku wskazanych list płac nieprawidłowość stwierdzono w wyniku weryfikacji obszaru kontroli nr 3 – Prawdliwość zarządzania zasobami ludzkimi.

¹⁴⁸ Rodzaje i obieg dokumentów oraz komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich opracowanie i kontrolę.

¹⁴⁹ Listy płac nr: 2407B, 2407C, 2408A, 2403A, 2411B, 2411C, 2412A, 2412D, 2311C.

¹⁵⁰ Listy płac nr: 2311D, 2408D, 2408E.

Stwierdzono, że podpisem osoby sporządzającej oraz sprawdzającej, nie zostały również opatrzone deklaracje ZUS P DRA: 01.11.2023 z dnia 21 listopada 2023 r., 01.12.2023 z dnia 18 grudnia 2023 r., 01.07.2024 z dnia 23 lipca 2024 r. i 01.08.2024 z dnia 21 sierpnia 2024 r.

(dowód: akta str. 2094, 2166, 2234, 2314)

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do procedury kontroli finansowo-księgowej, formularz deklaracji ZUS DRA sporządza i sprawdza pod względem merytorycznym komórka księgowości.

(dowód: akta str. 295)

ZWIJHARS wyjaśniła, że (...) *Deklaracje DRA sporządzane są w programie PŁATNIK wysyłane i opatrzone podpisem elektronicznym przez osobę upoważnioną. Osobami takimi były Pani (...) oraz Pani (...). Brak ich podpisów jest wynikiem niedopełniania obowiązków.*

(dowód: akta str. 170)

Ad 2) Stwierdzono, że w 118 przypadkach, dowody księgowe nie posiadały opisu operacji gospodarczej¹⁵¹. Wykaz dowodów księgowych nieposiadających przedmiotowego opisu stanowi załącznik do akt kontroli.

(dowód: akta str. 2048-2091, 2111-2129, 2135-2165, 2184-2196, 2200-2233, 2250-2312, 2377-2378, 2383-2384, 2396-2435)

Zgodnie z postanowieniami procedury finansowo-księgowej, osoba dokonująca kontroli merytorycznej dowodu zamieszcza na nim także krótki opis operacji gospodarczej, ze wskazaniem przeznaczenia realizowanych dostaw, usług lub robót budowlanych oraz stwierdzeniem, że zostały faktycznie wykonane zgodnie z umową/zleceniem.

(dowód: akta str. 289)

ZWIJHARS wyjaśniła, że *Braki te wynikają z niewłaściwej kontroli merytorycznej i formalnej sprawowanej przez Głównego Księgowego (...) i osobę ją zastępującą (...). Ocenie trwa procedura zmieniająca Zarządzenie nr 8/2023 z dnia 12.06.2023 r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli finansowo-księgowej w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rono-Spożywczych w Szczecinie.*

(dowód: akta str. 168)

Ad 3) Stwierdzono, że potwierdzenia przeprowadzenia kontroli pod względem merytorycznym, nie posiadają dowody księgowe nr:

- 106/10/2023 z dnia 31 października 2023 r.,
- FVS/20/12/2023 z dnia 31 grudnia 2023 r.,
- 1035/12/2024/R-NZO, 45/12/2024, 24/004164860/995, 24/641034627/002 i FS/150/12/2024/41 z dnia 31 grudnia 2024 r.,
- 1002748755 z dnia 2 stycznia 2025 r.,
- F28506P1224SFAKAML z dnia 7 stycznia 2025 r.,
- 20/DA-DB/2025 z dnia 14 stycznia 2025.

(dowód: akta str. 2048-2049, 2412-2423, 2428-2431)

¹⁵¹ W przypadku faktur nr: 1009/12/2024/R-NZO z dnia 20 grudnia 2024r., 24/004164860/995, 24/641034627/002 i 2217/24 z dnia 31 grudnia 2024 r., nieprawidłowość stwierdzono w wyniku weryfikacji obszaru kontroli nr 1 – Prawidłowość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja.

Zgodnie z procedurą kontroli finansowo-księgowej, na dowód przeprowadzonej kontroli merytorycznej na dowodzie zamieszcza się adnotację „sprawdzono pod względem merytorycznym”, opatrzoną datą dokonania kontroli oraz podpisem osoby jej dokonującej.

(dowód: akta str. 289)

ZWIJHARS wyjaśniła, że *Nie posiadamy informacji, dlaczego w 2023 r., nie dokonano przeprowadzenia kontroli merytorycznej faktur. Natomiast jeżeli chodzi o faktury z grudnia 2024 r. i stycznia 2025 r. to wynika to z opieszałości pracownika (...), która przetrzymywała faktury tłumacząc się innymi obowiązkami, a w konsekwencji opłacono je pomimo braku kontroli merytorycznej, ponieważ upływał termin ich płatność.*

(dowód: akta str. 169)

Dodatkowo stwierdzono, że potwierdzenia przeprowadzenia kontroli pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym nie posiadają rachunki kosztów podróży dotyczące poleceń wyjazdów służbowych wykazanych w tabeli.

Nr polecenia wyjazdu służbowego	Brak potwierdzenia przeprowadzenia kontroli pod względem:
99/2023, 120/2023, 123/2023, 17/K/2023, 19/K/2023, 20/K/2022, 21/K/2023, 23/K/2023, 67/K/2023, 80/K/2023, 213/2024, 227/2024, 234/2024, 67/K/2024, 126/K/2024	formalnym
18/K/2023, 240/2023, 55/K/2024, 92/K/2024, 129/K/2024, 265/24, 310/2024	formalno rachunkowym
202/2023	merytorycznym i formalno-rachunkowym

(dowód: akta str. 2501-2529, 2536-2542, 2547-2563)

Zgodnie z zapisami procedury kontroli finansowo-księgowej, wydatków dokonuje się w oparciu o dowody księgowe, które przed zaksięgowaniem powinny być sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Sprawdzenie dowodu księgowego przez złożenie na nim podpisu dokonuje osoba, która faktycznie tej operacji dokonała, lub która potwierdziła jej fakt.

(dowód: akta str. 280)

ZWIJHARS wyjaśniła, że *Nieprawidłowość w zakresie sprawdzenia pod względem: formalnym wynika z przeoczenia. W przypadku sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym nie jesteśmy w stanie przedstawić wyjaśnienia, ponieważ osoby odpowiedzialne (...) za ten zakres kontroli przebywają na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Merytorycznym i formalno-rachunkowym - brak jest informacji, dlaczego polecenie wyjazdu służbowego nr 202/2023 z dnia 25.09.2023 r. nie posiada stosownych potwierdzeń. Osobą odpowiedzialną za weryfikację delegacji była Główna Księgowa/Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (...), która przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Obecnie wszystkie delegacje są weryfikowane i opisywane zarówno pod względem merytorycznym, jak i formalno-rachunkowym.*

(dowód: akta str. 166)

Należy zauważyć, że brak potwierdzenia kontroli wydatków pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, czy kontrola w takim zakresie została przeprowadzona.

Ad 4) Stwierdzono, że dekretacji nie posiadają dowody księgowe nr:

- 246/DA-W/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r.,
- 4193/2024 z dnia 21 czerwca 2024 r.
- 669/08/2024/R-NZO z dnia 26 sierpnia 2024 r.

(dowód: akta str. 2137-2138, 2201, 2293)

Zgodnie z procedurą kontroli finansowo-księgowej, dokument stanowiący podstawę zapisu w księgach rachunkowych podlega dekretacji (zakwalifikowanie dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych – tj. właściwe konto oraz klasyfikacja budżetowa).

(dowód: akta str. 289)

ZWIJHARS wyjaśniła, że *Wskazane faktury nie posiadają dekretacji z powodu błędu Głównej Księgowej (...) oraz jej zastępczyni (...).*

(dowód: akta str. 169)

Zgodnie z procedurą kontroli finansowo-księgowej, *przestrzeganie i ścisłe stosowanie postanowień procedur zapewnia prawidłowe funkcjonowanie gospodarki finansowej oraz własną ochronę majątku jednostki.*

Skutkiem nieprzestrzegania procedury finansowo-księgowej w opisanym powyżej zakresie, jest zatem ryzyko nieprawidłowego funkcjonowania gospodarki finansowej WIJHARS.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są pracownicy Inspektoratu, którzy nie przestrzegali postanowień procedury kontroli finansowo-księgowej w opisanym powyżej zakresie oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Zaewidencjonowanie wydatków w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową

Stwierdzono, że poniesione przez WIJHARS wydatki zaewidencjonowane zostały w niewłaściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej, tj.:

- 1) Wydatki na zakup wody w łącznej kwocie 300,00 zł¹⁵², odzieży ochronnej, środków ochrony indywidualnej i środków BHP w łącznej kwocie 438,41 zł¹⁵³ zaewidencjonowano w § 4210, a wydatek za pranie odzieży roboczej w kwocie 99,96¹⁵⁴ w § 4300, zamiast w § 3020¹⁵⁵.

(dowód: akta str. 2338-2358)

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁵⁶ (dalej: r.w.s.k.d.w.):

- § 4210 obejmuje zakup materiałów i wyposażenia związany z utrzymaniem i funkcjonowaniem jednostek; nie zalicza się do tego paragrafu zakupów dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń

¹⁵² Paragon nr 465504 z dnia 13 czerwca 2023 r. i nr 20792 z dnia 14 czerwca 2023 r.

¹⁵³ Faktura nr 1150/06/23 z dnia 9 czerwca 2023 r., nr FS-76/2/2024/HHS z dnia 13 lutego 2024 r., nr FS-77/2/2024/HHS z dnia 13 lutego 2024 r. i nr F/700832/2024/246 z dnia 24 marca 2024 r.

¹⁵⁴ Paragon nr W035707 z dnia 13 maja 2024 r.

¹⁵⁵ W przypadku wskazanych wydatków nieprawidłowość stwierdzono w wyniku weryfikacji obszaru kontroli nr 3 – Prawdliwość zarządzania zasobami ludzkimi.

¹⁵⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.

w naturze dokonywanych z wydatków osobowych oraz zakupu środków żywności,

- § 4300 obejmuje wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne, oraz wydatki na zakup usług.

Natomiast wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze, niezaliczone do wynagrodzeń, w szczególności świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym profilaktyczne posiłki i napoje), oraz ekwiwalenty za te świadczenia, a także ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej wykonywane przez pracowników, winny zostać ujęte w § 3020.

ZWIJHARS wyjaśniła, że brak jest informacji, dlaczego:

- (...) zakup wody w czerwcu 2023 r. zaksięgowano na paragrafie 4210 (...). Jest to wynikiem błędu osoby księgującej (...),
- (...) ówczesna Główna Księgowa (...) zaksięgowała wydatki związane z zakupem ubrań ochronnych, odzieży BHP, artykułów BHP na paragrafie 4210, a nie na paragrafie 3020 natomiast (...) wydatki związane z praniem odzieży roboczej na §4300, a nie na §3020.

W odpowiedzi na pytanie kontrolujących ZWIJHARS dodatkowo poinformowała, że W 2023 r. i 2024 r. dokonywano zakupu odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej. Brak jest jednak informacji, dlaczego ówczesna Główna Księgowa (...) nie zaksięgowała faktur na paragrafie 3020 klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta str. 164)

2) Wydatki z tytułu wynagrodzeń osobowych¹⁵⁷ za:

- listopad 2023 r. w kwocie 1 511,33 zł (pracownik nr ewidencyjny 30055) i 5 130,08 zł (pracownik nr ewidencyjny 30066),
- grudzień 2023 r. w kwocie 2 207,43 zł (pracownik nr ewidencyjny 30055) i 5 130,09 zł (pracownik nr ewidencyjny 30066),
- lipiec 2024 r. w kwocie 3 896,20 zł (pracownik nr ewidencyjny 30055) i 6 473,95 zł (pracownik nr ewidencyjny 30066),
- sierpień 2024 r. w kwocie 2 111,15 zł (pracownik nr ewidencyjny 12), 6 021,24 zł (pracownik nr ewidencyjny 30082), 6 215,93 zł (pracownik nr ewidencyjny 30055) i 6 473,95 zł (pracownik nr ewidencyjny 30066),

zaewidencjonowano w § 4110, zamiast w § 4020.

(dowód: akta str. 2002, 2029, 2095-2102, 2167-2174, 2241-2248, 2321-2328)

Zgodnie z r.w.s.k.d.w. § 4110 obejmuje składki na ubezpieczenia społeczne, natomiast wynagrodzenia osób należących do korpusu służby cywilnej, winny zostać ujęte w § 3020.

ZWIJHARS wyjaśniła, że Osoby (...) odpowiedzialne za księgowanie oraz przelewy wynagrodzeń we wskazanym okresie nie pracują już w Jednostce, dlatego też brak jest możliwości uzyskania informacji w przedmiocie.

(dowód: akta str. 169)

¹⁵⁷ Lista płać nr 2311C z dnia 22 listopada 2023 r., nr 2312E z dnia 15 grudnia 2023 r., nr 2407C z dnia 23 lipca 2024 r. i nr 2408C z dnia 21 sierpnia 2024 r.

- 3) Wydatki na przeglądy gaśnic w łącznej kwocie 45,00 zł¹⁵⁸ i przegląd samochodu służbowego w kwocie 967,10 zł¹⁵⁹ zaewidencjonowano w § 4270, zamiast w § 4300.

(dowód: akta str. 2035, 2211-2212, 2359-2367)

Zgodnie z r.w.s.k.d.w. § 4270 obejmuje wydatki na zakup usług remontowych, natomiast przegląd gaśnic lub samochodu służbowego, który nie polega na przywróceniu ich/jego wartości użytkowej, a stanowi jedynie kontrolę ich/jego sprawności technicznej, winien zostać sklasyfikowany jako zakup usług pozostałych i ujęty w § 4300.

ZWIJHARS wyjaśniła, że:

- *Nie jesteśmy w posiadaniu informacji, dlaczego osoby odpowiedzialne za księgowanie w 2023 r. (...) wydatki poniesione za przegląd i konserwację gaśnicy zaksięgowały na §4270, a nie §4300. Główna Księgowa, podobnie jak jej zastępczyni, nie pracują już w Inspekcji w związku z powyższym nie ma możliwości uzyskać szczegółowych wyjaśnień,*
- *Brak jest informacji, dlaczego osoba odpowiedzialna za księgowość w tym czasie (...) zaewidencjonowała wydatek (...) udokumentowany fakturą FV/UP/1024/24/HS (...) na §4270 a nie §4300.*

(dowód: akta str. 168, 170)

- 4) Wydatki na konserwację urządzeń teletechnicznych w łącznej kwocie 24,60 zł¹⁶⁰ zaewidencjonowano w § 4300, zamiast w § 4270.

(dowód: akta str. 2037, 2293-2294, 2368-2369)

Zgodnie z r.w.s.k.d.w. § 4300 obejmuje zakup usług pozostałych, natomiast wydatki na zakup usług remontowych, w szczególności usługi obce o charakterze przemysłowym, polegające głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, między innymi usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, winny zostać ujęte w § 4270.

ZWIJHARS wyjaśniła, że *brak jest informacji, dlaczego osoba odpowiedzialna za księgowość (...) poniesione wydatki zaksięgowała na §4300, a nie §4270. Osoba ta w chwili obecnej jest na wypowiedzeniu i przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.*

(dowód: akta str. 170)

¹⁵⁸ Faktura nr FV 94/03/2023 z dnia 20 marca 2023 r., nr FV 93/7/2023 z dnia 17 lipca 2023 r., paragon nr PA 1/8/2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r. W przypadku wskazanych wydatków nieprawidłowość stwierdzono w wyniku weryfikacji obszaru kontroli nr 4 – Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem.

¹⁵⁹ Faktura nr FV/UP/1024/24/HS z dnia 2 lipca 2024 r.

¹⁶⁰ Faktura nr 669/08/2024/R-NZO z dnia 26 sierpnia 2024 r. i nr 765/09/2024/R-NZO z dnia 25 września 2024 r. W przypadku wydatku objętego fakturą 765/09/2024/R-NZO, nieprawidłowość stwierdzono w wyniku weryfikacji obszaru kontroli nr 4 – Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem.

- 5) Wydatki za usługi hotelowe w łącznej kwocie 4 395,72 zł¹⁶¹, za bilety parkingowe w łącznej kwocie 74,40 zł¹⁶² i za bilet PKP w kwocie 106,00 zł¹⁶³ zaewidencjonowano w § 4300, zamiast w § 4410 lub w § 4550.

(dowód: akta str. 2011-2013, 2037-2038, 2130-2134, 2197-2199, 2235, 2313, 2379-2381, 2525-2527)

Zgodnie z r.w.s.k.d.w. § 4300 obejmuje zakup usług pozostałych, natomiast:

- wydatki na podróże służbowe krajowe pracowników, w zakresie określonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej - ponoszone przez pracodawcę i pracownika,
 - wydatki na szkolenia członków korpusu służby cywilnej,
- winny zostać ujęte odpowiednio w § 4410 i § 4550.

ZWIJHARS wyjaśniła, że:

- *Brak jest informacji, dlaczego ówczesna Główna Księgowa (...) zaksięgowwała fakturę (...) (usługa hotelowa) na §4300 (...),*
- *Brak jest informacji, dlaczego bilety (...) zaewidencjonowano na §4300 a nie 4410. Jest to wynikiem błędu pracownika merytorycznego (...),*
- *Brak jest informacji, dlaczego Główna Księgowa (...) poniesione koszty na zakupu biletów parkingowych (...) nie rozliczyła w ramach polecenia służbowego oraz zaksięgowwała na §4300, a nie na §4410. Być może podyktowane to było chęcią rozbicia kosztów delegacji.*
- *Wydatek udokumentowany fakturą WE1/2024/1045773 (...) dotyczył opłaty za bilet PKP do wyjazdu służbowego ZIJHARS do Warszawy w celu odbycia szkolenia z cyberbezpieczeństwa. Brak jest informacji, dlaczego osoba odpowiedzialna za księgowość w tym czasie (...) nie zaewidencjonowała go na §4410 lub §4550.*

(dowód: akta str. 168-170)

- 6) Wydatek z tytułu opłaty za zwrot zlecenia płatniczego w kwocie 2,00 zł¹⁶⁴ zaewidencjonowano w § 4300, zamiast w § 4430.

(dowód: akta str. 2037, 2319-2320)

Zgodnie z r.w.s.k.d.w. § 4300 obejmuje zakup usług pozostałych, natomiast różnego rodzaju płatności i składki winny zostać ujęte w § 4430.

ZWIJHARS wyjaśniła, że *Brak jest informacji, dlaczego wydatek (...) zaewidencjonowano na §4300, a nie §4430. Osoba odpowiedzialna za księgowanie w tym okresie (...) przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.*

(dowód: akta str. 169)

¹⁶¹ Faktura nr 86/06/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r. i nr F/52/12/2023/GR z dnia 12 grudnia 2023 r. – wydatki poniesione w związku z wyjazdem na naradę.

¹⁶² Bilety parkingowe nr 9085 z dnia 5 września 2023 r., nr 9138 z dnia 7 września 2023 r., nr 15624 z dnia 25 września 2023 r., (nr nieczytelne) z dnia 19 i 21 sierpnia 2024 r. – wydatki poniesione w związku z wyjazdem na kontrolę. W przypadku biletów parkingowych nr 9085 i nr 9138, nieprawidłowość stwierdzono w wyniku weryfikacji obszaru kontroli nr 4 – Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem.

¹⁶³ Faktura nr WE1/2024/1045773 z dnia 25 lipca 2024 r. – wydatek poniesiony w związku z wyjazdem na szkolenie.

¹⁶⁴ Wyciąg bankowy nr 71 z dnia 20 sierpnia 2024 r., poz. 9.

Dodatkowo stwierdzono, że wydatek udokumentowany:

- rachunkiem kosztów podróży do polecenia wyjazdu służbowego nr 99/2023 z dnia 17 maja 2023 r., ujęto w ewidencji księgowej konta 130-2-25 4550 za 2023 r. w kwocie 97,60 zł, zamiast 97,50 zł, tj. wynikającej z rachunku,
- rachunkiem kosztów podróży do polecenia wyjazdu służbowego nr 230/2023 z dnia 24 października 2023 r., ujęto w ewidencji księgowej konta 130-2-25 4550 za listopad 2023 r. w kwocie 56,15 zł, zamiast 56,25 zł, tj. wynikającej z rachunku,
- deklaracją ZUS P DRA 01.08.2024, ujęto w ewidencji księgowej konta 130-2-5 4110 za sierpień 2024 r. w kwocie 32 872,30 zł, zamiast 32 846,40 zł, tj. wynikającej z deklaracji.

(dowód: akta str. 2020, 2029, 2092-2093, 2314, 2513-2514, 2569)

Odnosząc się do zakwestionowanych wydatków ZWIJHARS wyjaśniła odpowiednio, że (...) *W wyniku omyłki pisarskiej podczas księgowania, zaksięgowana została kwota 97,60 zł. Różnica wynosi 0,10 zł i powstała wskutek błędu ludzkiego, że Jest to oczywista pomyłka pisarska, oraz że Jest to wynikiem błędu pracownika księgującego (...). Różnica ta wynikała z rozliczenia konta płatnika i niedopłaty na składkach FP i FGŚP (...).*

(dowód: akta str. 168-169)

Skutkiem opisanych nieprawidłowości jest brak przejrzystej i rzetelnej informacji w zakresie wydatków, zawartej w sporządzonych przez WIJHARS sprawozdaniach budżetowych, które powinny przedstawiać rzetelne dane, niezbędne do analiz, kontroli, planowania gospodarczego oraz zabezpieczenia prawidłowego wykorzystania środków budżetowych.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są pracownicy Inspektoratu, którzy dekretowali wydatki niezgodnie z r.w.s.k.d.w. i ujmowali wydatki w ewidencji księgowej w wysokości niezgodnej z dokumentami źródłowym oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Dokonywanie nieterminowych płatności wynikających z dowodów księgowych

Stwierdzono, że nieterminowo uregulowane zostały płatności wynikające z faktur¹⁶⁵:

- nr 436/2023 z dnia 26 kwietnia 2023 r. – kwota faktury 118,20 zł,
- nr 24/004164860/995 z dnia 31 grudnia 2024 r. – kwota faktury 827,18 zł,
- nr 24/641034627/002 z dnia 31 grudnia 2024 r. – kwota faktury 26,82 zł,

oraz z nieustalonej faktury¹⁶⁶, której nieterminowa płatność wynika z opisu faktury nr 24/003873069/995 z dnia 15 czerwca 2024 r. i która spowodowała konieczność zapłaty odsetek w kwocie 1,53 zł.

(dowód: akta str. 2370-2376, 2421-2427)

¹⁶⁵ Nieprawidłowość polegającą na nieterminowym uregulowaniu płatności stwierdzono w wyniku weryfikacji obszaru kontroli nr 1 Prawidłowość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja (faktury nr: 24/004164860/995 i 24/641034627/002 z dnia 31 grudnia 2024 r.) oraz nr 4 – Prawidłowość organizacji oraz gospodarowania mieniem (faktura nr 436/2023 z dnia 26 kwietnia 2023 r. i nieustalona faktura).

¹⁶⁶ ZWIJHARS nie udzielił odpowiedzi na pytanie kontrolujących, której faktury dotyczą odsetki wykazane na fakturze nr 24/003873069/995 z dnia 15 czerwca 2024 r.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

ZWIJAHS wyjaśniła, że w przypadku:

- faktury nr 436/2023 *Brak jest informacji, dlaczego osoba odpowiedzialna za księgowość (...) opłaciła fakturę (...) 19 dni po terminie wynikającym z treści dokumentu. Osoba ta w chwili obecnej jest na wypowiedzeniu i przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.*
Według ustaleń kontroli¹⁶⁷ powodem nieterminowego dokonania płatności było opóźnione (po upływie 14 dni) dostarczenie faktury do rozliczenia przez pracownika WIJHARS,
- faktur nr 24/004164860/995 i nr 24/641034627/002 zostały one (...) *zapłacone 1 dzień po terminie prawdopodobnie z powodu awarii systemu i braku możliwości wykonania podpisu w systemie NBP.*
Według ustaleń kontroli¹⁶⁸ powodem nieterminowego dokonania płatności była absencja pracownika WIJHARS,
- nieustalonej faktury (...) *Brak jest informacji, dlaczego osoba odpowiedzialna za księgowość (...) opłaciła fakturę (...) po terminie wynikającym z treści dokumentu (...).*

(dowód: akta str. 162, 170-171, 187-189, 2372, 2424-2425)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest ryzyko naliczenia przez wystawcę faktury odsetek za nieterminowe regulowanie płatności, konieczność zapłaty odsetek w kwocie 1,53 zł oraz podważenie wiarygodności WIJHARS, jako jednostki reprezentującej sektor finansów publicznych w obrocie gospodarczym. Odpowiedzialność za nieterminowe płatności ponosi pracownik Inspektoratu, który z opóźnieniem przedłożył do rozliczenia dowód księgowy, pracownicy odpowiedzialni za terminowe dokonywanie płatności oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Ad 5.2 Delegacje

Nieprzestrzeganie zarządzenia ws. stawek oraz zarządzenia ws. delegacji

W wyniku weryfikacji dokumentacji związanej z delegowaniem pracowników WIJHARS w podróż służbową oraz rozliczeniem związanych z nią kosztów, stwierdzono nieprzestrzeganie postanowień zarządzenia ws. stawek oraz zarządzenia ws. delegacji w zakresie:

- 1) Przedstawienia do rozliczenia rachunków kosztów podróży służbowej po jej zakończeniu.
- 2) Wnioskowania przez pracowników o wyrażenie przez pracodawcę zgody na przejazd w podróży służbowej samochodem niebędącym własnością pracodawcy (dalej: samochodem prywatnym).
- 3) Stawek obowiązujących za jeden kilometr przebiegu pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, użytego przez pracownika w podróży służbowej na obszarze kraju.

¹⁶⁷ Pisemne oświadczenie pracownika WIJHARS z dnia 29 maja 2023 r.

¹⁶⁸ Wiadomość email przesłana przez pracownika WIJHARS do wystawcy faktur w dniu 15 stycznia 2025 r.

Ad 1) Stwierdzono, że w odniesieniu do 349 spośród 834 delegacji odnotowanych w wykazach delegacji sporządzonych przez Jednostkę, wskazano *brak dokumentu*. Wykaz poleceń służbowych dotyczących przedmiotowych delegacji stanowi załącznik do akt kontroli.

(dowód: akta str. 2450-2469, 2564-2566)

ZWIJHARS wyjaśniła, że *Brakujące dokumenty dotyczą delegacji bezkosztowych*. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, rozliczenie kosztów podróży służbowych powinno odbywać się na podstawie dokumentu „Polecenie wyjazdu służbowego”. W przypadku delegacji kosztowych dokumenty te były systematycznie zwracane. Natomiast dla delegacji bezkosztowych zwrot dokumentów następował nieregularnie. Od 2025 roku wprowadzono zalecenie, aby wszystkie delegacje – zarówno kosztowe, jak i bezkosztowe – były rozliczane na podstawie dokumentu „Polecenie wyjazdu służbowego”. Zobowiązano również pracowników do zwrotu każdego wydanego dokumentu, zgodnie z prowadzoną ewidencją (...).

(dowód: akta str. 165, 179-185)

Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej¹⁶⁹, pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży krajowej lub podróży zagranicznej nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży. Zgodnie z zarządzeniem ws. stawek oraz zarządzeniem w sprawie delegacji, pracownik Jednostki zobowiązany jest przedstawić rozliczenie kosztów podróży na podstawie polecenia wyjazdu służbowego i związanego z nim rachunku kosztów podróży, w terminie 7 dni od dnia zakończenia podróży.

(dowód: akta str. 2442, 2446)

Interpretacja przywołanego przepisu rozporządzenia oraz postanowień uregulowań wewnętrznych WIJHARS prowadzi do wniosku, że po zakończeniu podróży służbowej pracownik zobowiązany jest rozliczyć koszty podróży służbowej, poprzez przedłożenie polecenia wyjazdu służbowego zawierającego między innymi rachunek kosztów podróży. Z przedmiotowego obowiązku nie zwalnia przy tym fakt odbycia podróży służbowej, w związku z którą koszty nie zostały poniesione.

Według kontrolujących – wbrew informacji przekazanej przez ZWIJHARS – nie można jednoznacznie stwierdzić, że *brakujące dokumenty dotyczą delegacji bezkosztowych*. Jak bowiem wskazują dane dotyczące niektórych z kwestionowanych poleceń wyjazdów służbowych, zrealizowana na ich podstawie podróż służbowa wygenerować mogła co najmniej koszty po stronie diet – np. polecenia wyjazdów służbowych nr: 31/2023, 242/2023, 248/2023 i 249/2023 do Warszawy w dniach 15-16 lutego 2023 r., 16-17 listopada 2023 r. i 23-24 listopada 2024 r.

Ad 2) Stwierdzono, że w przypadku polecenia wyjazdu służbowego nr 227/2024 Dyrektor Generalny Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego zlecił wyjazd z wykorzystaniem samochodu służbowego, natomiast do rozliczenia przedłożono to samo polecenie wyjazdu służbowego, które nie było już opatrzone podpisem zlecającego i w którym jako środek lokomocji oprócz samochodu służbowego

¹⁶⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 167 ze zm.

dopisano samochód prywatny. Według rachunku kosztów podróży, do rozliczenia przedstawiono koszt użycia w podróży służbowej samochodu prywatnego.

(dowód: akta str. 2536-2539)

ZWIJHARS wyjaśniła, że W zgłoszeniu wyjazdu służbowego prawdopodobnie omyłkowo nie uwzględniono informacji o wykorzystaniu samochodu prywatnego. Zgłoszenia dokonywał sekretariat, jednak ze względu na zakończenie współpracy z pracownikiem odpowiedzialnym za ten proces, nie ma możliwości jednoznacznego ustalenia przyczyny pominięcia.

(dowód: akta str. 167)

W ocenie kontrolujących bez względu na przyczynę nieuwzględnienia samochodu prywatnego w zgłoszeniu wyjazdu służbowego przekazanym Wojewodzie Zachodniopomorskiemu, należało podjąć działania zmierzające do usunięcia braków oraz akceptacji dokonanej korekty polecenia wyjazdu służbowego przedłożonego do rozliczenia.

Ad 3) Stwierdzono, że do rozliczenia kosztów użycia samochodu prywatnego w podróżach służbowych zrealizowanych na podstawie poleceń wyjazdów służbowych:

- nr 227/2024 – wyjazd w celu uczestnictwa w naradzie WIJHARS
- nr 232/2024 – wyjazd w celu reprezentowanie WIJHARS,

przyjęto nieprawidłową ze względu na cel wyjazdu, stawkę za jeden kilometr przebiegu samochodu prywatnego w wysokości 1,15 zł, przy czym dokumentacja obejmująca rozliczenie ww. podróży służbowych, nie zawiera informacji na temat pojemności skokowej silnika użytych samochodów prywatnych.

(dowód: akta str. 2536-2537, 2543-2544)

Według zarządzenia ws. stawek, stawka za jeden kilometr przebiegu samochodu prywatnego w wysokości 1,15 zł, dotyczy podróży służbowej w celu pobrania próbek do badań lub do miejsc kontroli, z wykorzystaniem samochodu prywatnego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³, natomiast do rozliczenia kosztów podróży w analizowanych przypadkach, powinna zostać zastosowana stawka za jeden kilometr przebiegu samochodu prywatnego, w wysokości:

- 0,445 zł¹⁷⁰ dla pojazdu o pojemności skokowej silnika do 900 cm³,
- 0,575 zł¹⁷¹ dla pojazdu o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³.

(dowód: akta str. 2440-2441, 2443-2444)

Ustalono, że łączne koszty podróży służbowych z wykorzystaniem samochodu prywatnego, wykazane w rachunkach kosztów podróży analizowanych przypadków, zostały zawyżone co najmniej o 239,20 zł. Wyliczenia w tym zakresie przedstawia tabela.

¹⁷⁰ Według § 1 ust. 1 pkt 1 zarządzenia ws. stawek – 50% x 0,89 zł (stawka określona w § 2 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy – Dz. U. z 2002 r. Nr 27 poz. 271 ze zm. – dalej: rozporządzenia ws. kosztów używania samochodów osobowych niebędących własnością pracodawcy).

¹⁷¹ Według § 1 ust. 1 pkt 2 zarządzenia ws. stawek – 50% x 1,15 zł (stawka określona w § 2 pkt 1 lit. b rozporządzenia ws. kosztów używania samochodów osobowych niebędących własnością pracodawcy).

Nr polecenia wyjazdu służbowego	Przebieg wg rachunku kosztów podróży (km)	Stawka za 1 kilometr przebiegu wg rachunku kosztów podróży (zł)	Max. stawka za 1 kilometr przebiegu pojazdu, ze względu na cel podróży (zł)	Koszt przejazdu wg rachunku kosztów podróży (zł)	Max. koszt przejazdu, ze względu na cel podróży (zł)	Różnica (zł)
1	2	3	4	5 (2x3)	6 (2x4)	7 (5-6)
227/2024	296	1,15	0,575	340,40	170,20	170,20
232/2024	120	1,15	0,575	138,00	69,00	69,00
Razem				478,40	239,20	239,20

(dowód: akta str. 2536-2537, 2543-2544)

Na pytanie kontrolujących, dlaczego do rozliczenia wskazanych wyjazdów służbowych przyjęto nieprawidłową stawkę za jeden kilometr przebiegu samochodu prywatnego, ZWIJHARS wyjaśniła, że:

- (...) Rozliczenie delegacji 227/2024 pod względem rachunkowym podpisała Pani (...) Główny Specjalista, akceptowała Główna Księgowa (...) – niestety brak jest możliwości uzyskania stosownych wyjaśnień z powodu długotrwałego zwolnienia lekarskiego w/w osób,
- (...) Rozliczenie delegacji nr 232/2024 zostało zatwierdzone pod względem formalnym i rachunkowym przez panią (...), Głównego Specjalistę. Niestety, na chwilę obecną nie jesteśmy w stanie wyjaśnić przyczyny zastosowania nieprawidłowej stawki, ponieważ pani (...) przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim i znajduje się w okresie wypowiedzenia.

(dowód: akta str. 166-167)

Skutkiem nieprzestrzegania zarządzenia ws. stawek oraz zarządzenia ws. delegacji w opisanym powyżej zakresie jest:

- brak możliwości ustalenia rzeczywistych kosztów podróży służbowych oraz brak pewności co do rzetelności i poprawności sporządzanej w powyższym zakresie dokumentacji finansowej (Ad 1),
- brak transparentności przy wyborze samochodu prywatnego jako środka lokomocji, przewidzianego do użycia w podróży służbowej (Ad. 2),
- zawyżenie kosztów podróży z wykorzystaniem samochodów prywatnych co najmniej o 239,20 zł (Ad 3).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą pracownicy Inspektoratu, którzy nie przestrzegali postanowień zarządzenia ws. stawek oraz zarządzenia ws. delegacji w opisanym powyżej zakresie oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Błędne rozliczenie kosztów podróży służbowej

Stwierdzono, że w pozycji *ryczałt za dojazdy* na rachunku kosztów podróży do polecenia wyjazdu służbowego nr 20/K/2022 z dnia 17.02.2023 r., wykazano do rozliczenia 108,50 zł zamiast kwoty 105,80 zł, tj. wynikającej z załączonego do rozliczenia, wniosku pracownika o zaakceptowanie kosztów przejazdu samochodem prywatnym.

(dowód: akta str. 2510-2512, 2567)

ZWIJHARS wyjaśniła, że powyższe jest wynikiem oczywistej pomyłki pisarskiej, a błąd nie został wychwycony na etapie kontroli formalno-rachunkowej.

(dowód: akta str. 167)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest rozliczenie kosztów podróży służbowej zawyżonych o 2,70 zł w stosunku do faktycznie poniesionych – w wyniku rozliczenia pracownikowi zwrócono 131,00 zł, natomiast należało zwrócić 128,30 zł¹⁷². Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi pracownik Inspektoratu, który nieprawidłowo przeprowadził kontrolę formalno-rachunkową rachunku kosztów podróży.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIEŃ

Ad 5.2 Delegacje

Brak ciągłości zapisów numeracji w rejestrach poleceń wyjazdów służbowych oraz niewynikająca z tych rejestrów, numeracja poleceń wyjazdów służbowych

Ustalono, że numeracja rejestrów poleceń wyjazdów służbowych prowadzonych:

- w Szczecinie zawiera pozycje pominięte (66-67 w 2023 r.; 152 w 2024 r.) oraz zapisy uzupełnione lit. a (poz. 44a, 197a, 233a w 2023 r.; poz. 247a, 295a, 318a w 2024 r.),
- w Koszalinie zawiera pozycje zdublowane (93-95 w 2024 r.) oraz zapisy uzupełnione lit. a (poz. 28a, 29a, 31a i 32a w 2023 r.).

(dowód: akta str. 2470-2498)

Dodatkowo stwierdzono, że polecenia wyjazdów służbowych wydane w 2024 r. dla pracowników w Koszalinie, posiadają nadane kolejne numery niewynikające z prowadzonego rejestru – pierwszą pozycją rejestru w 2024 r. jest 88 (kontynuacja numeracji rejestru w 2023 r., zakończonej na pozycji 87), natomiast odnotowanemu pod tą pozycją poleceniu wyjazdu służbowego nadano numer 1/K/2024, a kolejnym numery narastające.

Zgodnie z zarządzeniem ws. delegacji, każdy wydany dokument „polecenie wyjazdu służbowego” winien być odnotowany w rejestrze (...) oraz powinien posiadać kolejny numer wynikający z rejestru (...).

(dowód: akta str. 2445-2447, 2497-2498)

ZWIJHARS poinformowała, że (...) Pozycja 66 została wpisana przez pracownika w sposób nieczytelny, co mogło sugerować numer 68. W wyniku tego, kolejny pracownik – działając w pośpiechu – dokonał wpisu delegacji z numerem 69, pomijając faktycznie istniejące, lecz błędnie zidentyfikowane, pozycje 66 i 67. Błąd ten ma charakter merytoryczny. Ponadto, w rejestrze odnotowano przypadki zdublowanej numeracji delegacji. Zjawisko to jest efektem braku odpowiedniego nadzoru nad procesem pozyskiwania numerów delegacji przez pracowników. Gdyby numery były każdorazowo nadawane przed realizacją delegacji, numeracja w rejestrze byłaby spójna z rzeczywiście wydanymi delegacjami. Pozycje oznaczone literą „a” (dotyczy rejestru Szczecin) odnoszą się do delegacji pracowników wykonujących obowiązki służbowe poza siedzibą Inspektoratu, w tym pracowników terenowych oraz pracownika ze Świnoujścia. Delegacje te oznaczono literą „a”, gdyż nadanie numerów nastąpiło z opóźnieniem – dopiero w dniu ich realizacji. Pracownicy obecni w siedzibie Inspektoratu mogli na bieżąco dokonać wpisu, natomiast pracownicy terenowi, przebywający poza siedzibą, nie mieli technicznej możliwości

¹⁷² Na łączne koszty podróży składa się również dieta w wysokości 22,50 zł.

pozyskania numeru. W celu wyeliminowania tego problemu, od stycznia 2025 r. wprowadzono zasadę obowiązkowego telefonicznego kontaktu z sekretariatem, umożliwiającą pracownikom terenowym uzyskanie numeru delegacji przed jej rozpoczęciem. W przypadku rejestru delegacji w jednostce Koszalin, pozycje oznaczone literą „a” są skutkiem niesystematycznego uzupełniania dokumentacji. Osobą odpowiedzialną za prawidłową rejestrację delegacji był Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (...). Obecnie wszyscy pracownicy zostali pouczeni o konieczności dokonywania wpisów w sposób prawidłowy i terminowy.

ZWIJHARS poinformowała również, że Numeracja dla jednostki w Koszalinie została zaprowadzona w formie np. 1/K/2024, aby mogła być prowadzona przez jednostkę na bieżąco. Rozwiązanie zostało zastosowane z przyczyn organizacyjnych.

(dowód: akta str. 165-165)

Przekazane wyjaśnienia wskazują, że przyczynami uchybienia było niezachowanie należytej staranności przy wprowadzaniu oraz ustalaniu kolejnych numerów rejestru oraz jego niesystematyczne prowadzenie.

Skutkiem uchybienia może być utrudnione monitorowanie realizacji wyjazdów służbowych.

Odpowiedzialność za uchybienie ponoszą pracownicy Inspektoratu, którzy nie zachowali należytej staranności w związku z uzupełnianiem kolejnych pozycji rejestru oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Nieprzestrzeganie zarządzenia ws. stawek

W wyniku weryfikacji dokumentacji związanej z delegowaniem pracowników WIJHARS w podróż służbową oraz rozliczeniem związanych z nią kosztów, stwierdzono, że w przypadku polecenia wyjazdu służbowego:

- 1) nr 19/K/2023, 20/K/2022 i 67/K/2024 użycie w podróży służbowej samochodu prywatnego, nie zostało poprzedzone złożeniem przez pracownika pisemnego wniosku o wyrażenie zgody w tym zakresie.

Ustalono, że po zakończeniu podróży służbowej delegowani wystąpili pisemnie o zaakceptowanie kosztu przejazdu samochodem prywatnym, wskazując między innymi pojemność skokową silnika samochodu.

(dowód: akta str. 2505-2507, 2510-2512, 2540-2542)

ZWIJHARS wyjaśniła, że *Zapis §2 Zarządzenia nr 4/2007 nie precyzuje jednoznacznie, że wniosek o przejazd samochodem służbowym musi być złożony w formie pisemnej. W praktyce obowiązującej w Jednostce, uzgodnienia dotyczące przejazdów były dokonywane telefonicznie i każdorazowo akceptowane przez Kierownika Wydziału Kontroli (...), co było uznawane za wystarczającą formę zgody. Jednocześnie należy zaznaczyć, że załącznik do pytania 32 zawiera zapis o konieczności dołączenia zgody na użycie samochodu prywatnego do celów służbowych. W związku z tym obecnie wprowadzono jednolitą praktykę dokumentowania zgody w formie pisemnej zarówno w przypadku korzystania z samochodów służbowych, jak i prywatnych.*

(dowód: akta str. 166, 190-191)

Kontrolujący nie podzielają stanowiska, zgodnie z którym *zapis §2 Zarządzenia nr 4/2007 nie precyzuje jednoznacznie, że wniosek o przejazd samochodem służbowym musi być złożony w formie pisemnej.*

O pisemnym charakterze przedmiotowego wniosku świadczy brzmienie § 2 ust. 3 zarządzenia ws. stawek, zgodnie z którym w w/w wniosku *należy dokładnie określić miejsce rozpoczęcia podróży służbowej, tj. miejsce zamieszkania pracownika (miasto, ulica, nr domu) oraz miejsce docelowe (miasto, ulica, nr domu).*

(dowód: akta str. 2440-2442)

Należy również zauważyć, że zgodnie z obowiązującą w administracji zasadą dokumentowania, wszystkie istotne czynności i decyzje podejmowane w procesach administracyjnych, prawnych czy organizacyjnych winny zostać utrwalone w formie pisemnej (papierowej lub elektronicznej). Wytworzona w takiej formie dokumentacja stanowi dowód przebiegu zdarzeń i podjętych działań, co jest kluczowe dla zapewnienia przejrzystości, rozliczalności i możliwości weryfikacji.

- 2) nr 120/2023, 204/2024, 227/2024 i 232/2024¹⁷³ użycie samochodu prywatnego w podróży służbowej nie zostało poprzedzone złożeniem przez pracownika pisemnego wniosku o wyrażenie zgody w tym zakresie.

W okazanej kontrolującym dokumentacji brak było również innego rodzaju dokumentów, wskazujących na pojemność skokową silnika samochodu.

(dowód: akta str. 2501-2502, 2530-2531, 2536-2539, 2543-2546)

Na pytanie kontrolujących, czy w związku z podróżą służbową na podstawie wskazanych poleceń wyjazdów służbowych, złożone zostały wnioski o wyrażenie zgody na przejazd w podróży służbowej samochodem prywatnym, bądź inne dokumenty wskazujące na pojemność skokową silnika użytych samochodów, ZWIJHARS wyjaśniła, że w przypadku polecenia wyjazdu służbowego:

- nr 120/2023 – W posiadanej dokumentacji nie odnaleziono wniosku o wyrażenie zgody na odbycie podróży służbowej samochodem prywatnym. Informacja o pojemności skokowej silnika została przekazana ustnie przez pracownika osobie rozliczającej delegację (...). Nie jesteśmy w stanie jednoznacznie ustalić, czy formalna zgoda na wykorzystanie samochodu prywatnego została wydana. Należy jednak zaznaczyć, że „Polecenie wyjazdu służbowego” zawiera wskazanie środka transportu jako „samochód prywatny” i zostało podpisane przez osobę upoważnioną, co mogło zostać uznane za jednoznaczną akceptację wyboru środka transportu. Osoba odpowiedzialna za weryfikację delegacji (...) przebywa obecnie na długotrwałym zwolnieniu lekarskim,
- nr 204/2024 – W polecenie wyjazdu (...) jako środki lokomocji wpisano: PKP, samolot, samochód prywatny. Delegację zatwierdził wz. Dyrektora Generalnego (...). Akceptacja wydała się jednoznaczna ze zgodą na użycie samochodu prywatnego bez dodatkowych wniosków,
- 227/2024 – (...) Delegacja dotyczyła organizacji narady krajowej przez Inspektorat. W danym okresie wszystkie samochody służbowe były już przydzielone do innych zadań. Pani Inspektor, działająca w zastępstwie ZWIJHARS, miała dodatkowo odebrać z dworca PKP Panią Inspektor WIJHARS z Lublina. Ponadto, w tym samym czasie należało odebrać p. Inspektor WIJHARS z Warszawy, która przyleciała na

¹⁷³ Polecenia wyjazdów służbowych dla ZWIJHARS (nr 120/2023 i 204/2024) i zastępcy ZWIJHARS (nr 227/2024 i 232/2024), gdzie zlecającym wyjazd był Dyrektor Generalny Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

lotnisko w Goleniowie. Sytuacje te spowodowały zaangażowanie dwóch samochodów służbowych. Jako organizator narady (...) zobligowana była do wcześniejszego przyjazdu do miejsc (Baniewice oraz Międzywodzie) w których odbywała się narada. Z tego względu, podjęto decyzję o wykorzystaniu samochodu prywatnego, co uzgodniono ustnie z (...) ZWIJHARS (...).

- *232/2024 – (...) Wyjazd pracownika samochodem prywatnym został uzgodniony ustnie z ZWIJHARS (...). Nie został złożony pisemny wniosek w tej sprawie. Pracownik przekazał ustnie informację dotyczącą pojemności skokowej silnika pojazdu, który został wykorzystany do odbycia delegacji.*

(dowód: akta str. 167)

W ocenie kontrolujących uzgodnienia ustne, których przedmiotem jest wykorzystanie samochodu prywatnego jako środka lokomocji w planowanej podróży służbowej lub późniejsze ustalenie pojemności skokowej silnika samochodu prywatnego w celu rozliczenia kosztów takiej podróży, nie realizują opisanej wcześniej zasady dokumentowania.

Brak wynikającej z odpowiedniego wniosku lub innego dokumentu, informacji w zakresie pojemności skokowej silnika samochodu prywatnego użytego w podróży służbowej, uniemożliwia natomiast weryfikację zastosowanej przy rozliczeniu kosztów podróży stawki za jeden kilometr przebiegu samochodu prywatnego, a tym samym poprawności samego rozliczenia.

- 3) nr 213/2024 wystawionego w dniu 4 września 2024 r. jako środek lokomocji, wskazano samochód prywatny, pomimo że wniosek o wyrażenie zgody na użycie takiego środka lokomocji datowany jest dopiero na dzień 6 września. Ustalono również, że zarówno sam wniosek jak i inne przedstawione kontrolującym dokumenty, nie zawierają informacji na temat pojemności skokowej silnika pojazdu.
- (dowód: akta str. 2547-2549)

ZWIJHARS wyjaśniła, że Pracownik dopełnił wymaganych formalności w dniu 6 września 2024 r., składając stosowny wniosek przed planowanym wyjazdem, który odbył się w dniu 7 września 2024 r. Dodatkowo, pojemność skokowa silnika pojazdu została ustalona ustnie i wynosiła 1490 cm³ (...).

(dowód: akta str. 168)

Kontrolujący nie uwzględniają wyjaśnień, ponieważ wskazanie w poleceniu wyjazdu służbowego samochodu prywatnego jako środka lokomocji ex ante, tj. jeszcze przed złożeniem wymaganego w tym zakresie wniosku, nie jest zgodne z postanowieniami zarządzenia ws. stawek, natomiast ustne ustalenie pojemności skokowej silnika pojazdu nie wypełnia zasady dokumentowania.

Skutkiem opisanego uchybienia jest brak transparentności przy wyborze samochodu prywatnego jako środka lokomocji, przewidzianego do użycia w podróży służbowej (pkt 1 – 3) oraz brak możliwości weryfikacji rozliczeń kosztów podróży służbowej zrealizowanej z wykorzystaniem samochodu prywatnego (pkt 2 – 3).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą pracownicy Inspektoratu, którzy nie przestrzegali postanowień zarządzenia ws. stawek oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z dnia 28 kwietnia 2025 r.
Ocena obszaru kontroli nr 5	Pozytywna z nieprawidłowościami

Określenie obszaru kontroli	6. Prawdopodobność rozliczania środków ponoszonych na inwestycje.
Podstawa prawna realizacji zadania	– Art. 40 ust.1 i ust. 3 pkt 1, art. 44 ust. 1 pkt 3 i ust. 2-4, art. 134 ustawy o finansach publicznych. – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz.U. Nr 238, poz. 1579).

USTALENIA KONTROLI

Jednostka nie posiada wewnętrznego regulaminu rozliczania inwestycji. Na podstawie oświadczenia pracownika WIJHARS ustalono, że dokumentem mającym zastosowanie w Jednostce w latach 2023-2024 była Procedura PR-16 ZAKUPY z dnia 31.03.2022 r. WIJHARS w Szczecinie tj. procedura udzielania zamówień (dalej Procedura).

(dowód: akta kontroli str. 2572)

Plan środków finansowych na wydatki inwestycyjne

Ustalono, że w kontrolowanym okresie, tj. w latach 2023-2024 zaplanowano i wydatkowano środki finansowe na zakupy inwestycyjne wyłącznie w 2023 r.¹⁷⁴

Zgodnie z Załącznikiem nr 13 do Zarządzenia nr 364/2022 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie projektu planu dochodów i wydatków budżetu WZ na 2023 r.¹⁷⁵ Jednostka zaplanowała wydatki inwestycyjne w rozdziale 01023 w § 6060 w kwocie 140 000,00 zł z przeznaczeniem na zakup:

- sprzętu komputerowego za kwotę 20 000,00 zł,
- samochodu osobowego z napędem 4x4 za kwotę 120 000,00 zł.

Na koniec 2023 r. w wyniku zmian w planie środki finansowe w rozdziale 01023 w § 6060 wyniosły 138 683,00 zł i zostały zaplanowane na zakup urządzenia wielofunkcyjnego w kwocie 14 883,00 zł oraz samochodu osobowego z napędem 4x4 w kwocie 123 800,00 zł. Szczegóły dotyczące zmian w planie w zakresie wydatków inwestycyjnych przedstawiono poniżej.

¹⁷⁴ Na podstawie Zarządzenia nr 355/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu dochodów i wydatków budżetu WZ na 2024 r. oraz kolejnych zarządzeń zmieniających (ostatnia zmiana budżetu została wprowadzona Zarządzeniem nr 229/2024 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 18 czerwca 2024 r. w sprawie projektu planu dochodów i wydatków budżetu WZ na 2024 r.) ustalono, że Jednostka nie zaplanowała środków finansowych na wydatki inwestycyjne na 2024 r. Tym samym Jednostka nie poniosła w 2024 r. wydatków inwestycyjnych, co potwierdzają dane ujęte w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2024 r.

¹⁷⁵ Ostatnia zmiana nastąpiła Zarządzeniem nr 226/2024 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 18 sierpnia 2023 r. w sprawie projektu planu dochodów i wydatków budżetu WZ na 2023 r. Wprowadzane zmiany kolejnymi zarządzeniami nie dotyczyły planu wydatków inwestycyjnych WIJHARS.

Rodzaj dokumentu	Data zmiany	Rozdział	Paragraf	Kwota zmiany (zł)	Rodzaj zmiany	Przeznaczenie
Plan z ustawy - wydatki 2023 r.	-	01023	6060	20 000,00	-	Zakup sprzętu komputerowego*
Plan z ustawy - wydatki 2023 r.	-	01023	6060	120 000,00	-	Zakup samochodu osobowego z napędem 4x4
Wniosek z dnia 20.04.2023 r.	24.04.2023 r.	01023	6060	-3 800,00	Zmniejszenie	Zakup urządzenia wielofunkcyjnego**
Wniosek z dnia 20.04.2023 r.	24.04.2023 r.	01023	6060	3 800,00	Zwiększenie	Zakup samochodu osobowego z napędem 4x4
Decyzja Nr 440/2023	04.09.2023 r.	01023	6060	-1 317,00	Zmniejszenie	Zakup urządzenia wielofunkcyjnego
			4710	1 317,00	Zwiększenie	Bieżąca działalność WIJHARS w Szczecinie, w tym na opłaty na PPK płacone przez pracodawcę

*Zgodnie z opinią nr 2/2023 z dnia 7 marca 2023 r. (znak: FB-3.3141.3.2023.1.KD) WIJHARS zawniósł (wniosek WIJHARS z dnia 7 marca 2023 r.) do wojewody o zmianę zakresu rzeczowego wydatków inwestycyjnych w rozdziale 01023 § 6060 polegającą na rezygnacji z zakupu sprzętu komputerowego (notebooki) na rzecz zakupu urządzenia wielofunkcyjnego za tą samą kwotę wynoszącą 20 000,00 zł. Wojewoda Zachodniopomorski w dniu 8 marca 2023 r. zaakceptował zmianę w tym zakresie.

**Przyczyną zmiany były powstałe oszczędności po zakupie urządzenia i jednoczesna potrzeba zwiększenia planu środków inwestycyjnych na zakup samochodu, którego planowany koszt miał wynieść o 3 800,00 zł więcej niż pierwotnie zakładano, tj. 123 800,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 2573-2590)

Wykonanie planu wydatków inwestycyjnych

WIJHARS w 2023 r. wydatkował środki finansowe w § 6060 w kwocie **138 683,00 zł**, tj. w 100 % zaplanowanych wydatków. Szczegóły dotyczące planu po zmianach na dzień 31 grudnia 2023 r. i wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na inwestycje przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rozdział	Paragraf	Nazwa inwestycji	Plan po zmianach w 2023 r. (zł)	Wykonanie w 2023 r. (zł)	Struktura % planu i wykonania wydatków*	% wykonania planu po zmianach i wykonania inwestycji*
1.	01023	6060	Zakup samochodu osobowego	123 800,00	123 800,00	89,27%	100,00%
2.	01023	6060	Zakup urządzenia wielofunkcyjnego	14 883,00	14 883,00	10,73%	100,00%
Razem				138 683,00	138 683,00	100,00%	100,00%

*Mając na uwadze tożsame wartości w zakresie planu i wykonania wydatków dane podano w jednej kolumnie.

(dowód: akta kontroli str. 2573-2591, 2621-2629)

Kontrolujący szczegółowo zweryfikowali prawidłowość realizacji zakupów inwestycyjnych w 2023 r.

Jednostka przedstawiła program inwestycji¹⁷⁶ (oznaczony jako aktualizacja, który został zaakceptowany w takiej formie przez Wydział Finansów i Budżetu ZUW) oraz aktualizację programu sporządzoną w związku ze zmianami rzeczowo-finansowymi. Dokumenty zostały sporządzone zgodnie ze wzorem wynikającym z Procedury nr 1 stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 371/2020 Wojewody

¹⁷⁶ Program inwestycji niestanowiącej inwestycji budowlanej w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego obejmujący wszystkie zakupy inwestycyjne zaplanowane do realizacji w 2023 r.

Zachodniopomorskiego z dnia 28.12.2020 r. w sprawie ustalenia procedur planowania budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, jego realizacji oraz sprawozdawania (dalej załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 371/2020).

Wydatki na zakupy inwestycyjne były dokonywane po uprzednim zawarciu umów z wykonawcami dostaw oraz sporządzeniu protokołów przekazujących Jednostce te zakupy, tj. samochód oraz urządzenie wielofunkcyjne. Dostawy nastąpiły zgodnie z postanowieniami zawartych umów.

(dowód: akta kontroli str. 2573-2612)

Jednostka wystawiła dokumenty OT dla zakupionych środków trwałych. Jednak w przypadku dokumentu OT wystawionego dla samochodu stwierdzono brak podpisu zespołu przyjmującego i osoby odpowiedzialnej za środek trwały. **Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Wszystkie skontrolowane dowody księgowe zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych, w tym w odpowiednim paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. w § 6060. Płatności za faktury były dokonywane terminowo oraz w kwotach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Nie stosowano zaliczek na poczet realizowanych zakupów inwestycyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 2591, 2613-2624)

Rozliczenie inwestycji

WIJHARS przedłożył Wojewodzie Zachodniopomorskiemu rozliczenie inwestycji w dniu 19.02.2024 r., tj. w terminie (do końca lutego 2024 r.) wynikającym z Procedury nr 8 stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 371/2020.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w rozliczeniu nie ujęto przyczyny zmiany w planie środków inwestycyjnych. Postępowanie to było niezgodne z dyspozycją wzoru rozliczenia stanowiącego załącznik nr 6 do Procedury nr 8 stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 371/2020. Jednostka nie wskazała, że zmiana dotyczyła zmniejszenia planu środków inwestycyjnych (o 3 800,00 zł) przeznaczonych na urządzenie wielofunkcyjne.

Na pytanie kontrolujących o przyczyny zaistniałej sytuacji ZWIJHARS stwierdził, że nie posiadamy informacji, dlaczego w przekazanym do ZUW rozliczeniu inwestycji za 2023 r.

(Ad.3125.6.2024) w kolumnie „przyczyny dokonania zmian” nie wskazano przyczyny zmniejszenia planu wydatków na urządzenie wielofunkcyjne o wartość 3 800 zł. Do października 2024 r. p. XXXXX Główna Księgowa- Kierownik Wydziału Administracji odpowiadała za prowadzenie ksiąg rachunkowych. Po przejściu na długotrwałe zwolnienie lekarskie obowiązki służbowe przejęła jej zastępczyni p. XXXXX, która obecnie również przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Należy nadmienić, że z obiema Paniami nie mamy żadnego kontaktu. Od stycznia 2025 r. stanowisko Głównej Księgowej pełni p. XXXXX. Wobec powyższego nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć na to pytanie¹⁷⁷.

Ze względu na to, że z pozostałej dokumentacji posiadanej przez Wydział Finansów i Budżetu ZUW wynika, jaka była przyczyna zmiany w planie, kontrolujący nie

¹⁷⁷ W treści wyjaśnień dokonano anonimizacji.

kwestionują powyższego. Jednakże zwracają uwagę, że rozliczenie inwestycji powinno zawierać pełne dane w zakresie przyczyn zmian w planie środków finansowych poniesionych na zakupy inwestycyjne.

(dowód: akta kontroli str. 139-144, 2591, 2625-2629)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Brak podpisu zespołu przyjmującego i osoby odpowiedzialnej za środek trwały na dokumencie OT

W wyniku kontroli stwierdzono, że dokument OT (przyjęcie do użytkowania środka trwałego) nr 1101/2023 wystawiony w dniu 02.06.2023 r. dla zakupionego samochodu osobowego na kwotę 123 800,00 zł nie zawierał podpisu zespołu przyjmującego oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za środek trwały. W tym miejscu należy nadmienić, że wygenerowany formularz OT przez program Symfonia Środki trwałe, wykorzystywany w Jednostce, przewidywał miejsce na stosowne podpisy.

(dowód: akta kontroli str. 2616-2617, 2623)

Na tę okoliczność ZWIJHARS wyjaśnił, iż z uwagi na obowiązki służbowe, Pan Dyrektor nie miał możliwości podpisania wspomnianego dokumentu w wymaganym terminie. Dowód OT został przekazany Głównej Księgowej celem zaksięgowania. Dokumenty przeznaczone do podpisu Dyrektora przedstawiała Kierownik Wydziału AD – Główny Księgowy. Informuję również, że kierowcą/ dysponentem pojazdu w kontrolowanym okresie była Pani XXXXX, Kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego-Główny Księgowy, która obecnie przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim¹⁷⁸.

(dowód: akta kontroli str. 139-144)

Odnosząc się do wyjaśnień należy zwrócić uwagę, że dokument OT powinien uprzednio zostać przyjęty formalnie na stan Jednostki poprzez m.in. złożenie stosownych podpisów, a następnie zaksięgowany.

W myśl art. 20 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości dokument OT jest wewnętrznym dowodem księgowym. Zgodnie z dyspozycją art. 22 ust. 1 ww. ustawy dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że Jednostka ujęła w księgach rachunkowych dowód księgowy, który nie jest kompletny.

Skutkiem niepodpisania dokumentu OT jest brak formalnego przyjęcia środka trwałego na stan Jednostki. Za powyższe odpowiada pracownik sporządzający dokument OT, osoby nadzorujące pracownika oraz kierownik Jednostki.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z dnia 11 kwietnia 2025 r. Oświadczenie WIJHARS z 3 kwietnia 2025 r.
Ocena obszaru kontroli nr 6	Pozytywna z nieprawidłowością

¹⁷⁸ W treści wyjaśnień dokonano anonimizacji.

Określenie obszaru kontroli	7. Prawdopodobieństwo udzielania zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 2 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych

USTALENIA KONTROLI

Procedury wewnętrzne Jednostki

Udzielanie zamówień publicznych o wartości niższej niż 130 tys. zł Jednostka uregulowała w wewnętrznej Procedurze Pr-16 Zakupy (wydanie 10) z dnia 31 marca 2022 r. (znak: PJ0132.1.2022) (dalej Procedura), która obowiązywała w latach 2023-2024.

Pod koniec 2024 r. nastąpiły zmiany organizacyjne w WIJHARS. Wobec czego zapisy Procedury stały się niezgodne z przyjętą przez Jednostkę strukturą organizacyjną. Zgodnie z informacją przedłożoną przez ZWIJHARS na tę okoliczność *dokumentacja dotycząca Pr-16 Zakupy była nieaktualna z powodu zmiany Statutu i Regulaminu (Zarządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego nr 14/2025 z dnia 14 stycznia 2025 r.). (...)w trakcie trwającej kontroli, 9 kwietnia 2025 r., podpisana została nowa wersja procedury Pr-16 Zakupy, która jest zgodna z aktualnym Statutem i Regulaminem. Dokument został zaktualizowany i wprowadzony do obiegu zgodnie z nowymi wymaganiami. Wyjaśnienia w tym zakresie przyjęto.*

(dowód: akta kontroli str. 139-144, 2630-2654)

Realizacja zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł

Jednostka zgodnie z postanowieniami Procedury w latach 2023-2024:

- sporządzała roczny plan postępowań o udzielenie zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł,
- prowadziła w systemie EZD rejestr wniosków o wydatek finansowy oraz rejestr umów zawartych z kontrahentami.

Z Rejestru wniosków o wydatek finansowy prowadzonego w systemie EZD wynika, że w 2023 r. zarejestrowano 158 wniosków, natomiast w 2024 r. zarejestrowano 190 wniosków. Zaewidencjonowane wnioski dotyczą wszystkich postępowań procedowanych w Jednostce, w tym również dotyczących szkoleń oraz wydatków o wartości od 100,00 zł¹⁷⁹ do 1 500,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 2655-2683)

¹⁷⁹ Zgodnie z pkt 5.2.3. Procedury nie jest wymagana pisemna forma zapotrzebowania na bieżące zakupy oraz usługi o wartości poniżej 100,00 zł.

Na podstawie Zestawień zamówień publicznych dokonanych w latach 2023-2024 przygotowanych przez Jednostkę dla zamówień o wartości w przedziale od 1 500,00 zł¹⁸⁰ do 130 000,00 zł dotyczących dostaw i usług ustalono, że:

- w 2023 r. przeprowadzono 25 postępowań o udzielenie zamówienia na kwotę 348 634,92 zł brutto na zakup samochodu, krzeseł biurowych, urządzeń wielofunkcyjnych, gazet, opon do samochodów służbowych, tonerów, artykułów biurowych i chemicznych, paliwa, bonów sodexo, ubezpieczeń, usług telekomunikacyjnych, usług BHP, subskrypcji, programów antywirusowych, usług sprzątania biura, usług medycznych;
- w 2024 r. przeprowadzono 38 postępowań na kwotę 302 155,32 zł brutto na zakup tonerów, komputerów, artykułów biurowych i chemii, urządzeń wielofunkcyjnych, krzeseł biurowych, telefonów, tabletów, mebli, ubezpieczeń, szaf, kalendarzy, niszczarek, licencji Microsoft, rutera, usług remontowych, usług medycyny pracy, systemu prawnego Lex, licencji antywirusowej, usług BHP, usług sprzątania biura, karty sim.

(dowód: akta kontroli str. 2684-2689)

W celu weryfikacji zgodności postępowania WIJHARS z wytycznymi Procedury do szczegółowej kontroli wybrano 4 postępowania o udzielenie zamówienia poniżej 130 tys. zł (2 postępowania dotyczące 2023 r. oraz 2 postępowania dotyczące 2024 r.). Szczegóły dotyczące przedmiotu postępowań zawarto w poniższej tabeli.

Nr wniosku o wydatek	Zakres zlecenia/umowy	Kwota wydatku wynikająca z dokumentów finansowo-księgowych
2023 rok		
AD.2601.137.2023	Zakup krzeseł ergonomicznych dla pracowników WIJHARS w Szczecinie - 20 szt.	17 500,00 zł
AD.2601.152.2023	Bony dla pracowników i emerytów WIJHARS w Szczecinie z ZFŚS jako pomoc socjalna w okresie Świąt Bożego Narodzenia w 2023 r.	19 330,02 zł
2024 rok		
AD.2601.178.2024	Zakup 3 komputerów przenośnych ze stacjami dokującymi	22 730,40 zł
AD.2601.172.2024	Roboty budowlano - remontowe - malowanie ścian i sufitu w pokoju nr 209 w budynku przy ul. Jana Matejki 6 B w Szczecinie	18 634,65 zł
Razem		78 195,07 zł

(dowód: akta kontroli str. 2690-2702)

W toku kontroli zwrócono m.in. uwagę, że realizując zamówienie w 2023 r. dot. zakupu 20 krzeseł (AD. 2601.137.2023) w e-mailowych zapytaniach ofertowych nie wskazano kryteriów wyboru wykonawców, warunków realizacji zamówienia i sposobu odpowiedzi oferenta.

W związku z tym, kontrolujący poprosili Jednostkę o podanie przyczyn zaistniałej sytuacji. W odpowiedzi ZWIJHARS wskazał, że *W procedurze WIJHARS nie zostały zawarte szczegółowe wytyczne dotyczące formy zapytania ofertowego, jednak zapytanie*

¹⁸⁰Zgodnie z pkt 5.2.3. Procedury zakupy towarów i usług do wartości 1500,00 zł brutto mogą być dokonywane bez rozeznania rynku i wówczas zamawiający prowadzi negocjacje z jednym wykonawcą.

zostało skierowane do różnych sklepów, co miało na celu uzyskanie ofert od szerokiego kręgu dostawców. Celem zapytania ofertowego było zebranie ofert na zakup krzeseł biurowych, które powinny spełniać wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 października 2023 r.

W treści zapytania krótko przedstawiono te wymagania oraz poproszono o informacje dotyczące terminu i kosztu dostawy. W wyniku wcześniejszych rozmów telefonicznych z przedstawicielami sklepów ustalono, że są oni dobrze zaznajomieni z tym rozporządzeniem, a niektóre z nich posiadają etykiety „zgodne z rozporządzeniem” na oferowane do sprzedaży krzesła. Ponadto, podczas rozmów telefonicznych precyzyjnie ustalono, że kryterium oceny i wyboru ofert będzie cena.

Z uwagi na powyższe okoliczności, a także dodatkowy wpływ okresu grudniowego oraz konieczność wydania dodatkowych środków w tym krótkim czasie, zdecydowaliśmy się na taki sposób przeprowadzenia zapytania ofertowego, który pozwalał na pozyskanie ofert spełniających niezbędne kryteria. Dzięki wcześniejszym rozmowom telefonicznym z przedstawicielami sklepów oraz ich wiedzy na temat wymaganych standardów mogliśmy sprawnie zebrać oferty i podjąć decyzję w odpowiednim czasie.

(dowód: akta kontroli str. 139-144, 2703-2752)

Kontrolujący przyjmują wyjaśnienia, tym samym nie kwestionują postępowania Jednostki ze względu na brak szczegółowych wytycznych w tym zakresie w stosowanej Procedurze. **Jednocześnie wskazują, że w celu zachowania transparentności przy formułowaniu pisemnych zapytań ofertowych Jednostka powinna zwrócić uwagę na zawieranie w nich elementów takich jak kryteria wyboru wykonawców, warunki realizacji zamówienia oraz termin i sposób odpowiedzi oferenta.**

Stwierdzono również, że w przypadku postępowania przeprowadzonego w 2023 r. i dot. zakupu bonów sodexo w karcie oceny dostawcy z dnia 31.01.2024 r.

(AD.272.23.2023) sporządzonej na podstawie postanowienia Procedury w pkt 5.4 Ocena dostawcy/wykonawcy firmie (...) wskazano, że usługę wykonano w terminie, podczas gdy z dokumentacji sprawy wynika, że usługa została wykonana po terminie (dotyczy zamówienia nr 1193815).

Wyjaśniając powyższe ZWIJHARS poinformował, że W karcie oceny dostawcy/wykonawcy Firma (...) ostatecznie została oceniona na 1 punkt (wykonanie usługi w terminie), gdyż zwłoka dostarczenia usługi nie wpłynęła na realizację zaplanowanego działania tj. przekazania bonów pracownikom Inspekcji przed Świątami Bożego Narodzenia.

(dowód: akta kontroli str. 139-144, 2852)

Mając na uwadze przedstawione wyjaśnienia, kontrolujący nie kwestionują powyższego postępowania, **jednakże w związku z tym, że Karta oceny dostawcy / wykonawcy jest dokumentem wymaganym Procedurą w przypadku oceny innej niż wynikająca ze stanu faktycznego należałoby rozważyć sporządzanie na niej stosownych adnotacji.**

Jednocześnie w toku czynności kontrolnych ustalono, że postępowanie dot. zakupu bonów sodexo zostało przeprowadzone niezgodnie z obowiązującą w Jednostce Procedurą, a także umowa zawarta w wyniku przeprowadzonego zamówienia nie

zawiera podpisu kontrahenta. **Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

W wyniku weryfikacji przedstawionej kontrolującym dokumentacji stwierdzono, że sposób przeprowadzenia postępowań w 2024 r. był zgodny z obowiązującą w kontrolowanym podmiocie Procedurą.

(dowód: akta kontroli str. 2690-2702)

Kontrolujący stwierdzili ponadto, że zgodnie z Procedurą faktury powinny zawierać adnotację: *"Sprawdzono pod względem ilościowym i jakościowym, zgodnym z zamówieniem nr Wpisano do rejestru wniosków o wydatek finansowy w EZD"*. W wyniku weryfikacji dokumentów księgowych dotyczących skontrolowanych zakupów inwestycyjnych oraz zamówień stwierdzono, że dokumenty księgowe o numerach:

- JJO244/2023 z dnia 24.03.2023 r. (urządzenie wielofunkcyjne),
- FV/AN/F/153/23/HS z dnia 18.05.2023 r. (samochód)
- 29127/BR/2023 z dnia 08.12.2023 r. (zakup krzesel – 20 szt.),
- 18518/25/01 z dnia 07.12.2023 r. (bony socjalne),
- 23064/25K01 z dnia 07.12.2023 r. (bony socjalne),
- 20981/25/01 z dnia 13.12.2023 r. (bony socjalne),
- 25869/25K01 z dnia 13.12.2023 r. (bony socjalne),
- 0401/24/FVS z dnia 23.12.2024 r. (komputery i stacje dokujące)
- 06/12/2024 z dnia 24.12.2024 r. (remont pokoju 209),

nie zawierały informacji o rodzaju rejestru EZD. Wskazywano jedynie: „Wpisano do rejestru EZD”.

(dowód: akta kontroli str. 2613-2615, 2618-2620, 2753-2755, 2853-2866, 2869-2874)

Na pytanie kontrolujących o tę kwestię ZWIJHARS poinformował, że *Rejestr wniosków o wydatek finansowy znajdujący się w systemie EZD jest zestawieniem wszystkich wniosków o dokonanie zakupu lub usługi sporządzonych wcześniej i zamieszczonych w systemie EZD pod symbolem AD.2601.*

Od marca 2025 r stosowana jest pieczęćka o treści: „Sprawdzono pod względem ilościowym i jakościowym, zgodne z zamówieniem nr Wpisano do rejestru wniosków o wydatek finansowy EZD”.

(dowód: akta kontroli str. 139-144)

Nawiązując do powyższych wyjaśnień należy stwierdzić, że opisy na fakturach powinny zawierać wszystkie niezbędne szczegóły, które zostały określone w Procedurze. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że opis zawiera nr sprawy tj. AD.2601....., który w łatwy sposób pozwala zidentyfikować rodzaj rejestru.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Nieprawidłowa realizacja zamówienia publicznego o wartości poniżej 130 tys. zł na zakup bonów sodexo - postępowanie niezgodne z Procedurą wewnętrzną Jednostki

Podczas kontroli stwierdzono, że jedno postępowanie zostało przeprowadzone wbrew procedurom wewnętrznym, tj.:

- 1) Wniosek o wydatek finansowy został sporządzony i zatwierdzony 5 dni po dokonaniu wydatku na zakup bonów sodexo.
- 2) Umowa na usługę dostarczenia bonów sodexo nie jest podpisana przez kontrahenta, dostawcę bonów sodexo.
- 3) Umowa na usługę dostarczenia bonów sodexo, nie została ujęta w rejestrze umów w EZD.

Ad 1.

W wyniku kontroli realizacji zamówienia w 2023 r. na zakup bonów o wartości 19 330,02 zł brutto stwierdzono, że: w przypadku sprawy AD. 2061.152.2023 wniosek o dokonanie zakupu usługi, sporządzany na podstawie wytycznych pkt 5.1. Zamówienia towaru lub usługi Procedury, został wystawiony i zatwierdzony przez Wojewódzkiego Inspektora w dniu 20.12.2023 r., tj. już po dokonaniu płatności za zakup bonów w dniu 15.12.2023 r. i opiewał na kwotę 19 330,02 zł wynikającą z poniesionych wydatków na ten cel w 2023 r.¹⁸¹

(dowód: akta kontroli str. 2690, 2694-2696, 2756-2868)

Kontrolujący zadali pytanie Jednostce o przyczyny zaistniałej nieprawidłowości. W odpowiedzi ZWIJHARS wyjaśnił, że W dniu 15.12.2023 r. pracownik odebrał przesyłkę ID 407835418, wystawioną przez XXXXX z firmy Pluxee Polska Sp. z o.o. Odbiór zgłoszono ustnie Główniej Księgowej WIJHARS w Szczecinie. Dokument przekazano do podpisu ZWIJHARS za pośrednictwem Główniej Księgowej, a podpisany skan wystano wykonawcy i Główniej Księgowej. Wniosek o zakup (obejmujący dwie dostawy) sporządzono 20.12.2023 r. po otrzymaniu faktur i not księgowych. Każde zamówienie było uzgadniane z Główną Księgową, a środki pochodziły z ZFŚS i były zabezpieczone. Główna Księgowa otrzymywała papierowe kopie zatwierdzonych formularzy, a skany zamówień przesyłano jej także do wiadomości.¹⁸²

(dowód: akta kontroli str. 139-144)

Na początku Procedury w punkcie 5.1 Zamówienia towaru lub usługi postanowiono m.in., że: Kierownicy komórek organizacyjnych bądź pracownik ds. zamówień publicznych zgłaszają potrzeby zakupu towaru, usługi czy szkolenia na właściwym formularzu wniosku o dokonanie zakupu towaru (wzór F-1/Pr-16) lub Wniosku o dokonanie zakupu usługi (wzór F-3/Pr-16).

¹⁸¹ Kwota zamówienia, zgodnie z notatką służbową z dnia 27.11.2023 r. dotyczącą zakupu bonów dla pracowników i emerytów WIJHARS w Szczecinie z ZFŚS (AD. 2061.152.2023), stanowiła 18 869,27 zł. Różnica wynika z dodatkowo zamówionych bonów na kwotę 460,75 zł.

¹⁸² W treści wyjaśnień dokonano anonimizacji.

Wobec tego należy zauważyć, że sporządzenie i przedstawienie do akceptacji wniosku o wydatek finansowy powinno w swojej istocie rozpocząć procedurę udzielenia zamówienia publicznego. Sporządzenie wniosku ex-post jest działaniem jedynie formalnym, które nie spełnia swojego celu jakim jest według Procedury ocena wydatku wskazanego we wniosku w zakresie celowości, zasadności, oszczędności, określenie, czy istnieje obowiązek stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz sprawdzenie, czy wydatek ma pokrycie w planie rzeczowo – finansowym. W momencie złożenia wniosku podejmowana jest również decyzja o sposobie realizacji zamówienia.

Przy udzielaniu zamówień publicznych wyłączonych z obowiązku stosowania Prawa zamówień publicznych przez zamawiającego, pomimo dość dużej swobody w doborze metod i środków, ściśle wiążą zasady związane z dysponowaniem i wydatkowaniem środków publicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zasady te mają fundamentalne znaczenie dla organizacji zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 130 tys. zł, w kontekście ich racjonalności, efektywności, oszczędności oraz jawności finansów publicznych.

Ad 2. i 3.

Umowa z dnia 28.11.2023 r. zawarta z (...) na usługę dostarczenia bonów sodexo:

- nie jest podpisana przez kontrahenta, dostawcę bonów sodexo,
 - nie została ujęta w rejestrze umów w EZD, o którym mowa w Procedurze.
- (dowód: akta kontroli str. 2690, 2694-2696, 2679-2683, 2823-2830, 2835)

Wobec tego kontrolujący poprosili Jednostkę o przedstawienie przyczyny zaistniałej sytuacji. W odpowiedzi ZWIJHARS wyjaśnił, że *Umowa z (...) na dostawę bonów została przekazana do podpisu ZWIJHARS wraz z formularzem zamówienia. Po podpisaniu, skany dokumentów przesłano do firmy celem realizacji zamówienia z odroczonym terminem płatności. Firma zrealizowała zamówienie 8 grudnia 2023 r., a po odbiorze bonów przesłano potwierdzenie wykonania usługi. Niestety, pominięto weryfikację zwrotu podpisanej umowy przez Agenta Firmy. Brak ten zauważono dopiero 28 marca 2025 r. podczas przygotowań do kontroli. Podjęto działania, aby uzupełnić dokumentację. Umowa nie została wcześniej ujęta w rejestrze EZD, ale dołożymy starań, by podobne sytuacje nie miały miejsca w przyszłości.*

(dowód: akta kontroli str. 139-144)

Mając na uwadze powyższe należy nadmienić, że zgodnie z postanowieniem pkt 5.2.3 Sposób postępowania w celu udzielenia zamówienia publicznego Procedury w przypadku realizacji zamówień przekraczających 10 000,00 zł. występuje obowiązek zawarcia umowy w formie pisemnej. W uzasadnionych przypadkach można odstąpić od zawarcia umowy w formie pisemnej.

Mając na uwadze postanowienie Procedury w którym wskazano, że pracownik ds. zamówień publicznych odpowiada m.in. za wprowadzanie umów zawartych z dostawcami do Rejestru Umów w systemie EZD należy stwierdzić, że podpisana obustronnie umowa powinna obowiązkowo zostać wprowadzona do rejestru umów w systemie EZD.

Skutkiem nieprawidłowości jest brak zapewnienia rzetelnej informacji, pozwalającej na efektywny nadzór nad prowadzeniem przez Jednostkę postępowań o udzielenie zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł. Skutkiem niepodpisania umowy przez dostawcę jest niewłaściwe zabezpieczenie interesu WIJHARS.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe nieprawidłowości są pracownicy zobowiązani do przestrzegania postanowień Procedury, w związku z prowadzeniem postępowań o udzielenie zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł, osoby nadzorujące tych pracowników oraz kierownik jednostki.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z dnia 11 kwietnia 2025 r.
Ocena obszaru kontroli nr 7	Pozytywna z nieprawidłowościami

Określenie obszaru kontroli	8. Prawdliwość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych.
Podstawa prawna realizacji zadania	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), zwana dalej <i>Pzp</i> .

USTALENIA KONTROLI

W myśl zapisów § 18 pkt 6 Regulaminu Organizacyjnego prowadzenie spraw w zakresie udzielania zamówień publicznych przypisane zostało do zadań Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Jednostce obowiązywało zarządzenie Nr 2/2012 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie z dnia 19.01.2012 r. w sprawie „Regulaminu pracy komisji przetargowej” ZWIJHARS

(dowód, akta kontroli str. 2649-2654)

Ustalono, że zapisy zarządzenia Nr 2/2012 odnoszą się do nieobowiązujących od stycznia 2021 r. przepisów *Pzp*. Mając powyższe na uwadze zaleca się, aby uaktualnić zapisy ww. Regulaminu stanowiącego załącznik do zarządzenia.

W toku czynności kontrolnych na podstawie:

- planów finansowych za rok 2024 i 2025,
- rocznego sprawozdania z udzielonych zamówień za 2024 r.,
- odpowiedzi ZWIJHARS na zawiadomienie o kontroli,

ustalono, że w okresie objętym kontrolą podmiot kontrolowany nie udzielił zamówień publicznych na podstawie przepisów *Pzp*.

(dowód, akta kontroli str. 2927-2948)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI / UCHYBIŃ

Nie stwierdzono nieprawidłowości/uchybień.

Ocena obszaru kontroli nr 8	Mając na względzie brak, w okresie objętym kontrolą, prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne realizowanych na podstawie <i>Pzp</i> , odstąpiono od dokonania oceny ww. obszaru.
------------------------------------	--

Określenie obszaru kontroli	9. Terminowość oraz prawidłowość załatwiania spraw na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
Podstawa prawna realizacji zadania	Postawa prawna: art. 35 § 1 i 3, art. 36 K.p.a.: <i>Organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. O każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.</i>

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie przekazanych w trakcie kontroli zestawień i rejestrów ustalono, że w okresie objętym weryfikacją - ZWIJHARS wydał 318 rozstrzygnięć administracyjnych.

Decyzje wydane zostały na podstawie:	Liczba
przepisów ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych	258
przepisów odrębnych m.in.: – ustawy o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej – ustawy o wyrobach winiarskich – ustawy o organizacji rynku owoców i warzyw oraz rynku chmielu	60

(dowód: akta kontroli str. 3251-3256)

Wniesiono 19 odwołań od decyzji wydanych przez ZWIJHARS.

Szczegółowej analizie poddano 80 postępowań, których efektem było wydanie 153 rozstrzygnięć. Ponadto zweryfikowano realizację dyspozycji art. 133 K.p.a. w odniesieniu do 9 odwołań wniesionych od decyzji wydanych przez ZWIJHARS.

Zestawienie sygnatur zweryfikowanych postępowań:

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	KO.8230.212.2024 (1)	2.	KO.8252.10.2024 (1)	3.	KO.8230.180.2024 (1)*
4.	KOH.8230.64.2025 (4)*	5.	KO.8230.232.2024 (5)	6.	KO.8230.53.2024 (1)
7.	KO.8230.10.2024 (1)	8.	KO.8230.130.2024 (1)	9.	KO.8230.276.2024 (2)
10.	KO.8230.217.2024 (1)	11.	KO.8230.161.2024 (1)	12.	KO.8230.162.2024 (4)
13.	KO.8230.231.2024 (1)	14.	KO.8230.263.2024 (2)	15.	KO.8230.115.2024 (1)
16.	KO.8230.367.2023 (4)	17.	KO.8230.63.2024 (1)	18.	KO.8230.1.2025 (1)
19.	KO.8252.32.2024 (1)	20.	KO.8252.11.2024 (1)	21.	KO.8252.9.2024 (1)
22.	KO.8252.19.2024 (1)	23.	KO.8252.30.2024 (1)	24.	KO.8252.13.2024 (1)
25.	KO.8230.148.2024 (1)	26.	KO.8230.268.2024 (1)	27.	KO.8230.359.2023 (1)
28.	KO.8230.82.2024 (1)	29.	KO.8230.87.2024 (1)	30.	KO.8230.252.2024 (2)

31.	KO.8230.201.2024 (1)	32.	KO.8230.373.2024 (1)	33.	KO.8230.143.2024 (1)
34.	KO.8230.274.2024 (2)	35.	KO.8230.254.2024 (2)	36.	KO.8230.207.2024 (1)
37.	KO.8232.1.2024 (1)	38.	KOH.8232.1.2025 (1)	39.	KOH.8230.23.2025 (1)
40.	KO.8230.93.2024 (2)	41.	KO.8230.264.2024 (12)	42.	KO.8230.182.2024 (10)
43.	KO.8230.78.2024 (3)	44.	KO.8230.246.2024 (10)	45.	KO.8230.357.2023 (1)
46.	KO.8230.265.2024 (1)	47.	KO.8230.29.2024 (3)*	48.	KO.8230.54.24 (2)
49.	KO.8230.367.2024 (1)	50.	KOH.8230.338.2024(3)	51.	KO.8230.171.2024 (1)
52.	KO.8230.167.2024(1)	53.	KO.8230.85.2024 (1)	54.	KO.8230.370.2024 (1)
55.	KO.8231.2970.2024 (1)	56.	KO.8231.131.2024 (1)	57.	KO.8230.319.2024 (4)
58.	KO.8231.3439.2023 (1)*	59.	KO.8231.1951.2024 (1)	60.	KO.8230.332.2023 (4)
61.	KOS.8231.65.2025(1)	62.	KO.8230.33.2024 (1)	63.	KO.8230.83.2024 (1)*
64.	KO.8231.747.2024 (1)	65.	KO.8230.225.2024 (1)	66.	KO.8230.4.2024 (2)
67.	KO.8231.3165.2024 (1)	68.	KO.8230.357.2024 (2)	69.	KO.8230.291.2024 (4)
70.	KO.8230.136.2024 (1)	71.	KO.8230.25.2024 (1)	72.	KO.8230.8232.2.2024(1)
73.	KO.8230.64.2024 (2)	74.	KO.8230.211.2024 (1)	75.	KO.8232.2.2024 (1)
76.	KO.8230.251.2024 (4)	77.	KO.8230.154.2024 (2)	78.	KO.8230.153.2024 (2)
79.	KO.5230.22.2024 (1)	80.	KO.8230.66.2024		

() – liczba wydanych decyzji w ramach prowadzonego postępowania

* – odwołania od decyzji przekazane do GIJHARS

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami,
- wystosowane do stron rozstrzygnięcia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 K.p.a. i zostały podpisane przez organ bądź osoby uprawnione do działania w jego imieniu,
- sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 K.p.a. oraz z zasadami ogólnymi K.p.a.,
- w przypadku braku możliwości załatwienia sprawy w ustawowym terminie, każdorazowo wskazywano nowy termin załatwienia sprawy, w myśl art. 36 K.p.a.
- wniesione odwołania od decyzji ZWIJHARS były przekazywane do GIJHARS z zachowaniem terminu określonego w art. 133 K.p.a.
- pracownicy wydający rozstrzygnięcia administracyjne posiadali stosowne upoważnienia do działania w imieniu organu.

(dowód, akta kontroli str. 2949-2953)

Niemniej jednak zwrócono uwagę na jednostkowe odstępstwa od obowiązujących procedur/standardów i tak:

- w przypadku postępowania KO.8252.32.2024, organ wystosował w dniu 16 grudnia 2024 r. zawiadomienie o zakończeniu postępowania na podstawie art. 9 K.p.a. oraz wyznaczył kolejny termin 3 dni na zapoznanie się z aktami sprawy. Strona odebrała zawiadomienie w dniu 20 grudnia 2024 r., natomiast decyzja została wydana w dniu 23 grudnia 2024 r., tj. 1 dzień przed końcem wyznaczonego przez organ terminu na zapoznanie się z aktami sprawy.

(dowód, akta kontroli str. 2954-2962)

ZWIJHARS poinformował, że powyższa sytuacja nastąpiła w wyniku błędu pracownika. Ponadto wskazał, że *niewykluczone, że strona kontaktowała się z pracownikiem wnosząc o możliwie szybkie wydanie decyzji informując, że w wyznaczonym terminie nie będzie zapoznawać się z aktami sprawy, wnosząc o wyjaśnienia w sprawie, składać wniosków i zastrzeżeń. Powyższe nie zostało jednak utrwalone w dokumentacji.*

(dowód, akta kontroli str. 2907)

Z uwagi na jednostkowy charakter uchybienia, kontrolujący nie wniosą zastrzeżeń w omawianym zakresie. Niemniej należy przypomnieć, że organ zobowiązany jest dochowywać terminów które sam wyznaczył w prowadzonym postępowaniu administracyjnym. W przypadku natomiast telefonicznego kontaktu ze stroną i dokonaniem ustaleń mających znaczenie w toku postępowania, w oparciu o art. 72 K.p.a należy je utrwalić w aktach sprawy w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

- w ramach prowadzonych postępowań nie wskazywano terminu na przekazanie przez stronę informacji o wielkości obrotów oraz przychodu w danym roku, które są brane pod uwagę podczas ustalania wysokości kary pieniężnej - art. 40a ust.1-3a ustawy IHARS. Konsekwencją powyższego było kilkukrotne przedłużanie terminu zakończenia postępowania ze względu na niewywiązanie się przedsiębiorcy z nałożonego obowiązku (m.in. sprawy znak: KO.8230.373.2024, KO.8230.254.2024, KO.8230.143.2024, KO.8230.115.2024).

(dowód, akta kontroli str. 2963-3008)

ZWIJHARS wyjaśnił, że ustawa IHARS nie określa szczegółowego trybu postępowania i nie wyznacza terminów ustawowych na przekazanie dokumentów. Brak wskazania terminu do jakiego kontrolowany powinien dostarczyć przedmiotowe dokumenty wynikał z braku szczegółowych uregulowań w tym zakresie i rutynowego podejścia do sprawy. Wskazać należy także, że samo wyznaczenie terminu nie musi być skuteczne. W przypadku braku informacji od kontrolowanego w przedmiotowym zakresie WIJHARS uprawniony jest do zwrócenia się o stosowną informację do Urzędu Skarbowego, z czego regularnie i skutecznie korzystano

(dowód, akta kontroli str. 2880-2881)

Kontrolujący uwzględniają wniesione wyjaśnienia. Jednocześnie zwracają uwagę, że o ile omawiane postępowania prowadzone są w oparciu o przepisy szczególne, to podlegają one także rygorowi Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 35 § 1 i 3 K.p.a sprawy administracyjne powinny być załatwiane bez zbędnej zwłoki, zaś w przypadku sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego jej załatwienie powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Jak przyznał sam kontrolowany brak wyznaczania terminu na wniesienie dokumentów wynika z rutynowego podejścia do sprawy, a w ocenie kontrolujących jest także działaniem pozornym – z jednej strony zobowiązuje się bowiem stronę postępowania do przedłożenia konkretnych dokumentów, a z drugiej nie wskazuje terminu na jego wykonanie. Przyjęty tryb postępowania powoduje, że strona nie czuje się związana żadnym terminem, w związku z czym może zwlekać z przekazaniem informacji nieograniczoną ilość czasu nawet jeśli aktualnie jest w jej posiadaniu. W takiej sytuacji, co przyznaje sam kontrolowany w złożonych wyjaśnieniach, WIJHARS regularnie zwraca się o stosowną informację do Urzędu Skarbowego. W ocenie kontrolujących zasadnym byłoby w omawianych sytuacjach postępowanie się w zawiadomieniu choćby opisowym określeniem terminu na dostarczenie wnioskowanych dokumentów, np. „niezwłocznie”, „pilnie”, „niezwłocznie po upływie okresu rozliczeniowego”.

**ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI/
UCHYBIEŃ**

Nie stwierdzono nieprawidłowości/uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	<i>Wyjaśnienia ZWIJHARS z dnia 11 i 15 kwietnia 2025 r.</i> (dowód, akta kontroli str. 2880-2895, 2901-2926)
Ocena obszaru kontroli nr 9	Pozytywna

Określenie obszaru kontroli	10. Prawidłowość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZWIJHARS skierowanych przez zewnętrzne organy kontroli.
Podstawa prawna realizacji zadania	Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1980).

USTALENIA KONTROLI

Planowanie kontroli:

Podstawowe kierunki i przedmiot działań kontrolnych na dany rok kalendarzowy wyznaczane były przez GIJHARS w rocznych ramowych planach kontroli Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Podczas planowania i organizacji kontroli w WIJHARS stosowano instrukcję BKJ-01-IR-01 *Organizacja, planowanie oraz szczegółowe zasady i tryb postępowania przy wykonywaniu kontroli i oceny jakości handlowej przez pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych* (dalej: instrukcja BKJ-01-IR-01).

WIJHARS przesłał do GIJHARS w dniu 4 września 2023 r. oraz w dniu 4 września 2024 r. propozycję tematów do rocznego ramowego planu kontroli odpowiednio na rok 2024 i 2025. Powyższe stanowiło realizację zapisów pkt 2.1.1 ww. instrukcji.

(dowód, akta kontroli str. 3009-3021)

Ustalono, że roczny ramowy plan kontroli realizowany jest w kwartalnych programach kontroli przekazywanych przez GIJHARS, w których wskazywano m.in. tematy kontroli planowych, liczbę podmiotów gospodarczych planowanych do skontrolowania, asortyment, liczbę próbek do badań laboratoryjnych.

Organizacja działalności kontrolnej

Kompetencje kontrolne WIJHARS w okresie objętym kontrolą wynikały m.in. z:

- ustawy o jakości artykułów rolno spożywczych (art. 17, art. 36),
- ustawy z dnia 19 grudnia 2003 roku o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (art. 15),
- ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (art. 17),
- ustawy z dnia 11 maja 2001 r. Prawo o miarach (art. 22),
- ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (art. 8).

Szczegółowe procedury dotyczące sposobu i trybu przeprowadzania kontroli uregulowane zostały w przepisach wykonawczych do ww. ustaw oraz w rozdziale 4 „*Postępowanie kontrolne*” ustawy o jakości handlowej oraz w ustawie Prawo przedsiębiorców. Ponadto, zasady przeprowadzania kontroli przez pracowników WIJHARS, w tym wzory stosowanych dokumentów, określone zostały w *Instrukcjach* opracowanym przez Głównego Inspektora.

W oparciu o dane przedstawione przez Jednostkę ustalono, że w analizowanym okresie ZWIJHARS przeprowadził:

w 2024 r.

- 221 kontroli planowych,
- 141 kontroli doraźnych, w tym 10 zleconych przez GIJHARS,
- 3257 kontroli granicznych;

w 2025 r. (do 31.03.2025 r.)

- 43 kontrole planowe,
- 29 kontroli doraźnych, w tym 12 zleconych przez GIJHARS,
- 975 kontroli granicznych.

(dowód, akta kontroli str. 2902-2903, 3022)

Szczegółowej analizie poddano 142 postępowania kontrolne, których sygnatury zostały ujęte w poniższej tabeli:

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
2024 r.					
1.	KO.8231.2347.2024	2.	KO.8230.178.2024	3.	KO.8230.288.2024
4.	KO.8231.1284.2024	5.	KO.8230.71.2024	6.	KO.8230.75.2024
7.	KO.8231.613.2024	8.	KO.8230.177.2024	9.	KO.8230.83.2024
10.	KO.8230.2.2024	11.	KO.8230.70.2024	12.	KO.8230.345.2024
13.	KO.8231.2359.2024	14.	KO.8230.4.2024	15.	KO.5230.352.2024
16.	KO.8231.1925.2024	17.	KO.8230.7.2024	18.	KO.8230.199.2024
19.	KO.8231.1674.2024	20.	KO.8230.321.2024	21.	KO.8230.95.2024
22.	KO.8230.187.2024	23.	KO.8230.291.2024 KOH.8230.74.2025	24.	KO.8230.146.2024
25.	KO.8230.138.2024	26.	KO.8230.103.2024	27.	KO.8230.154.2024
28.	KO.8230.294.2024	29.	KO.8230.110.2024	30.	KO.8230.153.2024
31.	KO.8230.64.2024	32.	KO.8232.2.2024	33.	KO.8252.27.2024
34.	KO.8230.25.2024	35.	KO.8230.251.2024	36.	KO.8252.6.2024
37.	KO.8230.211.2024	38.	KO.8230.100.2024	39.	KO.8252.3.2024
40.	KO.8230.136.2024	41.	KO.8230.287.2024	42.	KO.8230.219.2024
43.	KO.8230.348.2024	44.	KO.8230.45.2024	45.	KO.8230.66.2024
46.	KO.8230.133.2024	47.	KO.8230.236.2024	48.	KO.8230.22.2024
49.	KO.8230.373.2024	50.	KO.8230.292.2024	51.	KO.8230.104.2024
52.	KO.8230.189.2024	53.	KO.8230.18.2024	54.	KO.8230.342.2024
55.	KO.8230.343.2024	56.	KO.8230.344.2024	57.	KO.8230.282.2024
58.	KO.8230.183.2024	59.	KO.8230.143.2024	60.	KO.8230.274.2024
61.	KO.8230.156.2024	62.	KO.8230.112.2024	63.	KO.8230.94.2024
64.	KO.8230.254.2024	65.	KO.8230.170.2024	66.	KO.8230.149.2024
67.	KO.8230.298.2024	68.	KO.8230.186.2024	69.	KO.8230.207.2024
70.	KO.8230.48.2024	71.	KO.8230.141.2024	72.	KO.8230.6.2024
73.	KO.8232.1.2024	74.	KO.8230.61.24	75.	KO.8230.54.2024
76.	KO.8230.241.24	77.	KO.8230.365.2024	78.	KO.8230.367.2024
79.	KOH.8230.338.2024	80.	KO.8230.12.2024	81.	KO.8230.221.2024
82.	KO.8230.205.2024	83.	KO.8230.147.2024	84.	KO.8230.157.2024
85.	KO.8230.151.2024	86.	KO.8230.171.2024	87.	KO.8230.167.2024
88.	KO.8230.51.2024	89.	KO.8230.374.2024	90.	KO.8230.347.2024
91.	KO.8230.341.2024	92.	KO.8252.26.2024	93.	KO.8230.350.2024
94.	KO.8230.85.2024	95.	KO.8252.31.2024	96.	KO.8252.35.2024
97.	KO.8252.17.2024	98.	KO.8252.24.2024	99.	KO.8230.130.2024
100.	KO.8230.161.2024	101.	KO.8230.263.2024	102.	KO.8230.1.2024
103.	KO.8230.84.2024	104.	KO.8230.315.2024	105.	KO.8230.275.2023
106.	KO.8230.285.2023	107.	KO.8230.276.2024	108.	KO.8230.162.2024
109.	KO.8230.115.2024	110.	KO.8230.360.2024	111.	KO.8230.99.2024
112.	KO.8230.20.2024	113.	KO.8230.144.2024	114.	KO.8230.217.2024
115.	KO.8230.231.2024	116.	KO.8230.142.2024	117.	KO.8230.267.2024
118.	KO.8230.160.2024	119.	KO.8230.255.2024	120.	KO.8230.194.2024

			KO.8230.8.2025		
2025 r.					
121.	KO.8231.117.2025	122.	KOH.8230.90.2025	123.	KO.8230.102.2025
124.	KO.8231.276.2025	125.	KOH.8230.86.2025	126.	KO.8231.385.2025
127.	KO.8230.34.2025	128.	KOH.8230.89.2025	129.	KO.8230.30.2025
130.	KO.8230.14.2025	131.	KO.8230.68.2025	132.	KOH.8230.104.2025
133.	KOH.8230.73.2025	134.	KOH.8230.70.2025	135.	KO.8230.29.2025
136.	KOK.8230.12.2025	137.	KO.8230.2.2025	138.	KO.8230.341.2024
139.	KOH.8230.96.2025	140.	KOH.8230.101.2025	141.	KO.8230.24.2025
142.	KO.8236.152.2025				

Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji kontrolnej ustalono, że:

- wszystkie postępowania kontrolne wszczynano i prowadzono, na podstawie upoważnień wydanych przez ZWIJHARS (tj. imiennych okresowych upoważnień o których mowa w art. 25 ustawy o jakości artykułów rolno spożywczych oraz upoważnień do przeprowadzenia kontroli, o których mowa w pkt 2.3.5 Instrukcji BKJ-01-IR-01),
- legitymacje służbowe pracowników realizujących czynności kontrolne odpowiadały dyspozycji art. 20a ww. ustawy oraz zgodne były ze wzorem określonym w rozporządzeniu ws. wzoru legitymacji służbowej¹⁸³,
- każdorazowo dopełniano obowiązku powiadamiania przedsiębiorców o planowanej kontroli, którą wykonywano w terminie wskazanym w ustawie Prawo przedsiębiorców. W sytuacji, gdy pracownicy Inspektoratu rozpoczynali kontrolę bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, w protokole kontroli zamieszczano przyczynę braku zawiadomienia o wszczęciu postępowania kontrolnego, zgodnie z art. 47 ust. 10 i ust. 11 ustawy Prawo przedsiębiorców,
- inspektorzy WIJHARS w przypadku nakładania w trakcie czynności kontrolnych na kontrolowanego przedsiębiorcę kary grzywny legitymowali się odpowiednim upoważnieniem wydanym przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.

(dowód, akta kontroli str. 3023-3028)

Niemniej jednak zwrócono uwagę na odstępstwa od obowiązujących procedur/standardów i tak:

- w podstawie prawnej upoważnień do kontroli (znak: KO.8230.100.2024, KO.8230.287.2024, KO.8230.219.2024, KO.8230.2.2024) powołano akt prawny, który nie miał zastosowania do przedmiotowych kontroli;

(dowód, akta kontroli str. 3029-3043)

Pismem z dnia 11 kwietnia 2025 r. wyjaśniono, że: *W przypadku kontroli znak: KO.8230.100.2024, KO.8230.287.2024, KO.8230.219.2024, KO.8230.2.2024 dotyczącej sprawdzenia warunków wprowadzenia do obrotu wołowiny pochodzącej z bydła w wieku do dwunastu miesięcy w podstawie prawnej upoważnienia do kontroli omyłkowo wpisano akt prawny (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego sposobu kontroli jakości handlowej tusz wieprzowych*

¹⁸³ rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych dokonujących kontroli (Dz. U. poz. 523), zwane dalej rozporządzeniem ws. wzoru legitymacji służbowej.

oraz wołowych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1227), który miał zastosowanie w przypadku kontroli klasyfikacji tusz wołowych w systemie EUROP.

(dowód, akta kontroli str. 2883)

Wskazania wymaga fakt, że wydawane przez organ administracji publicznej upoważnienia winny być w swojej treści precyzyjne, jednoznaczne i zgodne z przepisami ustawy. Podstawa prawna wydanych upoważnień, powinna korespondować z przepisami przypisującymi kontrolne kompetencje podmiotowi w tym zakresie.

- w protokole kontroli Nr 102/2025 na stronie 4 w części III. *Ustalenia z bieżącej kontroli* błędnie wskazano, że podmiot kontrolowany używał przyrządów pomiarowych, które nie miały aktualnych wyników kontroli metrologicznej;

(dowód, akta kontroli str. 3044-3053)

Podkreślenia wymaga fakt, że protokół z kontroli jest materiałem dowodowym (m.in. w trakcie wniesionego przez podmiot kontrolowany sprzeciwu), dlatego też należy dokładać należytej staranności w trakcie jego opracowywania, tak aby zawierał informacje wynikające z faktycznych ustaleń dokonanych w trakcie kontroli.

- w przypadku postępowania kontrolnego o sygnaturze KO.8230.276.2024 w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając na podstawie art. 30 b ustawy kontrolowanemu przekazano pismem z dnia 3 grudnia 2024 r. zalecenia pokontrolne wraz z wezwaniem do ich usunięcia w terminie 14 dni od otrzymania ww. dokumentu. Jednocześnie zobowiązano kontrolowanego do poinformowania ZWIJHARS o sposobie wykonania zaleceń nie później niż w terminie 7 dni od daty upływu terminu wskazanego do usunięcia nieprawidłowości.

W aktach sprawy znajdowało się pismo kontrolowanego z dnia 30 października 2024r. w którym oświadczył: *jak najszybciej naprawię błędy, które wynikły w trakcie kontroli.*

(dowód: akta kontroli str. 3054-3060)

Pismem z dnia 11 kwietnia 2025r. ZWIJHARS wyjaśnił: *w przypadku sprawy o sygnaturze KO.8230.276.2024 i uznania odpowiedzi kontrolowanego z 30.10.2024 r. za wykonanie zaleceń, Organ uznał wyjaśnienia Strony za realizację nałożonego na nią obowiązku. W tym konkretnym przypadku zalecenia pokontrolne wystosowano do kontrolowanego 3.12.2024 r. wraz z decyzjami nakładającymi kary pieniężne. Organ prowadząc poszczególne sprawy analizuje każde pismo kierowane przez przedsiębiorcę, a w tym konkretnym przypadku uznał pismo kontrolowanego jako usunięcie nieprawidłowości. Wg zapisów zawartych w Instrukcji BKJ-01-IR-01, wydanie 14 z 10.07.2023 r., „... Zalecenia pokontrolne winny odnosić się do nieprawidłowości, a nie do partii artykułu rolno-spożywczego, w której stwierdzono nieprawidłowość. Zalecenia pokontrolne przekazuje się kontrolowanemu również w przypadku, gdy nieprawidłowości ujawnione odnośnie danej partii artykułu rolno-spożywczego, zostały usunięte w toku kontroli. W takiej sytuacji w Zaleceniach pokontrolnych należy wskazać termin usunięcia nieprawidłowości dla wszystkich partii artykułu rolno-spożywczego wyprodukowanych albo będących w trakcie wytwarzania...” Wobec powyższego Organ uznał pismo Strony z 30.10.2024 r. jako wykonanie obowiązku na nią nałożonego, a zobowiązany zapisem wynikającym z ww. Instrukcji, wydał zalecenia pokontrolne w terminie wydania decyzji administracyjnych, odnosząc się do stwierdzonych nieprawidłowości.*

(dowód: akta kontroli str. 2884)

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia wskazać należy, że zalecenia sformułowane przez ZWIJHARS dotyczyły właściwego informowania konsumentów w menu o nazwach oferowanych potraw oraz wykazu składników w tym wykazu składników złożonych potraw.

Zasadnym wydaje się w przypadku, gdy WIJHARS uznało złożone w dniu 30 października 2024 r. przez kontrolowanego wyjaśnienia za usunięcie ujawnionych nieprawidłowości – aby w zaleceniach pokontrolnych ten fakt odnotować i nie wskazywać terminu na udzielenie informacji o podjętych działaniach mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych. Taki tryb postępowania pozwoli na odzwierciedlenie stanu faktycznego, a dokonany zapis nie będzie stał w sprzeczności z procedurami wewnętrznymi.

Wyniki kontroli wykazały następujące:

Nieprawidłowości:

- 2 kontrole rzeczoznawców przeprowadzono niezgodnie z wytycznymi wskazanymi w instrukcji BKJ-01-IR-08 *kontrola pracy rzeczoznawców z zakresu pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych i/lub ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw*;
- w 4 przypadkach kontroli świeżych owoców i warzyw, nie przedłożono podmiotowi kontrolowanemu pouczeń zgodnych z wymogami instrukcji BKJ-01-IR-04.

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości*.

Uchybienia:

- w 4 przypadkach ZWIJHARS nie podejmował działań mających na celu monitorowanie wypełnienia przez kontrolowanego zaleceń pokontrolnych w wyznaczonym terminie.

Szczegółowy opis stwierdzonego uchybienia został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonego uchybienia*.

Realizacja zaleceń pokontrolnych skierowanych przez zewnętrzne jednostki kontrolne

W okresie objętym kontrolą w WIJHARS przeprowadzone zostały 2 kontrole przez:

1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Wydział Kontroli Płatników Składek w Szczecinie. Kontrola zrealizowana została w dniach 20 listopada – 6 grudnia 2024 r. Protokół kontroli znak: 3920241100151 opisany w dniu 6 grudnia 2024 r. wpłynął do podmiotu kontrolowanego w dniu 9 grudnia 2024 r. Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji ustalono, że kontrola została oceniona pozytywnie i nie wystosowano do ZWIJHARS zaleceń pokontrolnych.
2. Wojewodę Zachodniopomorskiego w zakresie zadań obronnych. Kontrola zrealizowana w dniu 21 marca 2024 r. została oceniona negatywnie. W wystąpieniu pokontrolnym znak: BZK-1.430.2.1.2024.SS z dnia 26 lipca 2024 r. wystosowano zalecenia pokontrolne. Odpowiedź na zalecenia pokontrolne została przekazana przez ZWIJHARS pismem z dnia 28 listopada

2024 r. (znak: KO.653.63.2024) – wpływ do ZUW: 29 listopada 2024 r.,
odniesiono się do wszystkich wystosowanych zaleceń.

(dowód, akta kontroli str. 3061-3062)

W zakresie ww. działań podejmowanych przez ZWIJHARS uwag nie wniesiono.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

- 2 kontrole rzeczoznawców (znak: KO.8230.4.2024 i KO.8230.7.2024)
przeprowadzono niezgodnie z wytycznymi wskazanymi w instrukcji BKJ-01-IR-08 pn. *Kontrola pracy rzeczoznawców z zakresu pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych i/lub ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw*;
(dowód, akta kontroli str. 3063-3137)

Ustalono, że w trakcie ww. kontroli nie wystosowano zawiadomienia o kontroli do rzeczoznawców, o którym mowa w pkt 2.2 Instrukcji BKJ-01-IR-08, brak było upoważnień sporządzonych w myśl pkt 2.3.1.1 pkt 7 instrukcji BKJ-01-IR-08, jak również nie sporządzono protokołu kontroli działalności rzeczoznawców, o którym mowa w pkt 2.4.1. Instrukcji BKJ-01-IR-08.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2025 r. podmiot kontrolowany wyjaśnił: *W ramach realizacji Programu kontroli planowej jakości handlowej przetworów zbożowych przyjęto tryb postępowania zmierzający do ustalenia w trakcie kontroli jakości handlowej czy przedsiębiorca zatrudnia rzeczoznawców i czy rzeczoznawcy są wpisani do rejestru rzeczoznawców i mają aktualne uprawnienia. W przypadku kontroli KO.8230.4.2024 i KO.8230.7.2024 ustalono ponadto, że zatrudnieni rzeczoznawcy nie wykonują u kontrolowanego przedsiębiorcy żadnych czynności jako rzeczoznawcy. W związku z tym odstąpiono od dodatkowych czynności kontrolnych oraz sporządzenia protokołu kontroli, które określa Instrukcja BKJ-01-IR-08. W związku z tym, że kontrole i ustalenia względem rzeczoznawców przeprowadzono w ramach kontroli jakości handlowej u przedsiębiorcy podstawy prawne przeprowadzenia tej kontroli wskazane w upoważnieniu do kontroli są wystarczające. Rzeczoznawcy nie byli kontrolowani bezpośrednio, w związku z tym brak zawiadomień o zamiarze wszczęcia wobec nich kontroli nie stanowi uchybienia. Należy wskazać, że zapisy w programie kontroli odnoszące się do przeprowadzania w trakcie kontroli jakości handlowej jednocześnie kontroli rzeczoznawców zgodnie z Instrukcją BKJ-01-IR-08 budziły obawy związane z art. 54 ust. 1 Ustawy Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024, poz. 236) stanowiącym, że „Nie można równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy”. Zapisy w programach kontroli odnoszące się do kontroli rzeczoznawców zostały ostatecznie doprecyzowane w piśmie Głównego Inspektora JHARS znak sprawy: BKJ.712.2.2025 z 21 marca 2025 r. W piśmie wskazuje się, że jeśli w trakcie kontroli planowych stwierdzono, że producent/przedsiębiorca zatrudniania rzeczoznawców, należy kontynuować kontrolę jakości handlowej, a kontrolę pracy rzeczoznawców przeprowadzić niezależnie, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Instrukcji BKJ-01-IR-08. Ustalenie powzięte w toku kontroli jakości handlowej czy kontrolowany producent zatrudnia rzeczoznawców, powinno być uwzględnione przez WIJHARS w planowaniu kontroli pracy rzeczoznawców. Decyzja o terminie realizacji kontroli rzeczoznawców pozostaje do decyzji poszczególnych WIJHARS. Mając na uwadze powyższe, w opinii GIJHARS nie ma potrzeby wskazywania w omawianej sytuacji*

w Upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli jakości handlowej podstawy prawnej dotyczącej kontroli pracy rzeczoznawców (Załącznik nr 3).

(dowód, akta kontroli str. 2882-2883)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień wskazać należy, że:

- zgodnie z pkt 2.7 ppkt 1 lit. b instrukcji WIJHARS przekazuje do GIJHARS raz w roku informację opisową o wynikach kontroli działalności rzeczoznawców. W przedłożonej do kontroli informacji o wynikach kontroli działalności rzeczoznawców przeprowadzonych w 2024 r. zostali ujęci rzeczoznawcy, od których zgodnie z wyjaśnieniami odstąpiono od kontroli w związku z brakiem wykonywania czynności u przedsiębiorcy;
(dowód, akta kontroli str. 3138-3155)
- kontrolujący nie kwestionują dokumentacji sporządzonej u przedsiębiorcy w ramach kontroli jakości artykułów rolno spożywczych i uwzględnili pismo GIJHARS w zakresie wskazywania podstawy prawnej w upoważnieniu. Niemniej jednak (zgodnie z cytowanym w wyjaśnieniach pismem) GIJHARS jednoznacznie wskazał: *jeśli w trakcie kontroli planowych stwierdzono, że producent/przedsiębiorca zatrudniania rzeczoznawców, należy kontynuować kontrolę jakości handlowej, **a kontrolę pracy rzeczoznawców przeprowadzić niezależnie, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Instrukcji BKJ-01-IR-08;***
- zgodnie z pkt 2.4.1. Instrukcji BKJ-01-IR-08:
 - ppkt 1: Podstawowym dokumentem sporządzanym przez inspektora w wyniku kontroli czynności wykonywanych przez danego rzeczoznawcę jest Protokół kontroli działalności rzeczoznawcy, który opracowuje się na formularzu (F-4/BJK-01-IR-08),
 - ppkt 2 (...). W przypadku gdy kontrola działalności rzeczoznawcy jest prowadzona jednocześnie z kontrolą jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych to z kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych należy sporządzić odrębnie Protokół kontroli (wzór F-4/BKJ-01-IR-01).

(dowód, akta kontroli str. 3156-3208)

Jak wynika z powyższych zapisów kontrolujący są zobowiązani do sporządzenia protokołu kontroli działalności rzeczoznawców odrębnie od protokołu sporządzonego w wyniku kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Ponadto podkreślić należy, że w przypadku pozostałych kontroli rzeczoznawców przeprowadzonych w 2024 r. pomimo, że żaden z poddanych kontroli rzeczoznawców nie wykonywał u kontrolowanego przedsiębiorcy żadnych czynności to jednak został sporządzony protokół kontroli działalności rzeczoznawcy;

- żaden z zapisów Instrukcji BKJ-01-IR-08 nie zawiera dyspozycji pozwalającej na brak doręczenia kontrolowanemu rzeczoznawcy stosowanego upoważnienia do kontroli.

Reasumując stwierdzić należy, że kontrole rzeczoznawców znak: KO.8230.4.2024 i KO.8230.7.2024 zostały przeprowadzone niezgodnie z zapisami Instrukcji BKJ-01-IR-08.

Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest wykazanie w sprawozdaniach i dokumentach skierowanych do organów nadzoru, kontroli które nie zostały zrealizowane zgodnie z przepisami.

- 4 kontrole świeżych owoców i warzyw przeprowadzone zostały niezgodnie z wytycznymi wskazanymi w instrukcji BKJ-01-IR-04 (*Organizacja, planowanie oraz szczególne zasady i tryb postępowania przy wykonywaniu kontroli jakości handlowej świeżych owoców i warzyw przez pracowników IJHAR-SO, tj.:*
 - w 2 kontrolach (KO.8230.347.2024 oraz KO.8230.2.2025), w aktach spraw brak było pouczenia zgodnego ze wzorem F-22/BKJ-01-IR-04 wg pkt 2.4.2.3.13 ww. instrukcji;
 - w 2 przypadkach wspólnej kontroli świeżych owoców i warzyw i pozostałych artykułów rolno - spożywczych (KO.8230.110.2024, KO.8230.154.2024), brak było dodatkowego pouczenia, przekazywanego podmiotowi kontrolowanemu w myśl pkt 2.4.2.4.22 ww. procedury.

(dowód: akta kontroli str. 3209-3224)

ZWIJHARS w dniu 11.04.2025 r. wyjaśnił: *W przypadku kontroli świeżych owoców i warzyw w sprawach o sygnaturach KO.8230.110.2024, KO.8230.154.2024, KOK.8230.11.2025 (KO.8230.2.2025) inspektorzy przez niedopatrzenie nie załączyli pouczeń zgodnych ze wzorem F-22/BKJ-01-IR-04. W przypadku sprawy o sygnaturze KO.8230.347.2024 (KOH.8230.57.2025), kontrolujący inspektor omyłkowo załączył dwa pouczenia wg wzoru F2/BKJ-01-IR-01, odnosząc w protokole kontroli w punkcie odnoszącym się do dodatkowych ustaleń, że doręczył pouczenie w ramach kontroli świeżych owoców i warzyw (...).*

(dowód, akta kontroli str. 2883-2884)

Instrukcja BKJ-01-IR-04 z dnia 07.07.2020 r., w sposób szczegółowy omawia procedurę zarówno przeprowadzenia kontroli świeżych owoców i warzyw jak i kontroli łączącej świeże owoce i warzywa z pozostałymi artykułami rolno-spożywczymi. Wskazania ww. instrukcji w każdym z wyżej wymienionych przypadków jednoznacznie wymagają przedłożenia pouczenia wg wzoru F-22/BKJ-01-IR-04.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIEŃ

- zgodnie z pouczeniem wskazanym w wydanych zaleceniach pokontrolnych, podmiot kontrolowany jest zobowiązany poinformować ZWIJHARS o sposobie ich realizacji w terminie 7 dni od daty upływu terminu na usunięcie nieprawidłowości. W przypadku postępowań znak: KO.8230.343.2024, KO.8230.254.2024, KO.8230.75.2024, KO.8230.95.2024, KO.8230.199.2024, KO.8230.103.2024, KO.8230.153.2024 kontrolowani nie odpowiedzieli na wystosowane zalecenia. W przedłożonych do kontroli aktach brak było dokumentów świadczących o działaniach podjętych przez organ w celu wyegzekwowania ww. obowiązku.

(dowód, akta kontroli str. 3225-3250, 2969-2975)

Wojewódzki Inspektor złożył wyjaśnienia odnośnie spraw KO.8230.75.2024, KO.8230.95.2024, KO.8230.343.2024. W przypadku pozostałych spraw

poinformował, że nie przekazano do podmiotów kontrolowanych pisemnych monitów poprzestając prawdopodobnie na kontakcie telefonicznym, bez osiągnięcia zamierzonego skutku. Należy zaznaczyć, że niezależnie od działań monitorujących dla których w Instrukcji nie określono ujednoliconych terminów, wykonanie zalecań pokontrolnych jest każdorazowo weryfikowane podczas kolejnych kontroli.

(dowód, akta kontroli str. 2881)

Kontrolujący nie uwzględnili wniesionych wyjaśnień. Przede wszystkim podkreślić należy, że zalecenia pokontrolne są najszybszą formą reakcji, do której zobowiązany jest organ w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w trakcie kontroli. Wskazany w zaleceniach pokontrolnych konkretny termin na ich usunięcie ma zagwarantować wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości w jak najkrótszym czasie w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem. Ponadto zaznaczyć należy, że zgodnie z orzecznictwem sądowo administracyjnym, każdy kto nie usunął nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli w terminie określonym w zaleceniach pokontrolnych podlega karze pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 2 ustawy IJHARS. Tym samym, zalecenia pokontrolne są wiążącym poleceniem administracji w stosunku do kontrolowanego. Niezastosowanie się do nich jest bowiem obwarowane sankcją (por. m. in. wyrok WSA w Gliwicach z 24 kwietnia 2017r., sygn. akt III SA/GI 1636/16; WSA w Olsztynie z 7 marca 2024 r., sygn. akt II SA/OI 989/23).

W związku z powyższym monitorowanie wypełnienia zaleceń pokontrolnych zapewni usunięcie nieprawidłowości w jak najkrótszym czasie, a w sytuacji ich niewykonania, umożliwi zastosowanie sankcji przewidzianej przepisami prawa w celu wyegzekwowania przywrócenia stanu pożądanego – niezależnie od tego czy i kiedy organ obejmie danego przedsiębiorcę kolejną kontrolą.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia ZWIJHARS z dnia 11 oraz 15 kwietnia 2025 r. (dowód, akta kontroli, str. 2880-2895, 2901-2926)
Ocena obszaru kontroli nr 10	Pozytywna z nieprawidłowościami

Określenie obszaru kontroli	11. Prawidłowość przyjmowania i załatwiania skarg (art. 227 K.p.a.) oraz wniosków (art. 241 K.p.a.) na podstawie K.p.a.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 223 § 1 K.p.a.: <i>Organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych – rozpatrują oraz załatwiają skargi i wnioski w ramach swojej właściwości.</i>

USTALENIA KONTROLI

Procedura przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków w Jednostce, została ujęta w Instrukcji BSK-01-IR-01 Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych p.n. *Rozpatrywanie skarg, wniosków, petycji oraz skarg i wniosków na podmioty działające na rynku artykułów rolno-spożywczych kierowanych do Wojewódzkich Inspektorów JHARS* z 29.09.2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 2914-2926)

Prowadzenie rejestru skarg, wniosków i petycji powierzono imiennie pracownikowi Wydziału Kontroli. W zakresie zadań, uprawnień i odpowiedzialności, w dziale I *Szczegółowego zakresu zadań oraz czynności wykonywanych na stanowisku pracownika Wydziału* zapisano, że do jego zadań należy *prowadzenie spraw związanych ze skargami i wnioskami, w tym ich rejestrów i metryk; przygotowywanie odpowiedzi, pism przekazujących oraz nadzór nad terminowością ich realizacji.*

Powyższe stanowiło realizację dyspozycji § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. skarg i wniosków¹⁸⁴.

(dowód: akta kontroli str. 2911-2913)

Informacja o dniach i godzinach przyjmowania obywateli w sprawach skarg oraz wniosków umieszczona została w siedzibie Jednostki. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przyjmował interesantów w ww. zakresie codziennie w godzinach pracy od 7.00 do 15.00, oraz w każdy poniedziałek od 7.00 do 16.00. Jeżeli poniedziałek był dniem wolnym od pracy, przyjmowanie skarg i wniosków odbywało się w najbliższy dzień powszedni do godziny 16.00.

Przyjęte rozwiązania były zgodne z zapisami art. 253 § 2, § 3 i § 4 K.p.a.

Ustalono, że WIJHARS prowadził rejestr skarg i wniosków w formie elektronicznej. W okresie objętym kontrolą zaewidencjonowano 1 wniosek. Zgodnie z otrzymanym oświadczeniem w kontrolowanym okresie nie przekazywano skarg i wniosków do organów właściwych do ich rozpatrzenia.

(dowód: akta kontroli str. 3257-3259)

W wyniku analizy akt ustalono, że:

- dokumentacja wnioskowa rejestrowana i przechowywana była w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu oraz terminu załatwienia sprawy, co stanowiło realizację dyspozycji art. 254 K.p.a.
- przedmiotowe postępowanie prowadzone było zgodnie z uregulowaniami określonymi w Rozdziale 3 Działu VIII K.p.a,

¹⁸⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46).

- w przedłożonych do kontroli aktach znajdowała się adnotacja o wystosowaniu do wnioskodawcy informacji na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679¹⁸⁵ o przetwarzaniu danych osobowych.

(dowód: akta kontroli str. 3260-3269)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI/ UCHYBIEŃ

Nie stwierdzono nieprawidłowości/uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	- oświadczenie Kierownika Wydziału Kontroli Pana Zenona Plewy z dnia 31 marca 2025 r. - wyjaśnienia ZWIHJHARS z dnia 15 kwietnia 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 2901, 2911-2926, 3269)
Ocena obszaru kontroli nr 11	Pozytywna

¹⁸⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L.2016.119.1 z dnia 2016.05.04.), zwane dalej rozporządzeniem RODO.

Wpis do książki kontroli	Wpis numer 50.
Podsumowanie ustaleń w kontrolowanym podmiocie	1. Prawdliwość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja: Nieprawidłowość: 1) Nieterminowe przekazanie pobranych dochodów na rachunek budżetu państwa. Uchybienia: 1) Rozbieżności w zakresie stawek za kontrole inne niż kontrole graniczne. 2) Niezgoda kwot w dokumentacji dotyczącej umorzeń należności wymagalnych. 2. Prawdliwość realizacji budżetu w układzie zadaniowym: 1) stwierdzono uchybienie polegające na nieewidencjonowaniu na bieżąco wydatków na kontach budżetu zadaniowego. 3. Prawdliwość zarządzania zasobami ludzkimi: Nieprawidłowości: 1) Brak zarządzenia ZWIJHARS i Protokołu z przyznania nagród specjalnych w 2023 roku. 2) Brak odpisu zawiadomienia o przyznanych nagrodach w aktach osobowych pracowników (2023-2024 rok). Uchybienia: 1) Przyznanie dodatku zadaniowego na zadania niezwiązane ze stanowiskiem urzędniczym. 2) Brak wpisu jednej umowy do rejestru umów-zleceń. 3) Brak pełnego nadzoru nad realizacją umów-zleceń, tj.: brak wykazu przepracowanych godzin (1 zleceniobiorca), brak sprawozdań z wykonanych zadań (2 zleceniobiorców). 4. Prawdliwość organizacji oraz gospodarowania mieniem: Nieprawidłowości: 1) Nieprawidłowo sporządzone dokumenty OT (zawyżenie kwoty dokumentów o łącznie 36,90 zł). 2) Zaksięgowanie w ewidencji księgowej kwoty niezgodnej z dokumentami OT, czym zawyżono ewidencję księgową o 190,00 zł (suma wynikająca z OT 4 590,00 zł, zaksięgowana kwota 4 780,00 zł).

	3) Ujęcie w ewidencji księgowej dokumentu OT na nieprawidłowym koncie, tj. na koncie 072-1-1, zamiast na 072-1-2. 4) W ewidencji księgowej w treści operacji nieujęcie wszystkich dokumentów, na podstawie których dokonano księgowania. Uchybienia: 1) Przekroczenie normy zużycia paliwa powyżej 10% (przepała) na samochodzie służbowym Fiat Bravo w październiku 2023 r. oraz brak wskazania przyczyny zaistniałych przepałów na kartach drogowych. 2) Nieujęcie w kartach drogowych dotyczących danego okresu wszystkich przejazdów wykonanych samochodem służbowym. 3) Przy rozliczaniu zużycia paliwa na samochodzie służbowym (oszczędności/przepały) zastosowanie nieprawidłowej wartości wynikającej z zarządzenia, tj. zastosowanie normy spalania paliwa dla jazdy w trasie, zamiast normy ustalonej dla jazdy po mieście. 5. Prawdliwość ponoszenia wydatków: Nieprawidłowości: 1) Nieprzestrzeganie procedury kontroli finansowo-księgowej. 2) Ewidencjonowanie wydatków (w tym wydatków związanych z podróżą służbową) w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej lub w wysokości niezgodnej z dokumentacją źródłową. 3) Dokonywanie nieterminowych płatności wynikających z dowodów księgowych. 4) Nieprzestrzeganie zarządzenia ws. stawek oraz zarządzenia ws. delegacji. 5) Błędne rozliczenie kosztów podróży służbowej. Uchybienia: 1) Brak ciągłości zapisów numeracji w rejestrach poleceń wyjazdów służbowych oraz niewynikająca z tych rejestrów, numeracja poleceń wyjazdów służbowych. 2) Nieprzestrzeganie zarządzenia ws. stawek. 6. Prawdliwość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje: Nieprawidłowość: 1) stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku podpisu zespołu przyjmującego i osoby
--	--

	odpowiedzialnej za środek trwały na dokumencie OT. 7. Prawidłowość udzielania zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł: Nieprawidłowości: 1) w przypadku 1 zamówienia stwierdzono postępowanie (w przypadku trzech zagadnień) niezgodnie z wewnętrzną Procedurą jednostki. 8. Prawidłowość udzielania zamówień publicznych realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych: Mając na względzie brak, w okresie objętym kontrolą, prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne realizowanych na podstawie Pzp, odstąpiono od dokonania oceny ww. obszaru. 9. Terminowość oraz prawidłowość załatwiania spraw na podstawie przepisów ustawy K.p.a: Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień. 10. Prawidłowość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZWIJHARS skierowanych przez zewnętrzne organy kontroli: Nieprawidłowości: 1) kontrole rzeczoznawców przeprowadzono niezgodnie z wytycznymi wskazanymi w instrukcji BKJ-01-IR-08 <i>kontrola pracy rzeczoznawców z zakresu pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych i/lub ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw</i>; 2) w 4 przypadkach kontroli świeżych owoców i warzyw, nie przedłożono podmiotowi kontrolowanemu pouczeń zgodnych z wymogami instrukcji BKJ-01-IR-04; 3) w 4 przypadkach ZWIJHARS nie podejmował działań mających na celu monitorowanie wypełnienia przez kontrolowanego zaleceń pokontrolnych w wyznaczonym terminie. 11. Prawidłowość przyjmowania i załatwiania skarg (art. 227 K.p.a.) oraz wniosków (art. 241 K.p.a.) na podstawie K.p.a.: Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.
--	---

Zalecenia	W obszarze Nr.: 1. Prawidłowość dokonywania zmian w budżecie oraz jego realizacja. 1) Terminowo przekazywać pobrane dochody na odpowiedni rachunek budżetu państwa. 2) Kwoty pobranych dochodów (dotyczących m.in. poszczególnych stawek za przeprowadzone kontrole) ujmować w ewidencji księgowej w sposób pozwalający jednoznacznie ustalać ich źródło oraz wysokość konkretnego dochodu. 3) W decyzjach dotyczących umorzeń należności wskazywać wysokość wszystkich kwot objętych umorzeniami (w tym odsetek). Ponadto zapewniać: a) zgodność dokonywanych umorzeń z zapisami w ewidencji księgowej, aby odzwierciedlała ona stan faktyczny; b) poprawność informacji kwartalnych o udzielonych umorzeniach, c) spójność zapisów księgowych z danymi zawartymi w ww. sprawozdaniach. 2. Prawidłowość realizacji budżetu w układzie zadaniowym. 1) Ewidencjonować na bieżąco wydatki na kontach budżetu zadaniowego. 3. Prawidłowość zarządzania zasobami ludzkimi 1) Sporządzać za każdym razem protokół z przyznania nagród pracownikom Inspektoratu, w celu zapewnienia transparentności procesu. 2) Każdorazowe uruchomienie środków finansowych na dodatkowe składniki wynagrodzenia wprowadzać zarządzeniem ZWIJHARS, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. 3) Załączać do akt osobowych pracownika pisemne, indywidualne zawiadomienia o przyznaniu nagrody. 4) Dodatek zadaniowy dla członków korpusu służby cywilnej przyznawać za zadania dodatkowe, które spełniają przesłankę określoną w art. 2 ustawy o służbie cywilnej, tzn. powinny być to zadania ustalone dla stanowisk urzędniczych. 5) Prowadzić rejestr umów-zleceń z należytą starannością ujmując wszystkie umowy cywilnoprawne, które zostały zawarte przez Inspektorat.
-----------	--

	6) Wzmocnić nadzór nad realizacją umów-zleceń poprzez wymóg dołączania przez zleceniobiorców niezbędnych dokumentów do prawidłowego rozliczenia przedmiotu umowy, w szczególności wykazu przepracowanych godzin oraz sprawozdania z zadań/działań jakie zostały wykonane. 4. Prawidłowość organizacji oraz gospodarowania mieniem. 1) Dokumenty OT sporządzać zgodnie z dokumentacją źródłową, tj. w kwotach zgodnych z fakturami dokumentującymi zakup środków przyjętych na stan Inspektoratu. 2) W ewidencji księgowej ujmować: a) kwoty zgodne z dokumentami księgowymi (OT), b) dokumenty OT na prawidłowych kontach, tj. zgodnie z obowiązującym w Jednostce planem kont. 3) W ewidencji księgowej w treści operacji ujmować wszystkie dokumenty, na podstawie których dokonywano księgowania. 4) Sporządzając karty drogowe: a) wykazywać w nich przyczyny zaistniałych przepałów, tj. wypełniać je zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami Inspektoratu w tym zakresie, b) ujmować w nich wszystkie przejazdy wykonywane samochodem służbowym w danym miesiącu. 5) Rozliczać zużycie paliwa na podstawie prawidłowych norm zużycia wynikających z wewnętrznych uregulowań. 5. Prawidłowość ponoszenia wydatków 1) Przestrzegać procedurę kontroli finansowo-księgowej, w szczególności w zakresie: a) opatrywania dowodów księgowych podpisem osoby sporządzającej, sprawdzającej i zatwierdzającej dowód do wypłaty, b) dokonywania na dowodach księgowych opisu operacji gospodarczej, c) potwierdzenia przeprowadzenia kontroli merytorycznej oraz formalno-rachunkowej dowodów księgowych, d) dokonywania dekretacji dowodów księgowych.
--	--

	2) Ewidencjonować wydatki zgodnie z r.w.s.k.d.w. oraz w wysokości zgodnej z dokumentacją źródłową. 3) Dokonywać wydatków ze środków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zgodnie z przepisem art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. 4) Przestrzegać uregulowań wewnętrznych w zakresie: a) przedstawienia do rozliczenia rachunków kosztów podróży służbowej po jej zakończeniu, b) wnioskowania przez pracowników o wyrażenie przez pracodawcę zgody na przejazd w podróży służbowej samochodem niebędącym własnością pracodawcy, c) stawek obowiązujących za jeden kilometr przebiegu pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, użytego przez pracownika w podróży służbowej. 5) Prawidłowo rozliczać koszty podróży służbowych. 6) Systematycznie i starannie prowadzić rejestr wyjazdów służbowych. 6. Prawidłowość rozliczania środków ponoszonych na inwestycje. 1) Dokumenty OT opatrywać podpisami osób przyjmujących środek trwały na stan jednostki i za niego odpowiedzialnych przed ujęciem w księgach rachunkowych. 7. Prawidłowość udzielania zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł. 1) Przestrzegać procedury wewnętrznej dotyczącej realizacji zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł w szczególności w zakresie: - sporządzania wniosku o wydatek finansowy, - zawierania umów z kontrahentami, - ujmowania umów w rejestrze umów. 9. Prawidłowość prowadzenia i dokumentowania działalności kontrolnej oraz weryfikacja realizacji zaleceń pokontrolnych dotyczących ZWIJHARS skierowanych przez zewnętrzne organy kontroli: 1) Przeprowadzać kontrole rzeczoznawców zgodnie z wytycznymi wskazanymi w instrukcji BKJ-01-IR-08. 2) Realizując kontrolę świeżych owoców i warzyw każdorazowo doręczać podmiotowi
--	--

	kontrolowanemu pouczenia stanowiące załącznik do instrukcji BKJ-01-IR-04. 3) Podejmować działania mające na celu monitorowanie wypełnienia przez kontrolowanego zaleceń pokontrolnych. Mając na uwadze treść pisma ZWIJHARS z 2 października 2025 r. ws. <i>Projektu wystąpienia pokontrolnego znak sprawy K-1.1611.1.2025 z dnia 23 września 2025 r. dotyczącego podjętych przez Wojewódzkiego Inspektora działań naprawczych, mających na celu usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybień przyjmuje się, że zalecenia ujęte w obszarze 1, 2, 3, 4 (pkt 1-2 i 4-5), 5 (pkt 1-3, 4 lit. b i c, 5-6), 6, 7 i 9 - zostały wykonane.</i>
Pouczenia	– o sposobie wykonania zaleceń ujętych w obszarze 4 pkt 3 oraz w obszarze 5 pkt 4 lit. a lub przyczynach ich niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>